FRM
Maandblad over vrije radio en televisie
FREE RADIO MAGAZINE & TV!
11e jaargang
nummer 11
NOVEMBER 1984
Losse nummers
FL. 4,25
België BF. 85,-
radio 77
RADIO 77 - ST.NIKLAAS:
HET STATION VOOR WAASLAND
EN ZEEUWS-
VLAANDEREN

FTM

jingle machines

fa. simrek

Herenstraat 1ª - 3911 JA Rhenen
Telefoon 08376-6376

pll uitbreiding *f* 210,– stereo uitbreiding *f* 210,–

FM ZENDER:

Deze zender is zeer professioneel uitgevoerd en leverbaar op alle frequenties tussen 88-108 Mhz.

	zonder voeding	met voeding
50 W	*f* 499,–	*f* 679,–
100 W	*f* 839,–	*f* 1179,–
150 W		*f* 1424,–

Ook **KRO** dj Eddy Keur maakt gebruik van FTM jinglemachines. Ik heb gekozen voor FTM jinglemachines want FTM biedt een volwaardig produkt zowel in weergave als opnamemachines

T-500 *f* 1179,-
T-501 *f* 2019,-

U heeft al een FTM jinglemachine voor *f* 836,-

NIEUW/NIEUW/NIEUW/NIEUW

Simrek presenteert: de T500 jinglemachine

Als opvolger van de T100 serie:
De nieuwe **T500 serie!**
De T500 is leverbaar in diverse uitvoeringen in zowel mono als stereo en opname of weergave of beide.

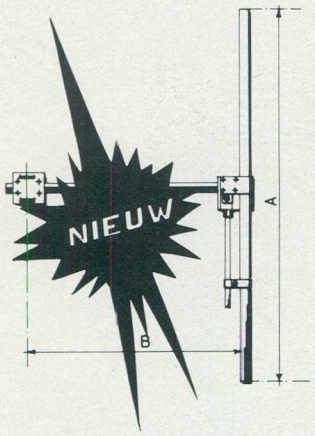

ROSS REVENGE

Professionele 3 meter FM zendantenne. Windbelastbaarheid: 180 Km/u - Belastbaarheid 1 Kw - Gain: 3dB - Frequentie 88-108 - Mhz - SWR 1:1,05.

1 dipool 3dB	***f* 166,-**
1set van 2 (6dB) incl. koppel-units	***f* 440,-**
1set van 4 (12dB) incl koppel-units	***f* 923,-**

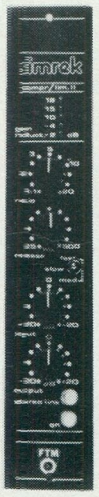

FTM compr./limiter

Deze FTM compressor/limiter is onmisbaar voor de professionele huisomroep of lokale omroep. Voorkomt over-modulatie en te zacht moduleren. Alle funkties zijn regelbaar. (Op verzoek wordt de compressor/limiter door ons ingesteld.)

***f* 209,-**

SIMREK GAJ 835 SNELSTARTDRAAITAFEL

Deze unieke draaitafel-unit heeft een zeer snelle starttijd van 0.3 sec. bij 33 r.p.m. Elektronisch scherpzetten van de plaat met vooruit/achteruit motorfunktie. De pick-up arm en de draaischijf zijn vrij opgehangen. De snelheidsregelaar maakt deze unit uitermate geschikt voor het mixen. Alle funkties zijn gemonteerd op een apart paneel (afstandsbediening). Eenvoudige montage.

prijs per 2 ***f* 752,-**

NIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUWNIEUW

Binnenkort leverbaar **SHURE Mikrofoons** low budget range

Alle prijzen zijn excl. BTW - Prijswijziging voorbehouden

FTM jingle machines

fa. simrek

Herenstraat 1ª - 3911 JA Rhenen
Telefoon 08376-6376

NIEUW/NIEUW/NIEUW/NIEUW/NIEUW

FTM Stereo Compressor/Limiter

Uitgevoerd in een robuuste 19 inch kast
Technische specifikatie: Gelijk aan onze Mono uitvoering

ter introductie: **f 499,-**

STUNTAANBIEDING

250 W PROFLINE ZENDER
PLL EN STEREOCODER

in 19 inch kast, met ingebouwde voeding en ringkerntrafo op frequentie gezet en afgeregeld

nu voor f 2478,-

(aanbieding alleen geldig in de maand november)

NIEUW/NIEUW/NIEUW

De Simrek DM 1508 is een professionele 8 kanaals mengtafel met een main en remote output, een 3 bands equalizer op de output en auto-fading op dj mikrofoon.

De Simrek DM 1508 kost **f 1659,-**

Het kleinere broertje, de Simrek DM 1506 kost **f 1049,-**

SNELSTART DRAAITAFEL

Hier ziet u afgebeeld het revolutionaire snelstartsysteem KWIKDISK voor elk type draaitafel. Met behulp van deze kwikdisk wordt elke draaitafel binnen 10 minuten **een snelstartdraaitafel.** Deze montage is door iedereen uit te voeren

De prijs, voor twee draaitafels, is **f 209,-**

NOVEMBER-AANBIEDING

Plastic singlehoesjes **21 cent per stuk**
minimum afname 400 stuks

Lub-tape f 89,- / 10 kanaals stereo broadcastmengtafel f 1595,- / stereo-coder f 249,- / Bestel-, Kantoor-, en Afhaaladres: Herenstraat 1a, Rhenen (Utr.) Postorder-service binnen 24 uur door geheel Nederland. U kunt ons bellen van maandag tot en met zaterdag (ook 's avonds)!

Alle prijzen zijn excl. BTW - Prijswijziging voorbehouden

NABESTELLING LOSSE NUMMERS F.R.M.

De volgende uitgaven van het F.R.M. zijn nog leverbaar. Alle andere nummers zijn uitverkocht.

SEPTEMBER 1982:	Stads-TV Amsterdam, Radio Delight-Amsterdam, Radio Starlight -Tilburg, foto's van het Veronicaschip voor en na de verbouwing, 4-traps FM buizenzender, gestab.voeding 12V/20A, schema's + bouwbeschrijving 5 WATT FM-zender 88-108 MHz., tabellen betr. verliezen in antennekabels, HF-STUURVERST.15-20W. voor 100 MHz., zelfinstellende SWR-meter. Nog ruime voorraad aanwezig.	Prijs fl. 3,95/BF 75,--
APRIL 1983	Volledige tekst wetswijziging i.v.m. verkoop zendapp., Radio Blonde Man & Mini Mondo te Barger-Oosterveld, poster Radio Condor, U.S.Radio, 10 WATT FM-zender, ontwerpen van HF-versterkers. Nog ruime voorraad aanwezig.	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
MEI 1983	Radio Atlantis-Rotterdam + interview met Frans Nienhuijs, Voice of Peace, poster "Uilenspiegel" (Radio Antwerpen 1963), U.S.Radio, Radio Seventy-Seven te St.Niklaas, vermogensregeling, voeding 1,5-15V/10A., oscillator met dual-gate FET (3-meter), LINEAIR met BLY 87,88 en 89 + een 25 Watt FM-ZENDER. Nog behoorlijke voorraad aanwezig.	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
JUNI 1983	Radio Schotland-Bellen, CBN (enige KG-piraat in Australie), Radio Palermo te Essen (België), Radio Cristal Area en Int.Crema (Italie),omrekentabel van MHz. naar kanalen voor 3 meter,beknopte verklaring SINPO-code, MINI MG- en FM-ontvangertjes (toen had je al een zelfbouw walkmanradio kunnen hebben!), test Jupiter Ace, 5-traps FM-zender 3-3,5 Watt, eindtrap BLY87 + filter. Beperkte voorraad!	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
JULI/AUGUSTUS 1983	Het succesvolle extra dikke vakantienummer van 1983 met reportages over Citty-TV Alkmaar, Radio Zwarte Rakker (MG), Free Radio Rotterdam, CBN Austr. (2), 10 jaar Voice of Peace met paginagrote kleurenfoto van het Peace Ship en twee kleurenposters van de Norderney en de Mebo 2. Verder deel 1 van het grote computerzelfbouwprojekt (Apple compatible), Radio Noordzee-IJmuiden, een overzicht van alle zendschepen, een artikel over overmodulatie, een automatische amplitude controle unit en een zelfbouw dummyload.	Prijs fl. 5,25/BF 100,--
DECEMBER 1983/JANUARI 1984	Dubbelnummer met o.a.Radio Fantasy Kempen,poster "Ross Revenge", Radio Eastwave Hamont, en techniek: experimentele stereocoder, 2 Watt FM-zender, modulatie-indicator, antennesyst.3 (Lecher systemen), frekwentieteller 1 Hz.-1000 MHz., stereo mengpaneel (3) met printlay-outs. Voor de Applecomputer: programma's 16k RAM kaart, spelen op de Apple met een Atari joystick. Let op: dubbele prijs!	Prijs fl. 8,50/BF 170,--
FEBRUARI 1984	Interview met QSO-station Valentino Didam,poster "Magdalena" (MI Amigo 272),grensstreekradio's. Techniek: frekwentiestabilisator, 1 Watt FM-zender + 10 Watt lineair (IPS), antennesyst.4: Marconi antenne en de dipool. Behoorlijke voorraad	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
MAART 1984	Populair TV Medemblik, Radio Star Amsterdam, Starlight Radio Den Haag, Int.van Dam (6),poster Magda Maria (Radio Paradijs),V.o.P. /Radio Europa Int., Satellite Broadcasting Cy.Duitsland (KG). Boekbespreking:"Lokale Radiohoek" door A.J.Beirens, Radio Grensland Kinrooi, breedbandantenneversterker,verhoudingstabel vermogen/reikwijdte voor UHF TV-zenders,antennesystemen: dipolen, omslag: kleurenfoto "MI Amigo". Nog redelijke voorraad aanwezig.	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
APRIL/MEI 1984	1e Extra dikke nummer van 1984 met o.a.Radio Power v/a de Veluwe, Havenstad Radio Rotterdam, Piratensongfestival 1984, 20 jaar Radio Caroline,Int.van Dam (7), dagboek Voice of Peace, twee posters: Cheeta II en Galaxy (Radio London), W.M.R.Westkust Radio te Koksijde, UHF TV-zender + antennes, UHF lineair voor videorecorders, het bouwen van HF-schakelingen, basisbreedteregeling, telefoonmengeenheid. Nog redelijke voorraad aanwezig.	Prijs fl. 5,25/BF 100,--
JUNI 1984	Radio Atlantis-Amsterdam, Radio Langedijk, Uitspraak H.R. Inz. Magda Maria, poster Ross Revenge, Int.Van Dam (deel 6), 20 jaar Radio Caroline, Laser 558, Big L, Radio Kompas-Oostende, Radio in W-Duitsland, Antennesystemen: koppelingen, 5 Watt FM-zender. Nog ruime voorraad aanwezig.	Prijs fl. 4,25/BF 85,--
JULI 1984		Prijs fl. 4,25/BF 85,--
AUGUSTUS 1984		Prijs fl. 4,25/BF 85,--
SEPTEMBER/OKTOBER 1984		Prijs fl. 5,25/BF 100,--
NOVEMBER 1984		Prijs fl. 4,25/BF 85,--
DECEMBER 1984		Prijs fl. 4,25/BF 85,--

(Bij voorulthestelling van nog te verschijnen nummers hoeft geen porto te worden betaald.)

N.B. LET OP DE SPECIALE AANBIEDING VOOR NIEUWE ABONNEES PER 1.1.1984: DE HELE JAARGANG 1984 VOOR DE ABONNEMENTSPRIJS VAN FL. 37,50 !!!!! ZIE PAGINA 4.

De portokosten bedragen per nummer Fl. 1.--/BF 20,--. Betalingen op postgiro 3538279 of voor België: G-Bank Hasselt 235-0430464-87 t.n.v. J.Herps/FRM te Amsterdam. Bestelling is ook mogelijk d.m.v. postzegels in een gesloten enveloppe naar POSTBUS 10252, 1001 EG AMSTERDAM.

VERLENGING ABONNEMENT

ALS HET ABONNEMENT VERLOPEN IS, VINDT U BIJGAAND EEN ACCEPTGIROKAART.
Verlengingen dienen vóór het einde van de maand op onze girorekening te zijn bijgeschreven om te voorkomen dat men een nummer moet missen.

BELGIË:
BANKBETALING AUB!

FRM

PRIJS ABONNEMENT: (Verschijnt 10x per jaar)
Fl. 37,50 per jaar.
Losse nummers Fl. 4,25 per stuk.
Vóóruit te voldoen op postgiro
35 38 279 t.n.v. José Herps /
Free Radio Magazine te Amsterdam

UITGEEFSTER / EINDREDAKTRICE:
José Herps

Uiterste **sluitingsdatum** inzendingen kopij:

12 Nov. 1984

Verschijningsdatum nr. **12: 3/12/'84**

De inhoud van het FRM komt voor een groot gedeelte tot stand door inzendingen van de lezers. Deze niet-redaktionele artikelen behoeven niet met de mening van de uitgeefster overeen te stemmen.
Het geheel of gedeeltelijk overnemen van de inhoud van het FRM is niet toegestaan zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgeefster.
Inzendingen/Advertenties zijn voor verantwoording van de inzender c.q. adverteerder.

SUBSCRIPTION PRICE ABROAD:
People living outside Holland and Belgium have to pay DG 50,– a year for 10 issues.
Single copies DG 6,45 or 7 International Reply Coupons.
Payments can be made by International POSTAL Order or cash by registered mail.
Bankcheques can not be accepted.

Verspreider Nederland:
BETAPRESS BV - GILZE.
Verspreider België:
AMP - BRUSSEL.

Druk: Habo / Dacosta - Utrecht

FREE RADIO & TV! MAGAZINE

Postbus 10252 – 1001 EG Amsterdam
TEL. 020 - 327464

INHOUD:

Pag.:

2. Nabestelling losse nummers FRM
6. Vrije Radio In Nederland
10. De Middelburgse Ether
12. Uit de Waard – Peter Van Dijk
13. Abonnenties
14. Korte Golf
20. De Engelse Zeezenders in de jaren '60
22/23. Poster Laser 558 – Theo Dencker
24. On- & Offshore door John Wendale
29. Vaar mee met S.M.C.
30. Boekbesprekingen
32. Radio 77 – Sint-Niklaas
37. Vrije Radio Festival Vlaanderen
39. Techniek: MG-zenders
40. Antennesystemen: Rhombic- en ontvangst
42. Oscillator (VFO) voor FM met Dual-Gate Mosfet (3)

EEN JAARABONNEMENT OP HET F.R.M. IS GOEDKOPER EN HANDIGER! VUL IN DIE BON EN STUUR HEM OP...

NOTEER MIJ ALS ABONNEE!

naam : .....
adres : .....
woonplaats : .....
postcode : .....

× Gaarne toezending stortingskaart
× Maak zelf over op giro 3538279
(× doorhalen wat niet gewenst wordt)

HET IS ALWEER BIJNA ZOVER: 1985

Na de tweede onderbreking in de verschijning van het F.R.M. dit jaar, pakken we hier de draad weer op en beginnen we aan het lange (en hopelijk niet te koude) winterseizoen. Het jaar zit er dus alweer bijna op en in de afgelopen vrije periode heb ik in alle rust kunnen overleggen wat er in het jaar 1985 met het F.R.M. gaat gebeuren en dat is heel wat.

MEER F.R.M.....

Na bestudering van de verkoopresultaten van de afgelopen jaren, waarin dit blad in de boekwinkel verkrijgbaar is, valt op dat de extra dikke nummers altijd het best lopen, ondanks het feit, dat ze duurder zijn dan de normale "dunne" nummers. Het maakt niet uit in welke maanden deze nummers uitkomen; of het nu in juli/augustus is of april/mei. Zelfs het dubbelnummer van december/januari, dat we moesten uitbrengen als gevolg van de poststaking, vond een behoorlijke aftrek in de winkels, waarbij de theorie dat de betere verkoop aan het feit zou kunnen liggen, dat die extra dikke nummers voor twee maanden zijn, in het water valt.
De enige korklusie, die ik dus kan trekken uit bovenvermelde feiten, is dat de FRM-lezers over het algemeen liever meer informatie hebben in een nummer en bereid zijn daar ook meer voor te betalen. En dank zij de moderne techniek hoop ik in het komende jaar aan die behoefte aan meer informatie te kunnen voldoen. We zijn nu aardig bedreven in het werken met de computer, het scheelt een hoop tijd en die vrijgekomen tijd kan besteed worden aan het permanent toevoegen van een aantal pagina's aan jullie lijfblad. Voorlopig zal het F.R.M. met ingang van januari 1985 worden uitgebreid tot 56 pagina's en in de loop van het jaar zal dan bepaald worden of een verdere uitbreiding nog haalbaar is.

VOOR MEER GELD.....

Tot zover het goede nieuws. Minder leuk zullen jullie het wellicht vinden, dat die uitbreiding geld gaat kosten. Nu kunnen de huidige tarieven toch niet gehandhaafd worden, dus een verhoging van zowel de abonnementsprijs als de losse nummerprijs zat er in ieder geval al in. In het afgelopen jaar zijn we door vrijwel alle leveranciers "verrast" met prijsverhogingen, waarbij de drukker wel de kroon spande en dat is al de grootste onkostenpost elke keer.
De tarieven voor het F.R.M. zijn met ingang van 1 januari 1985 als volgt:

Losse nummers:	Fl. 4,95 Bfrs. 100,--
Abonnement Nederland (10 nummers)	Fl. 45,--
Abonnement België " "	Bfrs. 850,--
Subscription price outside Holland and Belgium from 1.1.1985	DG. 60,--
Single copies (including postage etc.)	DG. 10,--

(To be paid cash in Dutch Guilders by registered mail only; bankcheques etc. will not be accepted anymore).

Het verschil tussen de Belgische losse nummer- en abonnementsprijs wordt veroorzaakt door het feit, dat onze verspreider een andere (wettelijk vastgestelde) koers hanteert dan wij. Voor het abonnement wordt de globale wisselkoers gebruikt, die we bij de bank krijgen.

VOORDEEL NIEUWE ABONNEES

Om te voorkomen, dat nieuwe abonnees nog even slim willen zijn en gauw een abonnement willen opgeven tegen de prijs van dit jaar worden er met onmiddellijke ingang geen abonnementen meer aangenomen voor 1984. Nieuwe abonnees kunnen zich dus alleen opgeven met ingang van 1 januari e.s. en ontvangen een acceptgirokaart voor Fl. 45,--.
Wel is er een aardige aanbieding voor nieuwe abonnees: voor de verandering is er uit de losse nummers, die over zijn van dit jaar, nog een komplete jaargang samen te stellen en diegenen, die zich als abonnee opgeven voor 1985, kunnen de komplete jaargang 1984 bestellen voor de abonnementsprijs van Fl. 37,50 en dat is inclusief het december 1983/januari 1984 nummer dus nog een extra voordeel. Aangezien het april/meinummer niet zo uitbundig meer vertegenwoordigd is, kan deze speciale aanbieding slechts gelden voor ca. 25 mensen, dus wees er snel bij! De enige manier om van deze aanbieding gebruik te maken is door het totaalbedrag ad Fl. 82,50 over te maken op postgiro 3538279 t.n.v. J.Herps/FRM te Amsterdam of voor België Bfrs. 1550,-- op rekeningnr. 235-0430464-87 bij de G-Bank te Hasselt, eveneens t.n.v. J.Herps/FRM te Amsterdam. Mochten er zoveel reakties komen, dat de jaargang niet meer volledig geleverd kan worden, dan zal het aantal nummers worden aangevuld met uitgaven uit 1982 en 1983. Om er helemaal een feest van te maken, kan men tegen bijbetaling van Fl. 17,50/Bfrs. 330,-- er ook nog een bewaarband bijbestellen, zodat het totaalbedrag dan op Fl. 100,-- rond uitkomt. Uiteraard kan deze aanbieding pas geleverd worden, als het volgende nummer van december 1984 verschenen is.

DE INHOUD IN 1985

Tot zover de financiele kant van de zaak. Nu het een en ander betreffende de inhoud van het F.R.M. Wat valt er te verwachten in 1985?

ZEEZENDERS: Gezien de reakties op het luisteronderzoek kan rustig aangenomen worden, dat de zeezenderinformatie zoals die momenteel is, gehandhaafd kan worden. Het aantal inzendingen wordt op het ogenblik al geschat op 250 - 300 en het had nog meer kunnen zijn, als die ene leperd die 70 formulieren tegelijk instuurde de boel wat handiger aangepakt had en niet alle gegevens hetzelfde had ingevuld in hetzelfde handschrift. Dat daarbij 4 verschillende kleuren ballpoint werden gebruikt, mocht ons ook al niet om de tuin leiden en helemaal dom was het om de enveloppen te voorzien van gefingeerde adressen met totaal verkeerde postcodes. Als "wandelend postcodeboek" kan ik alleen maar lachen als ik voor bijvoorbeeld Brummen een postcode zie, die begint met 20 (Haarlem). Leuk geprobeerd, maar zonde van die 70 kopien en postzegels, die nu in de vuilniszak verdwenen zijn. De offshore-informatie blijft dus ook in het komend jaar zoals die nu is, met John Wendale als belangrijkste informant. Of er ook grote kleurenposters van af kunnen, staat te bezien, maar in elk geval wil ik de achterkant van het omslag reserveren voor een miniposter op A4-formaat in kleur. Gezien de hoeveelheid goede kleurenfoto's, die de laatste tijd wordt aangeleverd, denk ik dat dat wel een jaartje zal lukken. Uiteraard hangt een en ander af van de ontwikkelingen bij de zeezenders; voorlopig ziet het er echter wel naar uit, dat de zaken op de Noordzee goed gaan.
Offshore-informatie heeft voorts het voordeel, dat zij interessant is voor een zeer groot deel van de lezers. Bijna iedereen binnen ons verspreidingsgebied kan Laser en Caroline ontvangen en veel mensen vinden het toch wel leuk om over deze stations op de hoogte gehouden te worden. En dat niet alleen in Nederland: opvallend is het grote aandeel aan het luisteronderzoek door Belgische lezers. De anonieme inzender van de brief met de strekking: "Zeezenders weg uit het FRM" zal wel teleurgesteld zijn, maar jammer voor jou: de zeezenders blijven.

BELGIE: Nog een omstreden afdeling, waar wij Nederlanders echter niet meer omheen kunnen. We zullen ons erbij neer moeten leggen, dat het F.R.M. geen zuiver Nederlands blad meer is, maar een internationaal. Nu kunnen we de buitenlanders in de rest van Europa nog als een vrij kleine groep beschouwen -al begint de belangstelling uit vooral Engeland en Duitsland toch ook steeds groter te worden-, maar het aantal nummers dat in België wordt verkocht, kan niet meer verwaarloosd worden. De Belgische stations en lezers hebben dus onderhand net zoveel recht op een flinke portie van het F.R.M. als de Nederlanders. Voorts biedt België veel meer zekerheid op het gebied van vrije radio, aangezien het nu al zover is, dat de stations van overheidswege met rust gelaten worden en dus niet bang hoeven te zijn voor publiciteit. Het is momenteel zelfs al zo, dat Belgische vrije radio's die een reportage over hun station willen, op de wachtlijst moeten.
Voor de berichtgeving over België blijft Frank Vermang ook het volgend jaar present als maker van reportages en waarschijnlijk zullen Alfred en ik ook wel wat vaker naar onze Zuiderburen afzakken. Andere inzenders zullen aan bod komen, als de ruimte het toelaat. Voorlopig echter liever geen copy insturen, a.u.b. want er ligt nog meer dan genoeg voor minstens drie maanden.

Van de hand van Tom van Dauven staan nog twee reportages op 't programma en dan is het wat hem betreft afgelopen in België. Alle toestanden in de Grensstreek hebben ertoe geleid, dat het van hem allemaal niet meer hoeft. Of we van hem nog reportages over Nederlandse stations kunnen verwachten, staat nog te bezien.

VRIJE RADIO IN NEDERLAND: De oproep van vorige maand heeft succes gehad: het team van S.P.R. heeft zich aangemeld als "medewerkers FRM afdeling Zuid-Holland" en op hun programma staan o.a. een interview met Radio Atlantis over de samenwerking met de AVRO en een reportage over Radio Stad Rotterdam, een station dat ons een tijdje geleden zelf al benaderd had met de vraag of we eens langs konden komen, wat hierbij dus -hopelijk- geregeld is. Verder blijven we natuurlijk ons best doen om informatie te brengen over de Nederlandse vrije radiostations, maar in tegenstelling tot de België staan onze eigen stations nu niet bepaald in de rij om in het FRM te komen met het oog op de mogelijk grotere pakkans. En dat is erg jammer, want het zijn juist de interessantste stations, die geen publiciteit willen. De bezwaren van lezers buiten de Randstad zullen wel blijven gelden: van buiten het Westen van Nederland valt er weinig te lezen en er komen dan wel suggesties, maar het initiatief moet altijd van een ander komen.

TE HUUR

De AVRO steunt niet zomaar
Radio Atlantis Rotterdam.
Dat komt door de fantastische
programma's, flitsende jingles en
professionele reclamespots.

NU VOOR ELK STATION BESCHIKBAAR!

PAUL van DELFT fl. 15,– Bf. 295,–
ROBERT TILLMANN fl. 15,– Bf. 295,–
LARA fl. 15,– Bf. 295,–
KAS van IERSEL e.v.a. op aanvraag.

Non stop, met hits en veel oldies fl. 10,– Bf. 195,–
U.S.A. top 50. met Am. d.j. 3 uur fl. 50,– Bf. 995,–

RECLAMESPOTS EN JINGLES BINNEN
24 UUR GELEVERD. fl. 50,– Bf. 995,–

GOEIE SPOTS
MEER ADVERTEERDERS

excl. kleine vergoeding voor band en verzendkosten

Briggs audio
pb 59
Rotterdam

TELEFOON:
070-872.856

De afdeling Vrije TV blijft voorlopig wel vertegenwoordigd in de persoon van ons aller Peter van Dijk Uit De Waard; ook weer de randstad en niet door iedereen gewaardeerd, maar toch wel door een heleboel mensen, wat verdere publicatie zeker rechtvaardigt.

KORTE GOLF: Gaan we gewoon mee verder. (Ja, he, Victoria?).

TECHNIEK: In mijn ogen wordt dat het grootste probleem: nog steeds komen er weinig bruikbare inzendingen binnen en de technische redaktie hier staat op een zeer laag pitje. Ik denk dat het meest zinnige wat de techniek betreft is eerder verschenen artikelen te herhalen met de print lay-outs erbij, want in het vervolg zullen de vrije radiostations gedwongen zijn hun zenders zelf te bouwen. Waarschijnlijk hebben jullie het al gehoord en anders zie je het wel in de advertenties: het is definitief afgelopen met de verkoop van zenders en onderdelen. Er mag zelfs niet meer mee geadverteerd worden. De enige hoop om nog aan kant en klare zenders te komen, is misschien nog België, zolang daar de wettelijke bepaling nog niet is ingevoerd dat de stations gebruik moeten maken van R.T.T.zenders. En anders: zorg dat je zelf in staat bent een (goede) zender te bouwen. Kun je dat niet, hou dan iedereen te vriend, die het wel kan. Van A.S.S.H. is een nieuwe serie in voorbereiding over ontstoren, die als alles goed gaat, in januari van start kan gaan.

OVERIGEN: Dat was het wel zo'n beetje wat de vaste rubrieken aangaat. Rest nog de informatie, die vooral de laatste maanden steeds meer uit de overige landen van Europa binnenkomt. Met name vanuit Engeland wordt de vraag steeds sterker om een "FRM-International" gedeelte met de teksten in het Engels. Ik geloof dat daar niet zo'n bezwaar tegen zal zijn, gezien de uit het luisteronderzoek gebleken kennis van het Engels bij de FRM lezers over het algemeen, dus ik zal eens kijken in hoeverre we aan die vraag kunnen beantwoorden.

Al met al nog genoeg mogelijkheden om met het F.R.M. weer een jaar ertegenaan te gaan. De verschijningsfrequentie van 10 keer per jaar blijft gehandhaafd, vooral nu er tussen die twee vrije periodes extra hard gewerkt moet worden. Wij blijven ons best doen om het F.R.M. ook in het jaar 1985 weer "het beste vrije radio blad ter wereld" (volgens een Engelse lezer) te laten zijn en nu maar hopen, dat er genoeg lezers en vooral abonnees zullen zijn, die ons daarbij steunen.

Veel steun hebben we in elk geval gehad van de circa 50 stations, die onze promospot hebben aangevraagd en draaien. Tevens zijn er via de diverse korrespondenten ook nog tientallen plaatjes verspreid onder stations. Allemaal erg bedankt!

NIEUWE WET VAN KRACHT

Eind van dit jaar -bijna dus- is het zover: de al zolang verwachte en gevreesde wetswijziging is er door. In het FRM van april 1983 werd al de hele tekst van die wetswijziging gepubliceerd, zodat we er hier niet zo diep meer op hoeven in te gaan. De nieuwe voorschriften voor ondernemers in zendinrichtingen en ontvanginrichten zijn bovendien openbaar gemaakt in een brochure van de Radio Controle Dienst. Deze brochure werd verspreid tijdens de Firato en degenen, die hem nog niet hebben, kunnen hem aanvragen bij de R.C.D., Posthus 570, 9700 AN GRONINGEN of tel. via nummer 050-602142.

In het kort komt het hierop neer: met ingang van -waarschijnlijk- januari 1985 mag er geen zendapparatuur meer worden verkocht via de elektronikazaken e.d., welke niet wettelijk goedgekeurd is. Sterker nog: zelfs onderdelen mogen niet meer verkocht worden en dat geldt helaas ook voor printen, zodat hier iemand naarstig naar een nieuwe bron van inkomsten aan het zoeken is. In dit nummer dus de laatste advertentie van I.P.S. en ook van andere adverteerders.

De konsekwenties van deze nieuwe maatregelen zullen duidelijk zijn: voor het F.R.M. een derving van inkomsten door het wegvallen van adverteerders, want het adverteren met verboden apparatuur wordt ook strafbaar. Misschien dat er wat Belgische bedrijven zullen inspringen, zolang daar nog zendapparatuur verkocht mag worden, maar dat is afwachten geblazen.

Voor de illegale stations zal het weer zelfbouwen worden. Het effekt van het "zendertekort" begint nu al merkbaar te worden: er komen hier al behoorlijk wat wanhopige telefoontjes binnen van mensen, die stad en land afzoeken naar een zender. Veel winkels hebben hun voorraden al uitverkocht en zijn uiteraard niet van plan deze aan te vullen. Gelukkig zijn er in de loop van de afgelopen jaargangen genoeg zendschema's in dit blad gepubliceerd en zolang publikatie niet verboden is, gaan we daar ook mee door, zoals beloofd met print lay-outs.

Of men nu door deze maatregelen het gewenste effekt zal bereiken, namelijk de uitroeiing van het piratenbestand, valt te betwijfelen. De handel in zendapparatuur voor de piratenbanden via de winkels is eigenlijk van vrij recente datum en voor die tijd konden de stations altijd wel aan hun apparatuur komen. Ik denk, dat er juist een averechts effekt wordt bereikt, omdat net de laatste jaren de kwaliteit van de zendapparatuur eindelijk wat beter begon te worden (over het algemeen gesproken dan) en dat kwam nu juist door de konkurrentie van de handelaars onder elkaar. Binnenkort moeten de zelfbouwers weer aan het werk en dat is niet zo erg, als ze kunnen bouwen, maar we zijn er in de loop der tijd wel achter gekomen, dat er jammer genoeg ook heel wat afgeprutst wordt. En door deze prutsers door zo'n wet te dwingen om zelf te bouwen, werkt men de storingsklachten weer in de hand. En dat zal het image van de vrije radio niet ten goede komen.....

WE ZULLEN DOORGAAN

Ach ja, als rechtgeaarde freaks moeten we ook deze hinderpaal op de weg naar vrije radio maar weer manmoedig nemen. Voorlopig blijft er nog genoeg te beluisteren en aangezien er in de afgelopen weken veel materiaal over de Nederlandse vrije radio is binnengekomen, besteden we daar deze maand ruim aandacht aan, zodat die liefhebbers ook weer eens aan hun trekken komen.

Hier in Amsterdam zit de FM-band nog behoorlijk vol, al is de muziekkeuze er wat beperkter op geworden. Radio Unique is niet meer teruggekeerd in de ether na de "stunt" in de Vechtstraat, wat zeker een gemis te noemen is. Wel is er een nieuw station opgedoken op 103 MHz, waarbij ex-Unique medewerkers te horen zijn. Dat station heb ik zelf nog niet gehoord.

Voor de rest nog de bekende namen en de funky music.

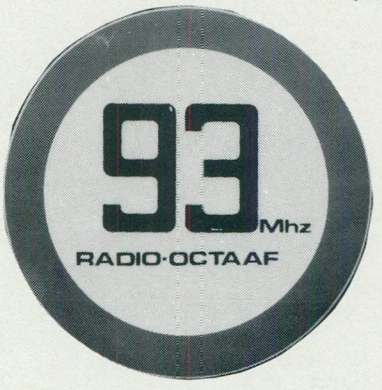

Op de achterkant van deze sticker de volgende mededeling: "We kunnen, al is het soms moeilijk, gelukkig ons hoofd nog boven water houden. Al zijn we er zondag 15 september ook alweer voor de 14e keer uitgehaald en dat in 10-12 weken tijd. Radiomaken was leuk in Amsterdam, maar er blijft hoop op betere tijden".

OCTAAF - AMSTERDAM: 24 uur per dag - 7 dagen per week/soms 6, maar ja.....

Vervelend, he, om zoiets te lezen en het is zo'n aardig station.

MET HULP VAN DE GEMEENTE

Anders gaat het eraan toe in Amersfoort: van Carel Andrews van Radio Eemland kregen we een pak krantenknipsels toegestuurd met verrassende berichten:

Onder de kop "Burgemeester Schreuder: Als Radio Eemland niet stoort, is het ons best" in de Amersfoortste Courant/Veluws Dagblad, valt te lezen dat er inderdaad een deal is gemaakt met de Radio Controle Dienst om het station niet uit de lucht te halen, als er geen sprake van storing is. In een vervolgartikel op 10 sept. maakt men bekend, dat ook de Utrechtse hoofdofficier van justitie, mr.Herstel, zich volledig kan vinden in het beleid van het Amersfoortse gemeentebestuur.

Maar uiteraard is de zaak niet zo rooskleurig, want er is ook nog een ministerie in dit land en als er roet in het eten gegooid kan worden is men er als de kippen bij. Dinsdag 11 september: "Reaktie ministerie op uitspraken over Radio Eemland. Houding van Amersfoort verwerpelijk". Het ministerie dringt aan op een slagvaardige bestrijding van illegale zenders, "temeer daar er geen plannen zijn voor de invoering van commerciele radio". De zenders moeten aangepakt worden en daarbij is het al dan niet storen op het reguliere radioverkeer van ondergeschikt belang. "Het beleid is gericht op bestrijding en niet op ooglijkend toestaan".

En ook de mediaspecialisten van CDA en PvdA op de achterste benen, de eerste vooral vanwege het zwarte geld, dat bij commerciele stations als Eemland binnen zou komen en het ontduiken van belasting en auteursrechten.

Leuk wordt het echter in de krant van woensdag 12 september. In het vorige hoofdstuk ging het over het ministerie van W.V.C. (we gebruiken maar de afkorting, want volledig staat het toch nergens op), maar er bestaat ook nog een ministerie van Verkeer en Waterstaat en daar steunt men het standpunt van Amersfoort en mr. Herstel wel. Staatssecretaris drs. J.F.Scherpenhuizen van Verkeer en Waterstaat vindt, dat alleen bij storingsklachten moet worden opgetreden en hierover is overleg gepleegd met de directeur-generaal van de PTT.

EEMLAND
REGIO
OMROEP
ORGANISATIE

POSTBUS 536 3800 AM AMERSFOORT

Er is inmiddels een hevige diskussie gaande tussen de verschillende politieke partijen, waarbij men het er over eens schijnt te zijn, dat er een medianota moet komen inzake het gemeentelijk beleid ten opzichte van illegale radiozenders.
In de A.C. van zaterdag 15 september mag Radio Eemland zelf eindelijk ook iets zeggen: "Zwart geld bij Radio Eemland. Ik zal niet ontkennen, dat er zwart geld bij ons binnenkomt. Dat kan ook niet anders, want wij kunnen geen belasting afdragen. Net zoals ook de Buma/Stemra geen geld van ons willen hebben, omdat ze geen zaken kunnen doen met een illegale zender. Wij zouden graag anders willen en zijn op zoek naar mogelijkheden om toch belasting te betalen. En om onze goede wil te tonen, hebben we deze week ook een bedrag overgemaakt naar Buma/Stemra, dat ze niet terug kunnen storten".
Ik zie in dit artikel, dat Carel Inmiddels Andriessen heet. "Al het geld, dat bij ons binnenkomt door middel van reklamespots of donaties, wordt gebruikt voor de aanschaf van apparatuur", verzekert hij in een reaktie op de publikaties in de krant. "Er blijft niets aan de strijkstok hangen. Niemand van de medewerkers heeft ooit een cent verdiend aan Radio Eemland, maar bewijzen kun je dat natuurlijk niet. Maar als je weet, dat er hier voor zo'n acht- tot negenduizend gulden aan apparatuur staat, dan kun je wel nagaan, hoeveel er (niet) overblijft.
Voor de medewerkers van Radio Eemland zijn de Belgische stations het grote voorbeeld. Over Radio Kontakt in Brussel: "Daar is het precies zo gegaan als hier in Amersfoort en ik denk dat het hier uiteindelijk net zo zal gaan als daar. Kontakt begon als een radiozender, opgezet door een groep studenten. Vanaf het begin heeft dat station getracht zich onmisbaar te maken door meer dan alleen muziek te brengen, net als wij nu doen. Op een gegeven moment wilde de gemeente Brussel niet meer dat de opsporingsdienst zou ingrijpen. En dat heeft er enkele jaren later toe geleid dat een groot aantal illegale stations werd gelegaliseerd. Waarom kunnen zulke dingen in België wel en hier in Nederland niet?"
Over de "kwestie Radio Eemland" is voorlopig het laatste woord nog niet gezegd en dat is alleen maar gunstig. Eindelijk komt er eens een diskussie op gang, waarbij niet iedereen tegen vrije, commerciele radio is, al kunnen we er niet op hopen, dat er een beslissing zal vallen in het voordeel van de vrije radio. Of heel misschien toch wel....?

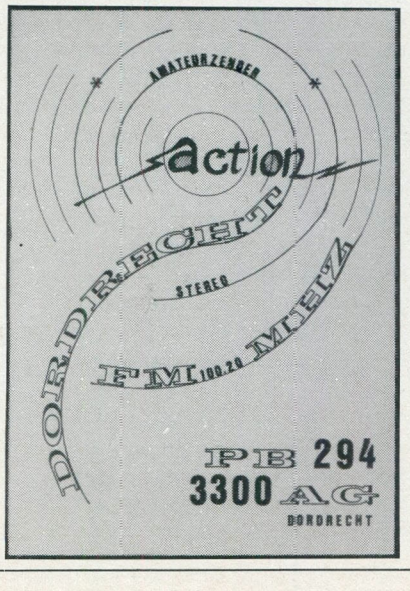

EN MET HULP VAN DE AVRO

Nog een groot radiostation, dat weliswaar al maanden niet meer in Nederland uitzond, kwam ook in het nieuws en wel Radio Atlantis uit Rotterdam. Paul van Delft was uitgeweken naar Antwerpen, waar hij twee -nu bijna gelegaliseerde- stations heeft, maar waarschijnlijk had hij toch heimwee naar zijn eigen stad en dat bracht hem op het idee bij de Hilversumse omroepen aan te kloppen en te vragen om ondersteuning voor zijn plan om Radio Atlantis nieuw -en ditmaal legaal- leven in te blazen en wel met uitzendingen 24 uur per dag.
De VARA en de VOO toonden geen belangstelling, maar tot Paul's grote verbazing reageerde Wibo van der Linde wel. Hij werd uitgenodigd voor een gesprek, waarbij hij uitlegde wat hij wel en niet wilde en er vonden daarna besprekingen plaats met stafmedewerkers en met voorzitter Wallis de Vries. Het resultaat was, dat de AVRO besloot de Stichting Atlantis Omroep Organisatie te steunen bij het realiseren van een lokale radiozender voor Rotterdam. Begin september werd een aanvraag ingediend bij minister Brinkman van W.V.C. Ook werd door Atlantis een officiele aanvraag ingediend bij de gemeente Rotterdam.
De samenwerking zal zowel op programmatisch als technisch gebied plaatsvinden. De AVRO is hiermee de eerste landelijke omroep, die zich op de lokale radiomarkt stort. De VARA is ook al een tijdje bezig in die richting, maar nog niet verder gekomen dan wat besprekingen in Drente en Limburg.
Dat de omroepen ineens zo'n belangstelling hebben voor lokale radio, komt door een bepaling in de medianota (art. 47) van Brinkman, waarin vermeld wordt, dat grotere gemeenten in ons land vanaf 1 september van dit jaar een lokaal radiostation mogen hebben, mits daarvoor een zendmachtiging is verleend.
De naam Radio Rijnmond viel dus al snel, want velen menen dat dit station dan als eerste in aanmerking zou komen. De juridische dienst van de AVRO spreekt dit echter met klem tegen, daar Radio Rijnmond een regionale zender is en geen zendmachtiging heeft om ook lokaal uit te zenden. Als dat zo was, zou Rijnmond het zendrecht in alle Rijnmondgemeenten kunnen opeisen. "Wij willen Rijnmond beslist geen konkurrentie aandoen. Onze zendaanvraag behelst het gebruik van een vrije etherfrequentie; wij gaan niet op de kabel zitten", verklaarde Rob Rotgans (Paul van Delft, dus) aan de pers.
Een half jaar geleden heeft Rotgans aan wethouder Henk van der Pols 50.000 handtekeningen aangeboden als ondersteuning voor het verkrijgen van een z.g. "representatieviteitsverklaring". Die verklaring is er tot nu toe nog niet gekomen, maar samen met de AVRO wordt daar momenteel flink achterheen gezeten.
Via de nieuwe, legale Radio Atlantis wil Paul van Delft een muziek- en informatieprogramma ten gehore brengen in dezelfde stijl, die men de afgelopen twee jaar in Rotterdam van hem gewend was. Er zijn zo'n 300 verenigingen en instellingen benaderd met het verzoek sympathie te betuigen met de doelstellingen van Atlantis, waarvan 80% positief reageerde. Ook de gemeente zelf kan van de faciliteiten van de zender gebruik maken. "Het komt mij als uiterst zinnig voor om als een soort doorgeefluik te gaan fungeren, zeker ook voor de buitenlandse Rotterdammers", aldus Paul.
De financiele mogelijkheden zijn tweeerlei: een commerciele zender met reklamespots , zodat het station de gemeente geen cent kost en dag- en weekbladen een bijdrage krijgen uit de inkomsten of het runnen van het station door vrijwilligers en afhankelijk zijn van de inbreng van de AVRO, wat de gemeente op zo'n twee ton per jaar zou komen.
De studio van Radio Atlantis kan gevestigd worden in een van de etalages van De Bijenkorf aan de Coolsingel, wat de kosten voor huisvesting en electra uit zou sparen. Zoals al zo vaak gezegd is (en tot nu toe werd daar weinig geloof aan gehecht): het realiseren van een behoorlijk lokaal radiostation hoeft geen miljoenen te kosten. Elke dag weer wordt er bewezen, dat je met weinig geld veel mensen kunt amuseren.
Succes, Paul.

G.R.O.: GEEN LANG LEVEN

In het Noorden van het land blijkt, dat het fenomeen vrije commerciele radio daar zeker niet zo geaccepteerd wordt als bijvoorbeeld in het Westen. Het station G.R.O. waarover verschillende lezers ons -vol trots- informeerden, was geen lang leven beschoren. Na net twee weken uitzenden werden ze uit de lucht gehaald, niet vanwege storingsk achten, maar vanwege het commerciele karakter van het station. Voor fl. 12.000,-- aan apparatuur werd in beslag genomen, waaronder de platenkol ektie van ca. 800 singles.
Het Nieuwsb ad van het Noorden besteedde hier een hele pagina aan n haar bijlage "Dagweek reportage" en de hele tendens van dat artikel was, dat commerciele radio daar in Groningen e genlijk niet zo gewenst is. De traditionele zenders, zoals bijvoorbeeld Oomple Koerier, zijn nog tot daar aan toe maar dit soort "omroepen", die -bijna- dagelijks langdurig uitzenden en hun programma's ook nog doorspekken met okale STER-boodschappen, nee, dat is maar niks. Radio Noord (de regionale zender in het Noorden) wilde met de G.R.O. niets te maken hebben en beschouwde het station als een "spookrijder, die dwars door alle regels barjert". De O.O.G. (Stichting Omroep Organisatie Groningen, die waarschijnlijk de toekomstige officiele stadsomroep in Groningen wordt) nam daarentegen niet eens de moeite om de "konkurrent" te helmisteren. Beide instanties namen wellswaar geen maatregelen om de G.R.O. uit de ether te laten halen. Dat werd aan de R.C.D. overgelaten, die blijkbaar toch met twee maten meet: zoals we net hebben kunnen lezen, wordt er met Amersfoort een overeenkomst gesloten om een station als Eemland ongemoeid te laten, zolang er geen storingsklachten zijn, maar in eigen stad wilde men voorkomen dat het station G.R.O. "wortel zou schieten" en daarom moest het verdwijnen, ondanks het feit dat er van storingen geen sprake was.
De medewerkers van de G.R.O. willen zo snel mogelijk weer de lucht in en misschien is dat inmiddels alweer gelukt. Radio Lago en Randstad Radio zonden op de dag na de inval nog steeds uit.

FRANEKER: EX-PIRATEN LEGAAL?

We blijven nog even in het Noorden en schuiven een stukje op naar Friesland. In Franeker werden aan burgemeester Hartkamp 1800 handtekeningen aangeboden door het Comite Lokale Omroep Franeker. Dit comite bestaat uit ex-piraten, die hun krachten hebben gebundeld om samen tot een legale, lokale omroep te komen. Om in aanmerking te komen voor een machtiging, die door W.V.C. moet worden verstrekt, zal het comite wel enige consessies moeten doen, want om respresentatief te zijn voor de gemeente, wordt er wel van ze verlangd, dat het programma-aanbod drastisch wordt gewijzigd.

TORENSTAD WEER GEPAKT

Radio Torenstad, het populairste station van Zutphen, moest het ook weer eens ontgelden, voor de derde keer binnen een jaar. Ook hier was de reden opnieuw de commerciele aard van het station. Na de eerste twee invallen was het vermogen verminderd en werd er ook niet meer zo frequent uitgezonden. Ook was volgens de politie de kwaliteit van de zendapparatuur minder dan de voorgaande keren.

VRIJE RADIO IN NIJMEGEN

Hallo F.R.M.
Eerst wil ik even zeggen, dat ik jullie blad helemaal te gek vind, maar waarom schrijven jullie bijna nooit stukjes over de grote piratenstations in Gelderlandd. Ook wel eens daar geweest? Nee, dan wordt het hard tijd dat jullie daar eens een kijkje gaan nemen.
Met name in Nijmegen. Daar ligt de toekomst van de illegale radiostations. Zo zijn er twee groots opgezette professionele radiostations in Nijmegen: Keizerstad Radio en Delta Radio en verder zijn er nog Radio Totaal en Radio City, maar die zijn wat minder populair.

Keizerstad

Radio Keizerstad bestaat nu iets langer dan 2 jaar. Zij hebben de boel heel rustig opgebouwd. Na het eerste jaar op vrijdag, zaterdag en zondag te hebben uitgezonden, draaien ze nu iedere dag, eerst van 7 tot 7, nu van 7.00 tot 24.00 uur. Het station heeft niet de naam alleen een popstation te zijn, maar geeft ook lokale informatie en zelfs op speciale dagen ook live-verslagen vanuit de binnenstad of elders. Dit gebeurt -neem ik aan- met stuurzenders. Het geluid van dit station is perfekt en uiteraard in stereo. Wat eveneens uniek is aan Keizerstad, is dat ze, wanneer ze gepakt worden, altijd de volgende dag terug zijn, wat er ook gebeurt. Er is ook al twee keer ingebroken in de flat waar ze altijd zitten op 12 hoog, maar dat vormde geen beletsel. Het was laatst voor de 24e keer raak, maar ze gaan gewoon stug door. Er wordt nooit op band gewerkt; alles gaat live de lucht in. Men maakt er ook geen geheim van, waar zij uitzenden: als je vooraan in Nijmegen aankomt, zie je een groot doek met daarop "Keizerstad 95,5 FM".
Het station beschikt over een zeer uitgebreid jinglepakket en zeer professionele reklamespots, meestal ingezongen. De muziek, die gedraaid wordt, is in feite voor iedereen, want alles wordt gedraaid.

Delta

Zo ook heb je in Nijmegen Delta Radio. Dit station zendt uit op 90.2 MHz.FM. Delta heeft wel de naam alleen een popstation te zijn en draait 24 uur per dag, 7 dagen per week. Ook dit station beschikt over een professioneel jinglepakket en reklames, de discjockeys zijn erg goed en alles wordt -net als bij Keizerstad- live gedaan, dag en nacht.
Delta is meer gericht op Arnhem en de richtantenne staat daarom ook naar het Oosten gericht. Keizerstad daarentegen heeft een rondstraalantenne en is overal in een straal van 30 km. buiten Nijmegen te ontvangen. Beide stations hebben een drive-in show met promotieteam.

Zo, ik hoop dat ik jullie een beetje heb ingelicht over de gang van zaken hier en met name over deze stations, die -dacht ik- toch wel uniek zijn in Nederland. Want dat die ooit op zullen geven, lijkt me toch wel ondenkbaar. Misschien voor jullie een reden te meer om daar eens een kijke te gaan nemen en een verslag met foto's ervan te maken.
Sterkte met jullie blad gewenst. Groetjes, FRANK.

Red. Bedankt voor de informatie over deze stations. Zoals je ziet, hadden we al een button van Keizerstad gekregen van Ronald van ASSH-Gelderland, die ons begin dit jaar al een reportage over dit station beloofd had. Helaas niets meer over gehoord. Maar we zullen zien, of we er zelf iets aan kunnen doen. Dat hangt echter natuurlijk ook van de stations af.

LIMBURGSE SAMENWERKING

Sinds korte tijd is Radio Rosita Well samengegaan met INTER-COM Studio Well, tot voor kort beide zeer kleine, onbekende stations. Onze nieuwe opzet is -naar wij hopen- professioneler en groter. Eventueel zouden wij in de toekomst ook commercials willen draaien.
Voorlopig houden we het vermogen zeer laag (ca. 15 Watt). Onze bedoeling is om dit, "als alles goed verloopt", op te voeren naar zo'n 60 Watt. Om te beginnen draaien we afwisselend met een ander lokaal station, om de week op 104 MHz. Onze muziekkeuze is afgestemd op jong en oud, dus voor de jeugd van 0 tot 97, ouder wordt het problematischer.
Voor meer info:
INDIGO RADIO LIMBURG, p/a ELSTERENDIJK 6, 5855 AT WELL Lb.

DE ETHER IN VENLO e.o.

Hier weer eens een reaktie vanuit Limburg. Hier zitten geen "professionele" piraten, hoor! Maar wel goede amateurs, die goed van kwaliteit zijn, wat de muziek en de modulatie betreft.
Het eerste station, dat hier te ontvangen is, is Radio R.M.C. op 101 MHz., een station waar Ad van Hoorn achter de mikrofoon zit en "De Hulk". Dit is een soort familiestation, zou je kunnen zeggen. Er worden nederlandstalige platen gedraaid en er zijn spelletjes, waarmee leuke prijzen te winnen zijn. Vorig jaar september werd er een meeting georganiseerd, wat de luisteraars zo goed beviel, dat er in oktober nog een volgde. Misschien dat zo'n evenement dit jaar ook weer georganiseerd wordt.
Nog een station op dezelfde frequentie is Radio Helderoosje, een station dat eerst elke dag uitzond met o.a. verzoekjes en een kinderprogramma. Men moest echter de zendtijd wat beperken na een stuk of tien keer uit de lucht te zijn gehaald.
Radio Lambiek uit Velden zendt uit in stereo met goede muziek van goede kwaliteit, weliswaar nonstop. De muziekkeus varieert van Elvis tot disco.
Verder zijn er nog Radio R.E.G.P., een station dat discomuziek uitzendt. Een bekend programma is "R.E.G.P.-Totaal", dat steengoed is en prima in elkaar zit. Uitgezonden wordt op 103.5 MHz. en dat in mono. Ga zo door, jongens! Radio R.E.G.P. is in de ether op zaterdagmiddag van 16.00 tot 18.00 uur.
Jammer genoeg wordt hier niet veel geluisterd naar deze stations. De jeugd stemt hier namelijk af op Hilversum 3 en het F.R.M. wordt hier -neem ik aan- ook niet veel gelezen.

LUISTERSTATION COSMOS, LESSINGSTRAAT 17, 5924 CA VENLO Lb.

P.S. De radiostations uit Amsterdam zijn steengoed en die uit Rotterdam ook. Dan heb ik het bijvoorbeeld over AMOR uit Rotterdam op 106.8 MHz. met goede jingles en fijne kwaliteit muziek. O, ja, Amerika ook hoor! Deze stations werden op 23-8-1984 hier gehoord.

NIEUW STATION IN BREDA

Er gaan geruchten, sterker nog, er zijn al testuitzendingen geweest van een nieuw, professioneel radiostation in Breda. Op zondag 30 september waren er testuitzendingen met zeer goede nonstop banden op de 98.5 MHz. De eigen jingles waren zeer aardig en zo te horen gebruikte men oude zeezenderjingles van Weekend Music Radio. Het staat al enigzins vast dat de uitzendingen van vrijdag tot zondag zullen plaatsvinden. Men zoekt naar adverteerders en hoopt binnen afzienbare tijd de lucht in te gaan. Als DJ's werden namen als Rob Hudson, Alex, Bart Vermeer, Jan Blok en nog wat andere genoemd. De eerste vier komen van Radio Europa '80 en beschikken over redelijke kwaliteiten. Voor reakties en informatie: POSTBUS 4984, BREDA. We zijn benieuwd!

BERNARD VAN DE HEUVEL.

THOLENSE ETHER LEEG OP LAST VAN POLITIE

Wat zou u er als piraat van vinden, als u na 5 jaar platen draaien door de politie (op vriendelijke manier) wordt gevraagd nooit meer uit te zenden? Wel een vreemde zaak natuurlijk. Dat vonden wij ook, aangezien het ons is overkomen. Onder "wij" moeten we dan verstaan alle piraten van het eiland Tholen. Dat waren er op dat moment (30.8.1984) zo'n 25. We werden allemaal (apart) uitgenodigd op het politiebureau en kregen te horen, dat we onze illegale aktiviteiten moesten stoppen.
De reden? Er werd gestoord op het vliegverkeer. Belachelijk, want persoonlijk luister ik ook op die frequenties en er is nog nooit een piraat overgekomen, wel enkele heren 2e Mc-ers!
Een stok om de hond te slaan, dus. Tevens zijn de vermogens hier zo laag (van 3 tot 75 Watt), dat het toch best wel meevalt en als dat dan zou storen, dan zouden boven België alle vliegtuigen wel als bakstenen naar beneden komen.
Vreemd, na 5 jaar ineens geen enkele vrije, lokale radio meer in de omgeving. Misschien zit er meer achter, zoals bijvoorbeeld het idee van een -legaal- lokaal station op de kabel (idee van een ex-radiopiraat). Maar dit wordt sowieso al een fiasco, omdat a) de kabelbezetting minder is dan 20% en b) niet alle kernen aangesloten zijn (Tholen bestaat uit 7 kernen) en c) men na 5 maanden nog altijd niet "representatief" is.
We hopen echter maar op betere tijden. Of ze zullen naar België moeten verhuizen!
RADIO BENELUX, POSTBUS 50, 4690 AB THOLEN Zld.

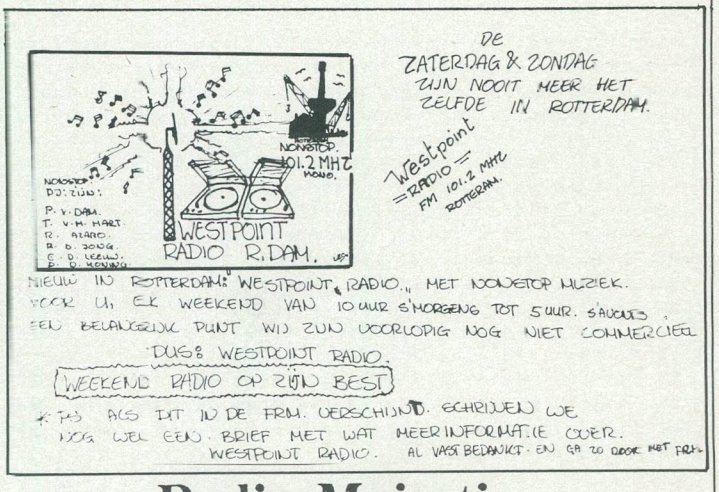

Radio Majestic naar de rechter

WEESP – Radio Majestic wil via een rechtszaak proberen de apparatuur terug te krijgen die de politie vorige week dinsdag in beslag heeft genomen. Nadat bewoners van de Keulsevaartstraat hadden geklaagd over een slechte ontvangst van radio en televisie, was de politie een woning in de Keulsevaartstraat binnengevallen en trof daar apparatuur van Radio Majestic aan. De politie nam twee pick-ups, twee cassetterecorders, een koptelefoon en een groot aantal elpees, singles en cassettebandjes mee ter waarde van 10.000 gulden.

Volgens een woordvoerder van Radio Majestic heeft de politie met de inbeslagname niet de studio te pakken gehad van waaruit werd uitgezonden.

DE MIDDELBURGSE ETHER

RADIO ZEBULON

Radio Zebulon, die uitzond op 104.7 MHz. is gestopt. De eigenaar van dit station had na enkele jaren zenden en een inbeslagname geen zin meer om verder te gaan, maar volgens hem komt Zebulon binnen enkele maanden weer terug in de ether.

Popular'84

Radio Popular vatte het plan op na de zoveelste inbeslagname in december 1983 naar België te verhuizen. Een lokatie was in januari gevonden en er werd begonnen met de inbouw van een komplete live-studio, die overigens nooit in bedrijf is geweest. Tegen het pand in Watervliet verrees een zendmast van 25 meter hoog, voorzien van 4 gestapelde dipolen. Die zouden voldoende blijken te zijn om in een groot deel van Zeeland goed binnen te komen. Eind januari werd nog begonnen met uitzendingen op de 104.5 MHz. F.M. Het was de bedoeling, dat Radio Popular voortaan een weekendradio zou worden; 36 uur per weekend was de planning. Aldus begon men ook met de invulling van de programmering: namen als Ben de Groot, Rob Verhage en Hugo Meulenbroek tekenden voor de verzorging van de uren.....

In februari begon het station een steeds betere vorm te krijgen: men raakte op elkaar ingespeeld, terwijl de reklame-opbrengsten ook ditmaal bleken tegen te vallen.

Maar de grootste tegenvaller kreeg men half maart te verwerken: Zeeland en West-Vlaanderen werden geteisterd door een voorjaarsstorm, die menige dakpan heeft gekost. Voor Popular het moment waarop alles echt misging. De 25 meter hoge mast ging, ondanks de stevige tuigage, tegen de vlakte. De huisbaas vond hem met enige schade aan het pand terug. Hij waarschuwde de organisatie. Als er verder werd doorgezonden, zou de Rijkswacht worden ingeschakeld.

Men besloot om maar te vertrekken. Gezien de zwakke financiele positie achtte men een confrontatie met de Belgische overheid niet gewenst. Enkele medewerkers verlieten het station, terwijl de rest doorzocht naar een nieuwe lokatie om het avontuur voort te zetten. Uiteraard werd die niet op tijd gevonden en het werd stil rond weekendradio Popular. Het station is te bereiken via POSTBUS 415, 4530 AK MIDDELBURG.

RAM

radio als middel

Radio Als Middel werd op maandagavond 26 maart uit de lucht gehaald door de RCD op grond van storing, maar volgens een medewerker van dit station was hiervan totaal geen sprake. Op maandag 1 oktober echter was RAM weer terug in de ether met informatie en muziek voor heel Middelburg. RAM zendt elke maandag uit op 101.6 MHz. van 21.00 - 24.00 uur en is te bereiken via POSTBUS 555, 4330 AN MIDDELBURG.

WIJ WILLEN AAN DE SLAG MET LOKALE RADIO DAT WILLEN WE DOEN OP EIGEN FINANCIËLE KRACHT ZONDER SUBSIDIE, MAAR WEL MET UW STEUN

VECHT MEE VOOR VRIJE, LOKALE OMROEP !

CENTRUM RADIO

Op 5 mei begon een nieuw station op 104.2 MHz. met nonstopuitzendingen: Centrum Radio. Na in mei driemaal te hebben uitgezonden werd het stil rond dit station. In september was men weer te beluisteren op de 103.75 MHz. Alweer met nonstopuitzendingen, die nooit langer duren dan 1 uur. Centrum Radio is te bereiken onder POSTBUS 434, 4330 AK MIDDELBURG.

CENTRUM RADIO zoekt nog medewerkers voor het maken van reportages, programma's en de nieuwsbrief:

CENTRUM RADIO
postbus 434
4330 AK Middelburg

RADIO MI AMIGO

Radio MI Amigo is ook al een nieuw station in Middelburg. Begin augustus begon men met nonstoptestuitzendingen op 102.5 MHz. De zender bleek echter te storen en de organisatie vond het onverantwoord verder te zenden, dus ging men na enkele weken uit de lucht. In september werden de uitzendingen hervat met een storingsvrije zender op 101.5 MHz. Het signaal is erg hard en de modulatie is uitstekend. De presentatie is in handen van Rob van Zanten en Bob van der Meer (ex-Zebulon DJ's). Verder is dit station af en toe te horen op de 180m. middengolf. Men zendt vrijwel iedere zondag uit. Adres: POSTBUS 7068, 4330 GB MIDDELBURG.

KEIHARD... DE BESTE

RADIO BENELUX EN APOLLO

Deze twee stations zijn experimentele zenders die erg onregelmatig uitzenden. Radio Benelux is een echte wijkzender en zendt uit op de 105 MHz.
Radio Apollo heeft een groter bereik en zendt veel discomixen uit op 104.3 MHz. De beide stations hebben geen kontaktadres.

RADIO - ADVENTURE

Radio Adventure zendt op onregelmatige tijden uit op 103.75 MHz. Presentatie wordt verzorgd door Mark Jacobs, die in zijn programma het "betere elpeewerk" draait.
Adres: POSTBUS 434, 4330 AK MIDDELBURG.

RADIO JOJO

Op maandagavond 7 september klonk plotseling een nieuw geluid op 99.2 MHz.: Radio JoJo. Dit station wordt waarschijnlijk gerund door ex-discjockeys van Radio City, dat al enkele jaren niet meer uitzendt. Het signaal van JoJo is in Middelburg erg hard met een redelijke modulatie. Het station gebruikt als posthusadres:
POSTBUS 357, 4380 AJ VLISSINGEN.

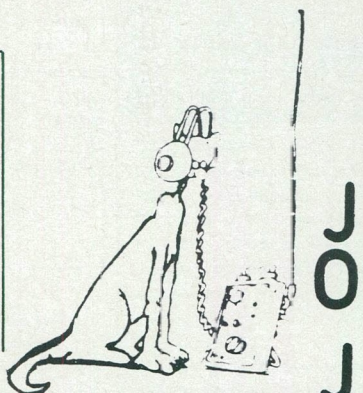

JOJO RADIO

RADIO NOORDZEE

Radio Noordzee is nog altijd het populairste Belgische station op Walcheren met dagelijkse uitzendingen van 07.00 tot 21.00 uur, in het weekend 24 op 24 uur. Er hebben nogal wat DJ's het station verlaten en daarom brengt men vrij veel nonstop ten gehore. In oktober werd Radio Noordzee door de R.T.T. het zwijgen opgelegd wegens te groot vermogen. Een week later was men alweer op het oude bereik terug, alleen overgemoduleerd.
Adres: POSTBUS 3, 4506 ZG CADZAND, NEDERLAND.

Dit was dan het overzicht van de Middelburgse ether in het najaar van 1984. Het begint nu eindelijk weer eens echt druk te worden op de FM. Stations, die 24 uur per dag uitzenden, zullen hier waarschijnlijk nooit komen.
Voor reakties kan men schrijven naar:
FREEWAVE, POSTBUS 7068, 4330 GB MIDDELBURG.

Zendmast Radio Noordzee

Studiogebouw

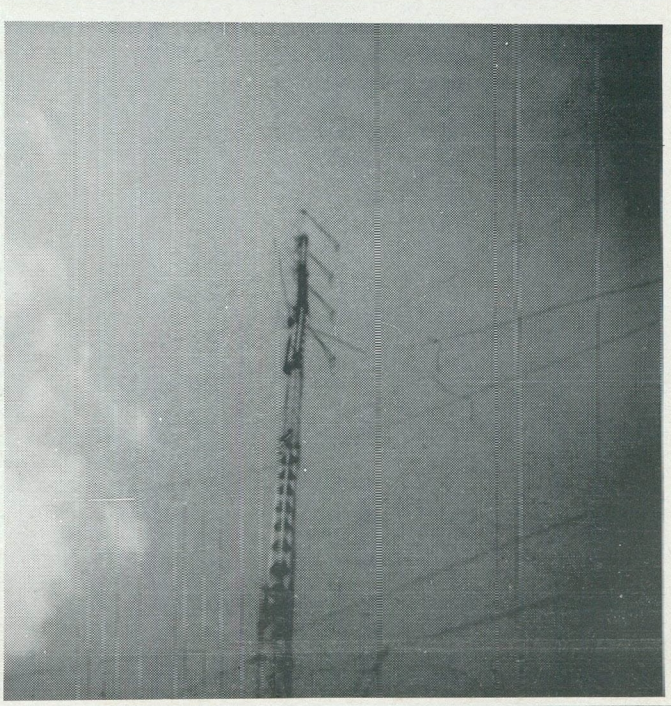

35 m. hoog, 4 dipolen →

UIT DE WAARD - PETER VAN DIJK

ALKMAARSE KIJKERS GEDUPEERD DOOR ETHERBOEREN

Geachte redaktie,
Wij willen even iets kwijt over de TV piraten hier in de lokatie Alkmaar (Oudorperpolder). Voor een half jaar terug startte Kaapstad TV zijn uitzendingen hier via kanaal 29 UHF. Het was echt niet te geloven: dit station deed niks aan reklame en had ook geen overdreven lange pauzes, maar zond gewoon om de dag 2 films per avond uit. Dit alleen al was iets bijzonders. Het beeld en geluid waren uitstekend te ontvangen tot ver in de omgeving. De mensen reageerden dan ook massaal als er tijdens de pauze geheid mocht worden. Ook wij hielden regelmatig en wat ons meteen opviel was dat we echt vriendelijke te woord werden gestaan en niet afgeblaft werden, zoals bij veel andere TV piraten.
Maar na drie maanden begon de eerste ellende: een bepaalde andere TV piraat (waarvan we de naam maar niet zullen noemen) begon doelbewust de uitzendingen van Kaapstad TV te storen. De man achter Kaapstad was echter ook niet voor een gat te vangen; hij bouwde in snel tempo een nieuwe zender en hervatte zijn uitzendingen toen op kanaal 35.5 UHF.
Dit ging ongeveer 3 maanden goed en toen begon een andere piraat vanuit dezelfde lokatie uit te zenden op kanaal 50 UHF. Deze bewuste piraat heeft zijn antenne zo dicht bij de centrale antenne-installatie geplaatst, dat er dan ook onmiddellijk storing optrad op de Nederlandse zenders. Er zijn diverse klachten bij deze stoorzender ingediend, maar dat haalde niets uit. De piraat op kanaal 50 bleef gewoon zijn zender afregelen tijdens TV tijd (dus 's avonds van 20.00 - 24.00 uur) en stoorde er lustig op los, waardoor Kaapstad TV de uitzendingen moest staken. Dit uit voorzorg om te voorkomen, dat hij bij een RCD-inval gelijktijdig uit de lucht gehaald zou worden.
Nu was er dan eindelijk een TV station, dat de mensen geen geld aftroggelde, een goed gevarieerd programma bracht en dit leuk omlijstte door de aankondigingen te laten verrichten door 3 verschillende omroepsters. Een station, waarvan de eigenaar niet eindeloos aan de zender lag te sleutelen tijdens de uitzendingen. Maar Kaapstad TV moest verdwijnen door de schuld van negatieve etherboeren. Dit zit ons als kijker echt niet lekker, vandaar dat wij ons ongerief langs deze weg duidelijk willen maken. Omdat Kaapstad zelf niets van deze brief afweet, hebben we de namen van de stoorzenders niet genoemd, zodat men hem niets kan verwijten. Wij willen onze brief graag afgedrukt zien, zodat Kaapstad TV weet, dat de kijkers hem niet vergeten zijn en dat hij ons door zijn uitzendingen heeft laten zien dat TV piraterij ook op een positieve manier kan. Wij hebben er als kijkers dan ook altijd met plezier naar gekeken. Maar helaas.....die tijd is geweest.

FAM.DEKER, FAM. VAN WEERD, FAM. DE BRUIN, MW.JONKERS, FAM.JASPERS en nog 6 mensen, die hun naam niet genoemd willen hebben. Allen uit ALKMAAR.

Hallo lieve kijk- en luistervrienden,
't is alweer november; wat gaat die tijd hard zeg. Enfin nog 1 maandje en 1984 zit er weer op. Zowel op radio als TV begint het er hier weer aardig op te lijken. Met name de TV is -na de tegenslag van het afgelopen jaar- behoorlijk bijgetrokken....

Atlantic TV is na een afwezigheid van 8 maanden dan eindelijk weer te ontvangen en hoe..... Een bijzonder strak signaal, zonder oversturing en z.g. "beeldbrom". Leuke films en een testbeeld, dat "leeft". Op 29 okt. moest dit station voorkomen; de uitslag zou nog wel eens zeer verrassend kunnen zijn.....
A.O.S. zal eveneens (op heet moment van verschijnen van dit blad) weer met uitzendingen van start zijn gegaan....
Spoetnik TV verspeelde in september een zender aan de politie. Als reden werd storing op het CA opgegeven; later bleek dat deze of gene een ...tig aantal keren naar het H.B. had geheid.. Sportief, hoor. Een week later was Spoetnik echter alweer te zien met zijn station Spoetnik 2.....
Ook in Heerhugowaard hebben we 'n nieuwkomer: Metropole TV, een station, dat erg veel videoclips e.d. brengt.
Satelliet TV is "verhuisd" van kan.30 naar 29. Dit i.v.m. een collega uit Alkmaar, die op 30 zendt.
Nova TV draait nu alweer een dikke 2 maanden volgens programma, gecombineerd met een goed signaal, betekent dit een grote kijkdichtheid. Alhoewel -naar mijn mening- Atlantic deze en komende maanden wel wat kijkers naar zich toe zal trekken van andere stations. Het lijkt mij trouwens niet geheel onverstandig als de vrije TV exploiteurs eens rond de tafel zouden gaan zitten om gezamenlijk de uitzendtijden en films te bespreken, dit zowel ten voordele van de kijker als henzelf (RCD e.d.)

Videohons v/d T. heeft het schijnbaar moeilijk: hij adverteert nu al enige weken met de kreet, dat hij oude schoenen nodig heeft en daar grif fl. 200,-- voor over heeft (bij aanschaf van een nieuwe KTV). Je krijgt daar zelfs een videorecorder voor slechts fl. 1,--, maar dan moet je eerst wel 2 jaar lang, elke week, 3 videofilms huren voor fl. 30,-- per week. Een dure beweging; een rekensommetje levert dan toch 'n totaalbedrag op van fl. 3121,-- in die 2 jaar en dat vind ik aan de prijzige kant voor een videorecorder. Weliswaar huur je elke week 3 films, maar deze kosten in de normale videoverhuur voor een hele week nooit meer dan fl. 10,-- tot fl. 15,-- per 3 en zou u elke week -2 jaar lang-, zomer en winter 3 films huren?

VRIJE TV - KANALEN OVERZICHT

NAAM STATION:	UHF:	TEST	REG.	ONREG.
POPULAIR TV	25		XX	
REGIO TV	26			XX
SATELLIET TV	29		XX	
TRIAX TV	30		XX	
SPOETNIK 2	32	XX		
COMTRON TV	33	XX		
METROPOLE TV	34	XX		
ORION TV	42		XX	
DOLBY TV	48	XX		
NOVA	50		XX	
A.O.S.	57	XX		
ATLANTIC TV	66		XX	

VRIJE RADIO IN DE WIJDE REGIO:

De vrije radio in deze regio begint volwassen te worden en dat is een gunstig teken, zeker voor de luisterfanaat. Om van beneden af te beginnen in de FM-band: Radio Miranda zendt momenteel "de klok rond", veel nonstop, niet overmatig veel reklames en een redelijk goed te ontvangen stereosignaal.
Radio London, het Noordhollandse pleegzusje van Decibel, doet de laatste maanden erg veel liferepportages van evenementen in de regio en brengt verder veel disco en new wave.
Radio Universe, een nieuwkomer met Goud van Out en top fourtymuziek, voor zover de instanties het toelaten 24 uur per dag.
Radio Metropole is eindelijk terug na de inval in juli jl. Een kompliментje voor de kwaliteit is hier wel op z'n plaats.
W.M.R., een station dat vooral in het weekeinde uitzendt, richt zich meer op het gehele Westfriese gezin. De muziekkeuze is goed, maar de presentatie nog te verbeteren.
Radio Yab-Yum draait (gelukkig) erg veel nonstop muziek, vooral op werkdagen, als de "praat"omroepen hun dag hebben, is dit prettig om aan te horen.
Boven de 100 MHz. is het nog even druk als vanouds. Hier wil ik alleen Radio Noord-Holland en Satellite Radio noemen, welke op regelmatige tijden hun programma's brengen.
Een station ben ik vergeten: Radio Esmeralda, dat bijna elke avond te beluisteren is met Goud van Out, nederlandstalig en country & western. Sticker en foto studio op pag.8.

ENKELE FREQUENTIES VAN GENOEMDE STATIONS

MIRANDA	91.10	YAB-YUM	97.85
LONDON	94.00	ESMERALDA	102.20
UNIVERSE	95.25	R.N.H.	103.45
W.M.R.	95.60	RENO	104.05
		SATELLITE	104.35

Op de middengolf is het erg rustig. Alleen Kraanvogel doet zijn best om elke zondag het verzoekplatenprogramma voor jong en oud zo professioneel mogelijk te brengen.

Abonnenties

Prijs: f 2,-- per regel van 50 letters, spaties of leestekens. Getypte tekst of blokletters. Abonnenties moeten vóór de 10e v.d. maand binnen zijn.
Betaling: V o o r u i t b e t a l i n g op giro 3538279 t.n.v. Free Radio Magazine, Postbus 10252, 1001 EG Amsterdam of bijsluiting in postzegels van het verschuldigde bedrag naar: FRM, Postbus 10252, 1001 EG Amsterdam.

Abonnenties kunnen alléén geplaatst worden door PARTICULIEREN. Band-/cass. opnames, stickers, schema's etc. worden geaccepteerd. HANDELAREN kunnen onze advertentietarieven aanvragen.

Aangeboden

4 Yagi richtantennen (3 meterband) -8 elementen ieder- afzonderlijk 12 dB winst -in parallel geplaatst 4 x 12 = 48 dB winst -kompleet met koppelaar, kabels en pluggen -SWR 1:1- Alles in uitstekende staat- Prijs Fl. 1650,--.
Lineair met BLX15 transistor -in 30 Watt, out 150 Watt- kompleet met voeding en koeling -Prijs Fl. 1350,--. Telefoon: Belgie 011/681904 (na 18.00 uur)

Channel Master rotor, va,inkl. 10M kabel Fl. 150,--. Voeding 13,8 V-7A Fl. 50,--; Prof. lab.voeding 0-50 V-1A Fl. 125,--; 27MC 22Kan.Philips Fl. 35,--; Ant. GPA Fl. 20,--. Bellen na 7 uur: 071-767781 (Z-H).

Te ruil aangeboden: Pacific 200 4x200 kanalenbak, prof.tafelmike, voeding,SWR-meter, filter,snoertjes, 3 elements beam,rotor+klok. Ruilen tegen goede computerscanner.Tel.01749-47486,tussen 17.30 en 18.30u.

Low pass filter, onderdrukking ≥ 60 dB Fl. 40,-- afstembaar L.P.filter, o.d. ≥ 50 dB, bandbreedte 3 of 6 MHz. Fl. 50,--. Tel.02154-18273 na 18.45 uur.

Kompl.studio + zender 35W, voeding 15V-14 Amp., mengpaneel Philips, stereo modulator Philips PM6450, 2 x pick-up C.E.C.ST110. Set micr.Philips.
1450 Singles + 100 LP's ned.talig. Uitsluitend in 1 koop. Vaste prijs Fl. 5000,--. Tel.02977-28466.

Kortegolf zend/ontvanger ca.20 Watt. Telefunken RT77/GRC-9-GY, met originele microfoon, echter zonder antenne en generator, maar wel met voeding voor 220V~ Prijs Fl. 195,-- (afhalen) of t.e.a.b.
Digital Echo, weinig gebruikt voor microfoon en/of gitaar. Vele instelmogelijkheden zowel Jack als tulpaansluitingen, oversturingsindicator, galmtijd instelbaar, mooi geluid. Prijs Fl. 175,-- (excl. verz.) of t.e.a.b.
Frequentieteller voor FM of CB, 5 cijfers (eenvoudig in te bouwen) Fl. 50,-- (incl.verz.).
ARD sythesizer, type AXXE Fl. 750,-- of t.e.a.b. (afhalen).
Rohde & Schwarz eindtrap + voeding. T.e.a.b.
Inlichtingen: S.van 't Goor. Tel. 03410-19200 (Na 18.00 uur).

Prof.FM zender 35W; Kristalgestuurd; stereo. Buizenzender 15W.mono. Tel.04160-30290.

FM-zenders: 100W.buizen met voeding, 5W, 8W.stereo, lineair 35W, voedingen, mengpaneel, 27 Mc lineair, Philips MG-zender ca. 100W. Tel.05225-2582 (Harm).

Tegen elk aannemelijk bod: zo goed als nieuwe Sony M.T.L.10 autoreverse cassetteplayer. 15 uur nonstop met garantie. Inlichtingen: Tel. 01833-2344 na 17.00 uur.

Coax RG177U (500hm),binnenad.5mm.buitenm.24mm.demping 4,5dB/1200 MHz./100m.Prijs rol 60m.Fl. 50,--.N-norm plug Fl.25,-- (ø 24mm).Tel.072-610469 (Jeroen).

Prof.FM zender CTE X-talgestuurd 20W. Prijs 25000 BF of Fl.1390,--.Booster 100 W. op 220 V~ + SWR-meter Zetagi (10 tot 1000W bij 50 tot 150 MHz.) Prijs 25000 BF of Fl. 1390,--. Tel. Belgie 054/32.36.00.

Piraten in Nederland opgelet! Er wordt een documentaire op cass. over jullie gemaakt; zowel de grote als de kleine stations. Wie meewerken wil graag even een briefje naar:
H.Posthuma, Bockamastraat 12, 8651 BE IJlst.

Geplast. emblemen Laser 558 (20 cm!) 4 voor Fl.5,--, 10 voor Fl.10,--. Bestelling d.m.v. postzegels naar J.v.d.Ven, Posthus 213, 7040 AE 's Heerenberg.

Stickers o.a.Laser 558. Ook div.cass.v.zeezenders. Fl.5,50. Tel.03410-14448.

Div.opn.Radio Noordzee '74 op cass.Fl.5,-- p.st.(excl.verz.).Tel.03410-19200.

Gevraagd:

IJk-kristallen met een waarde van 100 kHz. -250 kHz. -500 kHz.- van 1 Mc. Liefst alleen 1 Mc. Telefoon: 085-617867.

2 Technics SL1200 MK2 draaitafels en autoreverse bandrecorders. Posthus 13735, 2501 ES DEN HAAG.

Boeken over 2 en 3 meter of andere technische boeken. Tel. 02154-18273 na 18.45u. Vragen naar Eric.

jingles commercials promo's
DJ-shouts & whispers
accapella's stationcalls inserts
effects & logo's

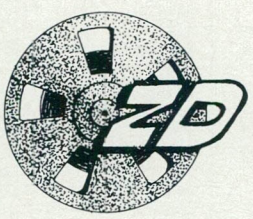

ZIAJA & DORST

V A N I D E E T O T E I N D P R O D U K T

Met een eigen geluidsstudio, reklametekstschrijvers, bekende professionele spreek- en zangstemmen, eigen voorraad muziek voor jingles en commercials en de snelste levertijd!

Bereikbaar overdag en 's avonds.
Tel. 070 - 983090 - 687893 - 456495

Vraag naar ROBERTO of JURGEN.

Voor een democassette fl. 5,— naar:

POSTBUS 71769,
DEN HAAG.

KORTE GOLF

Zo mensen, de vakantie zit er nu wel voor iedereen op. We hebben met het FRM weer een maandje overgeslagen en om eerlijk te zijn heb ik het blad wel gemist. Zeker als je bedenkt dat er vooruitzichten waren omtrent een groter en beter aantal KG-stations. We hebben dat met spanning afgewacht en wonderbaarlijk genoeg is er dit keer erg veel van uitgekomen. Nieuwe stations en stations, die na geruime tijd van stilte weer terugkeerden. Dat zit volgens mij in het jaargetijde, want na een zomer krijgen veel mensen weer die bekende kriebel en gaat de frequentie van uitzenden weer omhoog. Anderen doen nog verwoede pogingen om hun programma's ten gehore te brengen. Radio Avalanche is daar een voorbeeld van. Zij hebben nog geen station gevonden, dat het voor hen wil regelen. Lijkt me een beetje onwaarschijnlijk, want er zijn verschillende stations, die wel iets voor anderen willen doen. Misschien zoeken de mensen van Avalanche wel in de verkeerde hoek. Nou, leuk is natuurlijk ook, dat de Free Radio Service Holland is teruggekeerd en dat deed men uiteraard gelijk met het Belgische Radio Delmare. Alleen zijn er nog wat problemen, want de uitzendingen zijn nauwelijks te ontvangen. Een lokaal station op KG hoort het ook niet te zijn, dus zoekt men in België naar een oplossing, maar dat schijnt nogal wat tijd in beslag te nemen. Radio Enterprise uit Nederland deed het de afgelopen maanden redelijk om voorlopig weer een tijdje te zwijgen. Radio 48 Int. en Radio Apollo deden een co-uitzending en maakten eens iets leuks mee. Leuk? Spannend is het woord en eigenlijk toch niet overdreven leuk, want voor hetzelfde geld....
In de UK is er bij de stations nogal wat irritatie, omdat men niet weet wanneer en op welke frequentie men wil gaan zenden. Het gevolg kan ons storing zijn en dat is niet bevorderlijk voor de sfeer. Men heeft dus besloten iets te ondernemen tegen dit soort situaties. Daarnaast is er tijdens die vergadering een leuk idee ontstaan. Ook daarover meer. Er was weer een station, dat een jubileum vierde en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Er is de afgelopen maanden dus behoorlijk wat gebeurd en we zullen daar eens uitgebreid over gaan vertellen. We beginnen daarmee in Nederland na eerst Nicholas Sharpe, Kees Swaagman, Apollo DX, Karin en Howard Bell en Charles van Driest bedankt te hebben.

RADIO ENTERPRISE.

The Voice of the Netherlands is de bijnaam van dit station. Radio Enterprise is een gelegenheidsstation uit Nederland, dat uitzendt via de enig overgebleven zender van Radio Apollo Int. De afgelopen maanden werd er 4 keer uitgezonden, wat een unicum is in het bestaan van dit station, want voordien was men nooit vaker dan 3 keer te beluisteren. Vaak wordt er geredeneerd dat dit soort stations helemaal niet zo geliefd is bij de luisteraars, maar de medewerkers van Radio Enterprise -die overigens zelf ook wel een beetje deze indruk hadden- denken daar inmiddels heel anders over. De konditie lieten vreselijk na, na de eerste uitzendingen. De resultaten lieten daarom niet erg bevredigend, maar daar is wel een beetje verandering in gekomen. Nu kwamen er eens niet de eerste week veel rapporten binnen, maar stroomde de post over een periode van 2 maanden ruim binnen. Het enthousiasme is derhalve ruim teruggekeerd. Radio Enterprise plekert er niet over om te stoppen en misschien is er zelfs dit jaar nog een 5e uitzending. E.e.a. moet wel in overleg met Dave Scott van Radio Apollo, maar veel problemen zal dat niet opleveren. Er werd dit keer uitgezonden in de 41 mb. op 7330 en 7320 kHz. en tevens in de 48 mb. op 6200 kHz. onder het motto: "Radio Delmare is er toch nog niet". Nou, dat Belgische station was er die dag wel, maar bracht zo weinig storing dat er gewoon doorgegaan kon worden. Het was wel leuk om te weten, dat er via Delmare werd uitgezonden. Het duurde een beetje lang bij dit station en de mensen bij Enterprise geloven in stations, die regelmatig te beluisteren waren. De geruchten van de terugkeer waren veelvuldig, maar wat je ook aan je radio deed, je hoorde niets. In de rapporten, die uit Engeland kwamen, was te lezen dat er een kleine storing was door interferentie met een ander station en sommigen wisten met zekerheid te vertellen dat dit FRS-H was. Die zenden uit via Delmare, dus de terugkeer was een feit, hoewel het niet als verwacht was.
Goed, terug naar Enterprise. In de loop der tijd kwamen verschillende rapporten binnen uit Finland, Denemarken, Noorwegen, Oost- en West Duitsland, België, Engeland, Ierland en Schotland. Dan lijkt het of er uitsluitend uit het Noorden iets ontvangen werd, maar er waren ook rapporten uit Frankrijk, Italie, Zwitserland en voor het eerst ook Oostenrijk. Uit Nederland kwam er 1 rapport binnen, van een oude bekende van het FRM uit Rotterdam. Een sukses waren de uitzendingen dus wel, in tegenstelling tot de veel langere uitzendingen van Apollo, die toch net zo vaak in de ether was. Waarschijnlijk zal Enterprise in november of december nog een keer uitzenden, terwijl er in de toekomst een uitzending op Amerika gericht zal worden i.s.m. Radio Apollo en Radio 48. Deze uitzending zal met een fors aantal Wattjes de lucht ingaan, want Howard Bell is een knutselaar bij uitstek en hij heeft zoode plannen van een zender van minimaal 100 Watt.
Marcel van Dam, degeen die ontzettend vloeiend de Duitse taal machtig is, is op het ogenblik bezig een nieuwe studio te bouwen voor de opname van de programma's. De oude studio voldeed al een poosje niet meer. Een waanzinnig gemis bleek wel een verwarming. In de winter was het ijskoud in de studio en dat is niet zo bevorderlijk voor de kwaliteit van de programma's, want niet alleen sloegen de platen weleens over, ook de stemmen kwamen wat trillend over en dat is natuurlijk helemaal niet zo leuk. Er werd dan ook al eens gemeld, dat de uitzending rechtstreeks uit de ijskast kwam. De studio wordt nu zowel wat apparatuur als verwarming betreft verbeterd. Een vooruitgang.
Radio Enterprise heeft bijna alle rapportschrijvers verrast met een extraatje n.a.v. de uitzendingen van enkele maanden terug. De mensen, die inderdaad 2 IRC's hadden bijgesloten, kregen een foto van de Ross Revenge. Die waren natuurlijk zo op en er zijn nu meer foto's besteld. De mensen, die er nog geen ontvangen hebben, moeten gewoon opletten, want bij de volgende uitzending is er weer zo'n verrassing. Het is inmiddels bekend, dat het station de hand heeft weten te leggen op klasse foto's van de twee zendschepen, die op het ogenblik onze Noordzee sieren, dus daar kan een rapportschrijver de volgende keer op rekenen. Deze foto's zullen niet dezelfde zijn als de vorige keer, dus het is altijd wel de moeite waard een rapportje in te zenden.
Tenslotte kunnen we mededelen, dat Enterprise wat reklame in haar programma's stopt. Er worden mededelingen gegeven voor de Nederlandse bladen FRM en MediaDelmare. Daarnaast promoot men ook de VRS. Er is op het ogenblik nog overleg gaande, maar alles wijst erop dat Enterprise binnen niet al te lange tijd kan pronken met een uitstekende hoeveelheid materiaal over de bekende zeezenders. Men heeft het dan niet over de zeezenders van heden, maar ook over die van 20 jaar geleden. Daarnaast heeft men de samenwerking met Radio Apollo nog wat aangetrokken en om een duidelijk beeld te krijgen van wat de luisteraars willen, heeft Dave Scott een vragenlijst samengesteld die ook via Radio Enterprise te verkrijgen valt. Iedereen, die zo'n lijst wil invullen (hier gaat het dus om mensen, die wel eens naar Apollo of Enterprise geluisterd hebben) kunnen zo'n lijst aanvragen. Als zij deze ingevuld geretourneerd hebben, ontvangen zij een zeezenderfoto. Geinteresseerden kunnen schrijven naar onderstaand adres. Radio Enterprise gaat door en doet wat extra's. Het adres is nog altijd: POSTBUS 19074, 3501 DB UTRECHT in NEDERLAND.

FREE RADIO SERVICE HOLLAND.

Het is en blijft triest. Verschillende keren werden er programma's van dit station, dat via Delmare uit België uitzendt, ten gehore gebracht. Hiermee denk je dat FRS-H terug is, maar dat is niet het geval. In België lukt het niet zo best. Goed, even terug in de tijd. Op 15 juli zond Delmare de programma's van FRS-H uit. Er waren echter maar weinig mensen die toen hebben kunnen genieten van deze uitzending. Er was bijna nergens iets te horen. Een week later zouden de programma's herhaald worden, maar toen ontstonden er problemen met de zender en het werd weer een week later. Dus op 29 juli was FRS-H weer in de ether, maar wederom was er bitter weinig te ontvangen. Weer een poging op 5 augustus. Hiervan wist men bij FRS-H helemaal niets, zodat er daar ook niet geluisterd werd. Een week later gingen de inmiddels een maand oude programma's voor de 4e keer de ether in. Weer werd er niets gehoord op en enkele minuut na, die dan nog uit juli dateert. "Goed, we proberen het gewoon nog één keer", dacht men in België en dus werden de FRS-H programma's op dinsdag 14/8 weer uitgezonden. Dit keer, volgens FRS-H Goes DX, was er wel een signaal te beluisteren op 6205 kHz. In aller ijl werd er een programma voor de 19e augustus gemaakt. Een test van 2 uur, die twee keer werd uitgezonden. Het signaal was af en toe redelijk, maar een momentje later was er bijv. weer helemaal niets te beluisteren. Er werd op dat moment uitgezonden met een vermogen van 50 Watt. Dit vermogen zou aanmerkelijk verhoogd gaan worden tot 600 W. Goed, Delmare komt er nu misschien een beetje bovenop, maar wat wil het geval? De FRS-H krijgt de post via het adres in Dedemsvaart. Daar had men blijkbaar een paar maanden vakantie, want er was al bijna 2 maanden niets doorgestuurd naar de FRS-H. Zo weet je natuurlijk nooit, of je ergens ontvangen bent. Die klachten kwamen ook van andere stations. Echter, enkele weken later zou men wel post krijgen, want de uitzending van 19/8 werd in verschillende delen van Europa wel ontvangen. Men heeft dus de draad weer opgepakt. In oktober is er weer getest en als die test geslaagd is, dan zullen we weer kunnen genieten van echte FRS-H programma's. Een volledige 6 uur durende uitzending is voorlopig wat men in november weer wil doen. Maar dan moet wel alles in orde zijn. Het adres van de FRS-H: POSTBUS 41, 7700 AA DEDEMSVAART, NEDERLAND.

RADIO INTERNATIONAL.

Ook dit is een Nederlands station. Men zendt niet bepaald vaak uit, maar onlangs wel op 6224 kHz. In de 48 mb. Er werd hoofdzakelijk muziek uitgezonden, die men in het buitenland betitelt met Polkamuziek. Het wil wel zeggen, dat er geen serieuze poging werd ondernomen, wat ook wel mag blijken uit het feit, dat er geen adres bekend werd gemaakt. Radio International is na die datum niet meer gehoord en misschien krijgen we wel weer een lange pauze. De vorige duurde immers vanaf 15 augustus 1982.

RADIO TONAIR INTERNATIONAL.

Een nieuw station. De afgelopen maanden werd Radio Tonair verschillende keren in grote delen van Europa gehoord. Maar ook dit is niet het station, dat liefhebbers van kortegolfradio zoeken. Radio Tonair vindt het leuk om met stations uit andere delen van Europa een babbeltje te maken. Dat is tenminste de ervaring van mensen, die het station op 12/8 hoorden. Hetzelfde gebeurde op 2 en 9 september. Wel gaf het station een adres door: POSTBUS 36, 7010 AA GAANDEREN.

RADIO WAVES INTERNATIONAL.

Ook Frankrijk spreekt tegenwoordig een woordje mee, als het aankomt op KG-piraterij. Radio Waves Int. is daar een voorbeeld van en doet er ook alles aan om regelmatig gehoord te kunnen worden. Op 9 sept. bracht men een special. Er werd toen een bijzonder lange tijd uitgetrokken voor de promotie van de LP van Howard Jones. Daarnaast zendt RWI regelmatig programma's uit van andere stationss. Over enkele weken bestaat RWI precies een jaar en men wil dat vieren door een speciaal programma te maken voor en door de luisteraars. Die mochten een bandje sturen met een programma van 30 of 45 minuten. De beste zouden uitgezonden worden, dus dat wordt met spanning luisteren. Op het moment zijn de uitzendingen van RWI te beluisteren in de 41 mb. op 7338 kHz. De problemen, waarmee men enkele maanden terug kampte, schijnen helemaal uit de wereld te zijn. RWI heeft als adres: B.P. 130, F-92504 RUEIL-MALMAISON CEDEX, FRANCE.

RADIO TIME.

Hiermee zijn we in Italie aanbeland en we beginnen meteen met het station, waarmee het

helemaal niet zo best gaat. Zoals velen bekend was, prefereerde Radio Time de 41 mb. en men koos voor 7105 kHz. Daar werd men soms heel goed ontvangen. Sinds juli is het station echter uit de ether, omdat men het in Italie helemaal niet zo leuk vond dat het station deze frequentie gebruikt. Die situatie is een herhaling van enkele jaren terug, toen alle stations hun frequentie moesten verlaten om ruimte te maken. Zij mochten toen wel hun apparatuur behouden, maar moesten uitzien naar een andere frequentie. Time zond dus een jaar uit op 7105 kHz. en moet daar nu van de italiaanse autoriteiten ook weer van verdwijnen. Misschien zou het gemakkelijker zijn als die mensen zelf voor een frequentie zouden zorgen. Maar goed, daar zullen ze wel geen zin in hebben. Radio Time is dus sinds juli uit de lucht, maar is zeker niet van plan te blijven zwijgen. Men heeft inmiddels al druk aan de knop van de radio zitten draaien om een aardige frequentie te ontdekken voor hernieuwde uitzendingen. We zijn benieuwd!

RADIO MILANO INTERNATIONAL.

Dit station schijnt het nog 't best getroffen te hebben. Zij hebben een redelijke frequentie in de 41 mb. en kunnen -naast af en toe een eigen programma- ook regelmatig de zender verhuren aan o.a. Radio Victoria uit Duitsland en Radio Earth Int. uit de USA. In Milaan werden snode plannen gemaakt om naast de gebruikelijke frequentie van 7295 kHz. ook via andere frequenties te gaan uitzenden en dat tevens te doen in andere banden. Dat deed men een poosje, maar men heeft het alweer voor gezien gehouden. Geen uitzendingen meer in de 31 mb. waar men zo druk mee bezig was. Waarschijnlijk heeft e.e.a. ook te maken met de geruchten, die er waren en die geruchten werden weer werkelijkheid als we het geval van Radio Time lezen. Bij Milano wanhoopt men echter helemaal niet, want er wordt naast die kortegolffrequentie ook nog gebruik gemaakt van 1301 kHz. In de middengolf en ook op FM is het station te ontvangen, maar dan onder de naam Radio 101. De programma's van laatstgenoemd station worden wel eens via de KG uitgezonden en dat klonk best wel aardig, maar als je dat station wilt ontvangen, zul je toch in de buurt van Milaan moeten gaan wonen.

RADIO EARTH INTERNATIONAL.

Om kort te gaan: het is een Amerikaanse organisatie. Geen echt radiostation. Er worden programma's gemaakt en dan wordt er op verschillende stations in de wereld zendtijd gehuurd en zo komt men dan op de korte golf. In Europa is het station te ontvangen op 7295 kHz. via de zenders van het eerder genoemde Radio Milano Int. Radio Earth Int. is echter wel gek op post en men heeft daarvoor BOX 321, CHICAGO, ILLINOIS, 60666, U.S.A. als kontaktadres gekozen.

RADIO U.S.A.

Dit is ook een station uit de USA en dit keer wel een echte piraat, want het station zendt af en toe illegaal uit op het eiland van Magnum: Hawaii dus. Natuurlijk zijn ze in Nederland en naaste omgeving niet te ontvangen, maar daar werd wat op gevonden. Radio USA zendt in de States programma's uit voor Radio Apollo Int. en Apollo doet dat voor Radio USA in Europa. Men kijkt daar eerst even waar men een leuk plekje zonder storing kan vinden en dan wordt de boel daarop afgesteld. Het adres van Radio USA is: P.O.BOX 5074, HILO, HAWAII, U.S.A.

FOEI !

Er komen de afgelopen maanden vaak klachten binnen over stations die wel om rapporten vragen, maar nimmer antwoord geven. Dat wordt nu internationaal aangepakt. Verschillende organisaties gaan pogen de mensen, die fanatiek naar KG-stations schrijven te waarschuwen, wanneer zij naar een bepaald station schrijven. Die stations zijn op een rijtje gezet en dat rijtje wordt in Engeland, Duitsland en nu ook Nederland, gepubliceerd. Dan weten jullie van wie je (waarschijnlijk) niets te verwachten hebt.
Radio Gloria Int. was op 01-01-84 te beluisteren via 6255 kHz. Radio MI Amigo deed dat op 6275 kHz. en de datum was 11-09-84. Het Engelse County Radio op 7350 kHz. zelfs diverse malen. Ook uit Engeland en ook bij verschillende gelegenheden: Radio Xanadu op 6200 kHz. Radio Albatros op 7350 kHz. reageerde ook niet. Free Radio Scandinavia op 6200 en 7320 kHz. zond uit op 02-10-83 en op 01-04-84. Radio Eastcoast Commercial beantwoordde de post van 07-04-84 niet, maar dit station heeft behoorlijk wat problemen gehad, dus er kan wat doorgeglipt zijn. Radio Stella op 7320 kHz. moet de post van 18-03-84 nog altijd beantwoorden. Weekend Music Radio was te horen op 7380 kHz. en dat gebeurde op 22-04-84, Radio Atlantis uit Engeland op 29-04-84 en tenslotte het Duitse Sued West Radio, dat uitzond op 27-05-84 via 6235 kHz.
Bovenstaande stations en dat zijn er nogal wat, hebben tot nu toe niet gereageerd op de reakties van de luisteraars. Foei dus! Kijk dus uit als je een rapport stuurt. Je loopt de kans teleurgesteld te worden. En als ook jij slechte ervaringen hebt, laat het ons dan weten, dan gaan wij gewoon door met ons lijstje. Stations, die wel reageren, mogen ook wel vermeld worden. Zeker als ze uit bovenstaand lijstje komen, want dan kunnen we ze schrappen en rehabiliteren.

RADIO TITANIC INTERNATIONAL.

In september bestond dit station 9 jaar en daarmee is het tevens een van de oudste stations, die we in de KG-banden tegenkomen. De verjaardag werd op 9 september gevierd. Er werd toen weer uitgezonden in de 26 mb. De frequentie, die men daarvoor koos, was 11.430 kHz. Radio Titanic Int. wil in de komende jaren minimaal 3 keer per jaar een uitzending verzorgen in de 26 mb., maar die uitzendingen zouden dan ook weer herhaald worden in de 41 mb. op 7350 kHz. Radio Titanic Int. ontving ook al een behoorlijke tijd niets meer via P.B.41, 7700 AA Dedemsvaart. Hopelijk zijn ook deze problemen voor het station opgelost. Deejay van het station is Mark Brown, die deze informatie verstrekte.

SUNRISE RADIO.

Een ander station uit het Noorden van Europa is Sunrise Radio. Het is hiermee een van de laatste stations uit deze omgeving, hoewel er zeker in Finland nogal wat stations aktief zijn, maar met een waanzinnig laag vermogen werken. Hierdoor worden zij niet in onze delen van Europa ontvangen. Radio Viking bijvoorbeeld werd pas enkele keren buiten het land ontvangen en dat kan eigenlijk niet de bedoeling zijn. Maar de politie treedt in dit soort landen erg streng op en dat is dan ook de reden, waarom Sunrise Radio niet zo vaak te beluisteren is. Men is daar gewoon voorzichtig en dat is best te begrijpen. De medewerkers van Sunrise Radio willen best wel meer gaan doen. De afgelopen jaren is het met 't station een beetje bergafwaarts gegaan en daar wil men wat aan gaan veranderen. Zo was men bijzonder teleurgesteld in de luisteraars. Sunrise Radio kreeg niet zoveel post binnen, wat misschien ook wel aan de medewerkers zelf lag, want de uitzendingen in de 26 mb. worden nu eenmaal een stuk minder beluisterd dan die in de 41 of 48 meterband.
Op 6 sept.1981 was de eerste uitzending en toen wel in de 41 mb. op 6260 kHz. Destijds betrof het slechts een testuitzending. Natuurlijk raakten de medewerkers enorm enthousiast en men besloot enkele weken later nog een keer te testen. Weer op dezelfde frequentie, maar dit keer had men een tweede zender ingeschakeld op 11.415 kHz. Dit laatste als grap, maar men was toch erg benieuwd naar het resultaat.

Dat bleek bijzonder goed en veel beter dan de resultaten, die men eerder had geboekt met de uitzendingen in de 48 mb. Men nam dan ook het besluit om 6260 kHz. voorlopig maar te laten voor wat het was en 11.415 kHz. werd de frequentie voor Sunrise Radio. Er kwamen door de jaren heen vele positieve reakties binnen op de uitzendingen, maar na verloop van tijd werden die reakties minder en het station raakte hierdoor een beetje uit de greep van de luisteraar. Men heeft enkele maanden terug besloten opnieuw te beginnen en een beetje meer aan de public relations te gaan werken. Sunrise Radio blijft uitzenden in de 26 mb. maar dat hoeft niet meer uitsluitend via de 11.415 kHz. te gebeuren. Men heeft inmiddels ook de mogelijkheid gebruik te maken van 11.410 en 11.460 kHz.
Ook de programma's zijn enigzins veranderd: lag de nadruk vroeger op muziek, tegenwoordig zendt men ook infoprogramma's uit, waarvan de DX-Show natuurlijk de populairste is. Sunrise Radio krabbelt weer omhoog vanuit het dal, waarin het terecht gekomen was. Steek de helpende hand eens uit en stuur eens een rapportje. Hun adres is POSTBUS 41, 7700 AA DEDEMSVAART. Een cassette met een programma is al te verkrijgen voor slechts 5 IRC's.

RADIO VICTORIA.

Dat werd even een rotzooi. Radio Victoria kreeg een poosje een niet al te beste publiciteit. We weten echter niet of e.e.a. terecht was. Het geval wil dat dit station uitzendt via Radio Milano Int. wat prima verloopt. Men zendt echter ook uit via BNL-Radio uit Belgie en daar ontstonden de problemen. Radio Benelux was een station, dat enorm goed draaide, maar op den duur toch behoorlijk te duur werd voor de eigenaren. De hele boel werd dus verkocht en aan wie? Juist, de voormalige ploeg van World Music Radio 2, die toen de naam stalen van het echte station, dat nu via Radio Dublin te beluisteren is. Die mensen schijnen ook niet al te lekker te zijn, want de Belgen die bij het station waren blijven werken, kregen er binnen de kortste keren de balen van en stapten op. Slechts enkelen bleven. Radio Benelux leek dus dood, maar men was wel te beluisteren met nonstop muziekprogramma's, die overigens niet erg geliefd waren bij het luisterpubliek. Radio Victoria liet de programma's ook via Benelux uitzenden, maar daar kwam vrij abrupt een einde aan. Er was wederom ruzie en nu had Roger Kirk van Victoria het gedaan. De schuldvraag zal altijd in deze hoedanigheid blijven bestaan. Roger zou -even lachen- 1500 gulden voor de programma's gevraagd hebben. Dat klinkt niet alleen sterk, dat is het ook. Roger Kirk vertelde mij op zijn beurt, dat hij nog nooit een cent van de heren had ontvangen, dus ..... onzin! Die vlieger ging voor Benelux/WMR2 niet op en men verzon snel een nieuwe. Nu was men uitgeweken naar Italie, waar men een lokatie had gevonden, die erg gunstig was. Daar zou men niet op FM gaan uitzenden, maar via de KG. De zender was ook al gekocht en zou een vermogen van niet minder dan 80 kiloWatt (!) hebben... Dat zou allemaal nog wel kunnen, maar men verklaarde tevens dat deze zender in Duitsland niet te ontvangen zou zijn. Dit is helemaal klinkklare onzin, want dan zou die zender niet deugen. De medewerkers van beide stations bleven elkaar in de haren vliegen en dat is niet bevorderlijk voor het animo van de luisteraars. Uiteindelijk besloot men dan maar de boel erbij neer te leggen en tot een afgeronde afspraak te komen. Dat is inmiddels gebeurd en nu worden de programma's van Radio Victoria en die van Benelux weer door beide stations uitgezonden. Bij monde van Roger Kirk heeft men verklaard dat deze vorm van ruil zeker in 1985 nog door zal gaan. Daarna wil Roger eens gaan bekijken, hoe hij nu verder moet gaan met het station, want het kost erg veel geld en dat moet ook maar steeds aangedragen worden. Hopelijk vindt hij een oplossing.

RADIO 101.

Dit is helemaal iets aparts. De informatie, die men in de rondte strooit, is bijzonder tegenstrijdig. Wat we eigenlijk alleen maar weten is dat Radio 101 uitzendt op 7450 kHz. Dit is de hoofdfrequentie, maar men kan bij eventuele storing nog wel een stukje opschuiven. Er is ook wat aan de zender gesleuteld, zodat de modulatie nu een heel stuk beter is dan in het verleden. Het vermogen van die zender zou op 500 Watt moeten liggen. Volgens de informatie, die van het station ontvangen is, zou men een lokatie in Ierland hebben, maar dat wordt door velen betwijfeld. Ook DX-ers in Ierland staan wat dat betreft voor een raadsel, want een zender die 500 Watt produceert, zou toch wel wat harder binnen mogen komen.
Radio 101 International start haar uitzendingen om 08.55 uur (GMT). Er wordt dan een beetje getest en om 09.00 uur gaat het officiele programma de lucht in. Volgens die niet overdreven betrouwbare informatie van het station zond menn enkele maanden terug met een vermogen van 4000 Watt uit in de 11 mb. op 27.005 kHz. Er zouden ontzettend veel brieven binnengekomen zijn. Het grootste deel van Europa had gereageerd. Zelfs uit Nederland kwamen rapporten. Van wie? Er kwam voor deze testuitzending meer post binnen dan voor alle uitzendingen op 7450 kHz. samen. Er waren ook wel wat mensen die schreven, omdat

ze het niet zo leuk hadden gevonden, wat wel begrijpelijk s als je de frequentie eens goed bekijkt. Naast veel muziek hadden de medewerkers met verschillende amateurs in Europa een praatje gemaakt. Volgens diverse kenners heersten er op dat moment absurde kondities in deze band, waardoor het best mogelijk zou zijn, dat Radio 101 een groot sukses boekte, maar dan blijft het natuurlijk niet zo leuk om zo'n frequentie enkele uren te blokkeren, omdat de amateurs, waarvoor deze band is opengesteld ook graag van deze gelegenheid gebruik hadden willen maken. Sinds enkele maanden doet men een beetje zoals de zeezenders plachten te doen: de kreet "From somewhere in the Atlantic...." wordt meermalen gehoord. De ontvangst op 7450 kHz. laat regelmatig te wensen over, maar van Dave Scott en Howard Bell hoorden we dat we weer te maken hebben met de zon, die de vlekziekte heeft en dat is de reden van de slechte kondities.
Dan nog even iets over de naam van het station: Radio 101 zendt uiteraard niet alleen via de KG uit. Men doet dat ook op FM en de frequentie laat zich makkelijk raden. Echter, men presteert het om WDR1 te storen en dat kan dus niet. De Duitse opsporingsdienst ging peilen en dacht het station te hebben. De lokatie bleek echter net een paar honderd meter over de grens met België te liggen en daar hebben ze Duitsers alweer een fors aantal jaren niets te vertellen. Duitsland praat echter wel weer gewoon met België en diende dus een klacht in. De medewerkers van Radio 101 begrepen dat ook wel en de zender werd maar in de kast gezet; geen uitzendingen op FM meer. Intussen heeft men wel toestemming gevraagd, eer licentie dus, om de uitzendingen te kunnen hervatten. Dit Iers-Duitse -elgische station heeft enkele adressen, waarvan we er een geven: POSTBUS 2, B-4680 GEMMENICH in BELGIE. Voorlopig blijven we wat betreft de ware verhalen over het station nog in het ongewisse, maar mocht iemand iets vernemen, wat duidelijkheid in deze mist kan brengen, dan houden we ons aanbevolen.....

RADIO VALLERI.

Een station, dat we in de jaren '70 ook al mochten begroeten. Men had enige maanden geleden de terugkomst aangekondigd en heeft dat inmiddels gerealiseerd. Er wordt weer uitgezonden op 2 frequenties en met redelijk sukses, volgens de medewerkers. Radio Valleri zendt uit vanuit Ierland. Men doet dat op 6317 kHz. en op een buitenbandje: 6870 kHz. Op die laatste frequentie is het station af en toe zeer goed te ontvangen. De reakties zullen ertoe bijdragen dat het station weer voor een hele poos blijft uitzenden. Adres: 199 GRANGE ABBEY DRIVE, DONAGHEDE, DUBLIN 13, EIRE.

RADIO NA n GAEL.

Allereerst moeten we even de naam aanpassen. Er moet een -n- tussen en dat wisten wij ook niet, want zo best zijn de mensen van dat station nu ook weer niet te verstaan. Men draait echter wel lekker en volgens eigen zeggen worden er veel positieve reakties ontvangen op de uitzendingen. Radio Na n Gael begon op 2 febr. van dit jaar. Men zond toen voor het eerst uit via 92.2 MHz. in de FM-band. Nu is men zelfs 24 uur per dag in de lucht. Daarna besloot men een MG-zender te kopen en die werd op 1350 kHz. gezet. Ook hier weer leuke reakties en de KG-zender, die regelmatig dienst doet is te beluisteren via 6340 kHz. in de 48 mb. Er wordt op FM met 10 Watt uitgezonden, wat voor Ierse begrippen bijzonder weinig is. De MG-zender heeft een vermogen van 200 Watt, terwijl de KG-zender 500 Watt kan produceren. Tijdens de uitzendingen noemt men regelmatig een telefoonnummer: 01-403770. Adres: MONTGORRY, SWORDS, COUNTY DUBLIN, EIRE.

RADIO MI AMIGO.

Dit is dus een station, dat op de zwarte lijst is gezet wegens niet beantwoorden van de post. De medewerkers van het station vroegen onlangs om rapporten omdat ze niet wisten op welke frequentie ze zaten. De uitzendingen vonden plaats in de 48 mb. en daar zat men vlak bij Westside Radio. Dit station ondervond nogal wat hinder van M.A. en trok daar aan de bel. Bij M.A. nam men de klacht serieus en men besloot er wat aan te doen. De technicus begon vervolgens het kristal te "poetsen" en men zou voldoende uit de buurt van Westside komen. Best mogelijk, maar waar men toen terecht kwam, wist men ook niet. Het adres van Radio Mi Amigo is: NORTH STREET, SWORDS, CO.DUBLIN, EIRE.

RADIO CONFUSION.

Onlangs en dat was op 8 juli, werd Radio Confusion uit Noorwegen gehoord via 6300 kHz. in de 48 mb. Er werd uitgezonden via Radio Mirage. Confusion was voor 't eerst sinds lange tijd weer eens te horen en de liefhebbers van het station hebben het dan ook niet mogen missen.

Confusion heeft besloten een punt te zetten achter de aktiviteiten, die men ontplooid heeft als piraat. Jammer, er komt al zo weinig uit het Noorden.

RADIO MIRAGE.

Dit station testte op 8/7 (zie boven). Enkele weken later was Mirage te beluisteren op 7350 kHz. (41mb). Toen kwam het signaal redelijk goed door en dat terwijl de antenne binnenshuis is opgesteld en het ding niet al te lang is. Radio Mirage deed toen ook een uitzending voor Radio Marabu uit Duitsland. Dat alles op 22 juli. Adres Mirage: POSTBOKS 2778, N-9001 TROMSO, NOORWEGEN.

RADIO EASTCOAST COMMERCIAL.

We zijn dus in Engeland aangeland. Daar heeft men sinds enkele maanden vreselijk de pik op vrije radiostations en ook de stations, die via KG uitzenden, moeten het wel eens ontgelden. R.E.C. is zo'n station. Een paar maanden geleden werden ze uit de ether gehaald, maar men rook toen al onraad en dus werd slechts de apparatuur uit het bos gehaald. Toen vond men het wel jammer van de zender, maar er werd niemand gearresteerd, dus was er eigenlijk geen vuiltje aan de lucht. Het was toen al de tweede keer, dat het station gepakt werd. Vrij onverwacht maakte men de hattrick vol. Enkele weken geleden was het weer raak. R.E.C. moest weer zwijgen en opnieuw werd de apparatuur in beslag genomen. Maar de medewerkers van het station schijnen werkelijk nergens meer van te schrikken, want op 11/8 was men alweer terug. Een testuitzending voor de voor dat station gebruikelijke 7315 kHz. in de 41 mb. Een dag later werd weer normaal uitgezonden. Dit keer herdacht men het feit, dat het alweer zoveel jaar geleden was, dat de zeezenders voor de Engelse kust moesten zwijgen. Er werd uitsluitend muziek uit die periode gedraaid, afgewisseld met jingles en wat commercials uit die tijd, waarvan het overgrote deel afkomstig was van oude banden van Radio London.
Volgens de informatie, die het station verstrekt, will Radio Eastcoast Commercial zo spoedig mogelijk weer op de oude voet verder gaan. Of dat haalbaar is, weet men zelf nog niet. Men sprak in elk geval de hoop uit om een poosje verschoond te blijven van de GestaPO, een "leuke" troetelnaam voor de heren opsporingsambtenaren. R.E.C. heeft een adres in Engeland, maar dat sluit binnenkort, dus lijkt het me beter om gewoon naar POSTFACH 700 825, D-2820 BREMEN 75, B.R.D. te schrijven.

MISTY MOUNTAIN RADIO.

Engeland krijgt er -ondanks de vele pogingen van de overheid om de piraten tot zwijgen te brengen- toch iedere keer weer stations bij. Misty Mountain Radio is zo'n station. Voor 't eerst waren ze te beluisteren op 1 april van dit jaar met toen nog slechts een test. Op 6 mei was men officieel in de lucht rond de 6300 kHz. De zender bracht het er toen een heel stuk beter van af. (De eerste uitzending was niet zo'n sukses geweest). Nu was het vermogen op 70 Watt gebracht, wat een beter resultaat gaf. Op 5/8 was M.M. weer te horen, dit keer eerst via 6305 kHz. om het een paar uur later nog eens te proberen via 6317 kHz. De ontvangst op het vasteland van Europa was bij vlagen redelijk. Dat de ontvangst niet optimaal was, lag niet alleen aan de frequentie en het vermogen van de zender. Europa werd in die periode geteisterd door vreemde kondities.
De medewerkers van Misty Mountain Radio hopen in de komende jaren nog regelmatig te kunnen uitzenden; gesproken wordt over minimaal 4 keer per jaar. Een derde uitzending zal tegen het eind van dit jaar volgen.
Misty Mountain maakt nog altijd gebruik van het adres aan de Victoria Road, maar zal binnenkort naar een ander adres uit moeten kijken, daar de mensen op dat adres helemaal stoppen met hun aktiviteiten i.v.m. de piraterij. Zodra een nieuw adres bekend is, horen jullie dat van ons.

RADIO AVALANCHE.

Dit station maakte bekend terug te willen keren en dat zou dan geheuren na een lange periode van stilte. Inmiddels heeft men al nieuwe infosheets. De QSL-kaarten zijn ook in herdruk. Radio Avalanche heeft echter niet de beschikking over een eigen zender. Derhalve heeft men gezocht naar stations, die er een programma van Avalanche uit willen gooien. Er staan er een paar op het verlanglijstje. Nog niet alle stations hebben gereageerd, dus is het nog even afwachten. Intussen hebben de oude medewerkers al behoorlijk wat nieuwe ideetjes uitgewerkt. Binnen afzienbare tijd zijn die allemaal te beluisteren via een van de banden. Het laatste nieuws dat bij ons arriveerde, vermeldde de heugelijke mededeling dat de onderhandelingen met een der stations bijna afgerond waren. Radio Avalanche maakt gebruik van de posthus van Radio Enterprise: POSTBUS 19074, 3501 DB UTRECHT, NEDERLAND.

RADIO ATLANTIS.

Weer een Engels station. Let even op! Ook dit station werd genoemd in het rijtje niet-postbeantwoorders. Dat is voor een Engels station bijzonder ongebruikelijk, want die behoren toch het beruchte Engelse fatsoen te bezitten. Maar goed; op 8 juli 1984 was Atlantis weer eens te horen op 6200 kHz. (48m). Men werkt sinds kort nauw samen met Radio Marabu, die haar programma's door Atlantis laat uitzenden. Atlantis is niet zo gek vaak aanwezig in de ether, maar als men uitzendt, wil men er iets leuks van maken en daar slaagt men dan ook in. Ook Radio Atlantis heeft -alle akties ten spijt- plannen gemaakt voor de toekomst. Men wil iedere 5e zondag gaan uitzenden en dan zullen ook meteen de programma's van Marabu de ether ingaan. Beide stations hebben sinds enige maanden hetzelfde adres: POSTFACH 700 825, D-2820 BREMEN 75, W-DEUTSCHLAND.

RADIO 48 INTERNATIONAL.

Howard Bell belde. Klinkt gek, maar Howard pakte op een goede avond in september de telefoon om eens te informeren hoe de zaken er in Nederland voorstonden. Het werd geen kort gesprek, want hij had zelf al behoorlijk veel te vertellen. Naast de gewone uitzendingen (eens in de paar maanden) doet Howard af en toe een experimentje. Onlangs ook weer, maar een groot sukses kon het niet worden. Hij had de zender gewoon in de auto staan en de antenne op het dak, dus verwachtte hij niet zoveel post en stond wel gek te kijken, toen hij vernam dat er zelfs post uit Noorwegen was binnengekomen, wat natuurlijk nooit weg is.
Ook de uitzending van enkele weken tevoren was niet zo'n klapper als verwacht mag worden. Toen kwamen er wel wat brieven binnen, maar zeker niet de ca. 50, die hij eerder dit jaar ontving op een uitzending, die samen met Apollo werd verzorgd. Radio 48 Int. zond op 9/9 uit via 6240 kHz. en omdat er die dag verscheidene stations samen een experiment deden, leek het er op dat Howard hieraan deelnam. Dat was echter niet het geval en iedere aanwijzing in die richting bleek dan ook zuiver toeval te zijn. Voor dit jaar staat er eigenlijk geen nieuwe uitzending gepland, maar het is best wel mogelijk dat er nog iets gedaan wordt. Howard vertelde ook nog, dat hij vorderingen maakt met de zender die hij sinds enige tijd aan het bouwen is. Deze zal een vermogen moeten leveren van minimaal 100 Watt. Het is de bedoeling dat er dan een leuke uitzending komt met de medewerkers van Apollo en het Nederlandse Radio Enterprise. Wanneer is nog niet helemaal duidelijk. Eerst moet de zender af zijn en dan nog getest worden. Dat testen zal in januari of februari aan de orde zijn, richting USA, want dat is natuurlijk erg leuk om te doen. Hopelijk zijn de kondities dan wat beter. Dit jaar waren er tot nog toe pas 2 uitzendingen van Radio 48 Int. Howard vertelde, dat hij niet altijd tijd heeft om aan zijn hobby te werken, daar hij getrouwd is en kinderen heeft. Volgend jaar staat een korte

vakantie naar Nederland gepland en dan kunnen we hopelijk eens uitgebreid met Howard praten. Hij heeft in elk geval beloofd behoorlijk wat foto's mee te nemen en dat zou helemaal te mooi zijn..... Radio 48 Int. is te bereiken via POSTBUS 19074, 3501 DB UTRECHT, THE NETHERLANDS.

U.K. RADIO INTERNATIONAL.

Ook dit is een station, dat niet al te vaak uitzendt. Men is een forse tijd helemaal niet te beluisteren geweest, maar enkele weken terug was men weer eens van de partij. Toen gebeurde er echter iets geks: er was al bekend dat er een soort experiment zou komen, waaraan diverse stations deel zouden nemen. Een daarvan zou Radio 48 Int. zijn, wat dus niet waar was. Er zouden 3 deelnemers zijn, maar uiteindelijk waren er maar 2, waarvan er twee U.K. International heetten. Vreemd, maar waar. Dat experiment vond plaats op 9/9; omdat men het echt [illegible]el leuk vond, werd het de volgende week weer gedaan. Er zou uitgezonden worden op 6230 kHz. en daar zit de link met Radio 48, want dat station was in eerste instantie ook op die frequentie te horen geweest, maar week later uit naar 6220 kHz. Goed, eerst de kluwen U.K. Radio's uiteenrafelen. Er is in de U.K. (Engeland dus) een station dat U.K. International heet en dat in het verleden regelmatig uitzond. Dat station was het eerst te beluisteren. Enkele minuten nadat dit station de ether had verlaten, kwam het tweede U.K. Radio Int. in de lucht op dezelfde frequentie. Een heetje gek, want tijdens die tweede uitzending werd er geen adres vermeld, terwijl dat bij de eerste wel geboerde. Werken die twee nu samen of niet? Dat blijft nog even de vraag, want hoewel we die vraag meteen naar Engeland stuurden, hebben we nog geen uitsluitsel mogen ontvangen. Het tweede station bracht trouwens nog een primeurtje: er was weer een presentatrice en die kom je niet zo gek vaak tegen. Haar naam is Kelly Brown. Voor reakties, eventueel op de beide stations, kan men schrijven naar P.O.BOX 143, WOLVERHAMPTON, WEST MIDLANDS, ENGLAND. We zijn nu echt reuze benieuwd wat de komende weken gaan brengen met deze twee stations.

STATION 41.

Het is alweer maanden geleden, dat ons beloofd werd, dat Station 41 in volle glorie zou terugkeren in de ether. Er wordt tegenwoordig zoveel beloofd en dus was het afwachten en gewoon blijven hopen, dat het waar zou zijn. Wel, in dit geval werd het wachten beloond, want Station 41 is inderdaad teruggekeerd in de 41 mb. Er werd op 15 juli uitgezonden via 7375 kHz. Tijdens die uitzending werd melding gemaakt van de plannen, die men voor de toekomst heeft gesmeed. Er worden enkele leuke ideetjes uitgewerkt en men wil derhalve gewoon doorgaan met de uitzendingen en dat op de 3e zondag van de maand. De frequentie zal -als de konditie zo blijven- op 7375 kHz. gehandhaafd worden, dus weten we precies waar we het station kunnen vinden. Het adres van Station 41 is 7 CAHNTRY AVENUE, HARTFORD, NORTHWICH, CHESHIRE, ENGLAND.

RADIO GEMINI.

Dit is zo'n station dat vroeger (en vroeger is voor dit station aardig wat jaartjes terug) bijzonder regelmatig uitzond. Dat is er een heetje vanaf. Zo vaak is Gemini niet meer te beluisteren. Het is dan ook al bijna de A.O.W.-er onder de piraten. Op 8 juli was er weer een uitzending en zo'n programma zorgt altijd wel weer voor iets nieuws. Men heeft echt niet met de gedachte rondgelopen om gewoon weg te blijven, maar de spirit is er enigzins uitgegaan na al die jaren. Rond deze tijd staat er echter weer een uitzending gepland, die waarschijnlijk zal plaatsvinden op 6220 kHz. in de 48 mb. Als de konditie voor dit station meewerken, dan kan het heel leuk worden voor de medewerkers, die de brieven nog altijd met veel plezier beantwoorden. Radio Gemini is een station, dat altijd behoorlijk wat aandacht schenkt aan de beantwoording van de brieven, die binnenkomen. Vaak wordt er veel materiaal opgestuurd en als je omrekent wat postzegels dan kosten, dan zie je dat die net betaald kunnen worden van de 2 IRC's, die als vereiste voor een antwoord van de luisteraar/briefschrijver verlangd worden. Al jaren gebruikt Gemini hetzelfde adres: 10 APSLEY GRANGE, LONDON ROAD, APSLEY, HERTS. in ENGLAND.

BRITAIN RADIO INTERNATIONAL.

Er is bij dit station zoveel aan het handje geweest de afgelopen maanden. Zoals bekend, werkte men wel eens samen met Radio Eastcoast Commercial en toen dit station uit de ether gehaald werd, liet Roger Davis de zender van B.R.I. fijn in de kast staan, want hij voelde er niets voor om ook martelaar van de radiovrijheid te worden. Uiteindelijk besloot men weer te gaan uitzenden en dat deed men een poosje, omdat er geen adres voorhanden was. Jammer, want in juni vierde men de 4e verjaardag van B.R.I. De eerste uitzending was in juni 1980. Toen B.R.I. weer ging uitzenden, gingen de konditie's net de verkeerde kant op en hoewel het station al jaren uitzond via 6225 kHz. wilde men nu naar een andere frequentie uitzien, omdat men wel begreep dat door alle storing op 6225 de ontvangst in grote delen van Europa nauwelijks mogelijk moest zijn. Het werd 6240 kHz. en deze frequentie werd toen heel populair bij de verschillende stations. Die Engelse stations bleken elkaar de afgelopen maanden toch al regelmatig te storen en het besluit werd genomen om de tafel te gaan zitten om zodoende tot goede afspraken te komen. Roger Davis was daarbij aanwezig voor B.R.I. Men gebruikte ook nog altijd het adres aan de Victoria Road, dat al min of meer gesloten is..... dus een nieuw adres werd gevonden. Britain Radio Int. laat haar post tegenwoordig ook sturen naar P.O.BOX 19074, 3501 UTRECHT, NEDERLAND.
Voor de komende maanden wil BRI gewoon weer gaan uitzenden op 6225, 6237 of 6240 kHz. en ook de regelmaat wil men terug gaan brengen in de uitzendingen.

DE MEETING VAN DE ENGELSE STATIONS.

De voorbije periode was voor de KG-stations niet zo'n vreselijk beste. Zeker niet voor de Engelsen, want daar vielen heelmaal veel teleurstellingen te verwerken. Naast de akties van de overheid was er ook nog de storing, die de stations elkaar bezorgden. Daar moest eindelijk eens een halt aan geroepen worden en dus werd de boel bijeengetrommeld. Niet alle stations waren vertegenwoordigd. Dat lijkt op zich niet zo gunstig, maar de grootste stations waren er wel en dus was het mogelijk wat aardige afspraken te maken. Het werd een gezellige bijeenkomst en niemand was eigenlijk kwaad. Aanwezig waren mensen van Radio Apollo Int., Britain Radio Int., Radio Avalanche, Eastcoast Commercial, Radio 48 Int. en een station, dat plannen heeft om terug te keren in de ether: UK-GM wat staat voor: United Kingdom - Good Music. Men wil een soort samenwerking gaan creeren. UK - GM zal ingepast moeten worden, want dit station heeft al geruime tijd helemaal niet meer uitgezonden, omdat de man erachter een poosje op de m/v Peace zat om de zenders van de Voice of Peace gaande te houden. Voor de komende maanden werden er afspraken gemaakt, dat er goed op gelet zou worden, of er geen stations op de gekozen frequentie zaten. Daarnaast wil men in de toekomst een soort systeem inbrengen: iedere week op een bepaalde frequentie een station en dan komen we ongeveer aan het idee, dat zo'n 5 jaar terug ook al isefde, toen er een ABC Network in het leven werd geroepen door verscheidene stations. Dat werkte toen prima en waarom zou dat nu niet het geval zijn? Het is nog niet helemaal duidelijk, hoe hun zendschema eruit zal zien. De stations willen allemaal vasthouden aan hun vaste zondag, dus zal er nog wat gepraat moeten worden. Apollo heeft er geen moeite mee eventueel naar een andere zondag uit te wijken. De voortzetting van het gesprek kon niet doorgaan, daar Dave Scott van Apollo even naar de Ross Revenge ging om enkele dagen later op Tenerife neer te strijken teneinde daar een poosje vakantie te houden. Er is echter door verschillende deelnemers toegezegd meteen melding te maken van iets definitiefs.

SOUND OF SWITSERLAND.

Enkele jaren terug werd een aantal mensen in Zwitserland enthousiast voor hetgeen er in de KG-handen geboerde. Vooral de piraterij was wel datgene wat zij zochten. Dat enthousiaste gedoe ontaardde uiteindelijk in een plan om ook Zwitserland een eigen KG-station te geven. Er werden voorbereidingen getroffen, maar het liep allemaal bijzonder stroef en op den duur verwaterde het plan. Verschillende medewerkers besloten toen maar een punt erachter te zetten en slechts een enkeling dacht hier volstrekt anders over. Die paar overgebleven zijn nu in het stadium aangeland waarin zij verregaande voorbereidingen treffen om The Sound of Switserland alsnog in de ether te brengen. Er is al besloten dat het station op 2 frequenties te beluisteren moet zijn. Die frequenties liggen uit de aard der zaak in de 48 en 41 mb. Als alles zich gunstig blijft ontwikkelen, zal het station present zijn op 6290 en 7317 kHz. Op het ogenblik is men nog bezig een geschikt kontaktadres te zoeken en men loopt met het plan rond om de bekende posthus in Dedemsvaart eens te proberen. Op dit moment is het station nog niet te beluisteren geweest, maar men heeft ons beloofd direkt een berichtje te sturen, als er iets definitiefs geboert. Daar houden we ze aan!

RADIO BLACK CITY.

Een oudgediende, die in april weer een uitzending verzorgde, welke als een donderslag bij heldere hemel kwam. Niemand wist eigenlijk, dat precies dezelfde mensen als vroeger bezig waren een uitzending voor te bereiden. Radio Black City kwam dus in de lucht op 7320 kHz. in de 41 mb. Het bleed was duidelijk gekropen, waar het eigenlijk niet kan gaan. Het was een aardige uitzending, hoewel de presentatoren een weinig onwennig klonken. Begrijperlijk, natuurlijk. Hoewel er na die dag in april niets meer van het station vernomen is, gaan er geruchten dat men besloten heeft zeker nog een paar uitzendingen te verzorgen en misschien zit een volledige terugkeer er ook wel in.

CRYSTAL RADIO.

Daar zijn er dus twee van. De naam klinkt bijna hetzelfde, maar je schrijft het anders. Wat jaartjes terug klonken plots de geluiden van Radio Kristel door de ether in de 48 mb. Dit station zendt alleen uit op speciale dagen, die men in Engeland "Bank Holidays" pleegt te noemen. Een heel ander station is Crystal Radio: men zendt niet alleen op feestdagen uit, maar vindt iedere uitzending een feest. Crystal Radio zond tot voor kort vrij regelmatig uit in de 41 mb. en was bij vlagen goed te ontvangen op 7375 kHz. In een van de uitzendingen maakte men bekend, dat er erg veel post was binnengekomen en dat de mensen dus even geduld moesten hebben voor ze antwoord kregen, aangezien men er handenvol werk aan had. In Engeland wist men nog te vertellen, dat het station een lokatie heeft ergens in Yorkshire, waar we ook niet veel aan hebben, want dat is een erg groot gebied. Mensen, die het station willen verblijden met een rapport of een brief, kunnen schrijven naar: 27 WEST STREET, SOUTH ELMSALL, PONTEFRACT, WEST YORKSHIRE, ENGLAND. Er werd ook nog een ander adres bekendgemaakt. De uitzendingen in de 41 mb. geboerden met een vermogen van 12 Watt en dat is niet zo gek veel. Binnenkort keer Crystal Radio keihard terug, want men heeft een nieuwe zender van 80 Watt, die afgesteld zal worden op een frequentie in de 48 mb.

RADIO BIG BROTHER.

Een nieuw Duits station. Op 9/9 werd een keer getest op 6225 kHz. In de 48 mb. wat allemaal wel aardig verliep, hoewel de medewerkers van het station zelf niet precies weten, hoe de ontvangst in Europa was. Men heeft nog steeds geen kontaktadres. Er was wel een adres van een kroeg in Osnabrueck, maar dat bleek geen haalbare kaart. Er wordt dus verder gespeurd. Het ligt in de bedoeling dat Radio Big Brother in de toekomst minimaal eens per maand te beluisteren zal zijn.

Er zijn grote plannen om er iets leuks van te maken. Men zendt al enige tijd uit op 100.7 MHz. FM met 15 Watt. De KG-zender heeft hetzelfde vermogen, maar daar gaat men binnenkort verandering in brengen. Men wil met twee zenders van 100 Watt in de KG gaan werken en dan zal Big Brother zowel in de 48 als de 41 mb. te horen zijn. Als alles lekker draait, wil men een uitgebreide DX-S[illegible] gaan brengen. Maar eerst moet men een adres zien te krijgen.....

PARROT RADIO.

Dit is een station, dat met Argusogen naar België kijkt en iedere zaterdag en zondag fanatiek naar 6205 kHz. zit te luisteren. Parrot Radio zou op 10 juli in de ether komen

via de zender van Delmare, maar dat ging niet door en inmiddels weten we wel, hoe dat kwam. Noodgedwongen stelde men de start uit en nu hoopt men dat Johan Rood de boel spoedig in orde heeft. Het adres waar Parrot Radio te bereiken is, is POSTBUS 41, OEDEMSVAART.

UNID 1.

De voorbije maanden hebben we meermalen te maken gehad met stations, waar geen call van genomen werd. Dat ging ten eerste niet altijd vanwege de matige kondities, maar de tweede reden is het feit, dat er ook stations zijn, die helemaal geen naam geven. Enkele weken terug was er zo'n station. Wat men wel deed, was het uitzenden van programmafragmenten van legerzenders, die her en der over de wereld verspreid hun zegje doen. We hoordenn o.a. T.F.B.K., FEN Tokyo en AFN Vietnam. Het lijkt me toch niet zo leuk voor andere stations als een dergelijk station een frequentie vasthoudt. Als je eens bekijkt, hoeveel stations er eigenlijk uitzenden, dan is er bijna een ruimtegebrek. Dit soort geintjes hoeft dus niet zo nodig.

UNID 2 BLEEK KOL EUROPE.

In de maand juli konden we tweemaal een station uit Engeland ontvangen, dat alleen maar banden uitzond van andere stations. Zo hoorden we fragmenten van Veronicaprogramma's, Radio MI Amigo waar Stephen Bishop toen even inviel, ABC England, Sunshine Radio uit Ludlow en wat muziek. Die uitzendingen vonden plaats op 8 en 15 juli 1984 op 6240 kHz. De presentator was Paul Graham en hij vertelde dat het station tijdelijk de naam W.A.B.C. wil gebruiken. Enkele weken later werd die naam echter al veranderd in Kol Europe. Het schijnt dat men in de buurt van Leicester een lokatie heeft. Tijdens de uitzendingen maakt men een telefoonnummer bekend en als dat nummer gedraaid wordt, komt Paul persoonlijk aan de lijn. Het heeft dus veel weg van een eenmansstation. Die nieuwe naam werd overigens op 12 aug. voor het eerst gebruikt. In Engeland heeft men een nieuw adres opengesteld voor de illegale stations. Veel stations hebben er nog geen gebruik van gemaakt, maar Kol Europe doet dat wel: P.O.BOX 5, HUNSTANTON, NORFOLK PE36 5AU, ENGLAND. Paul Graham wist ons verder nog te vertellen, dat het station regelmatig in de ether zal komen.

RADIO APOLLO INTERNATIONAL.

Ook Radio Apollo heeft het niet zo leuk gevonden dat de kondities niet zo geweldig waren. In juni waren er trouwens vreemde kondities in de 41 mb. want toen hield het station een internationale uitzending die in Engeland nauwelijk ontvangen werd. Op het vasteland van Europa was het wel wat beter, maar er kwamen ook rapporten binnen uit Italie en Zuid-Spanje. Dat stemde de medewerkers weer enigzins tevreden. Toch wilde Dave Scott ook Engeland van het programma laten genieten, dus besloot hij hetzelfde programma enkele weken later weer uit te zenden, i.s.m. Radio 48 Int. De programma's werden weer gestart en Dave had een speciaal handje meegenomen om enkele uitmuntende specials aan te kondigen die in elkaar gepakt waren door Mike Davis. Allereerst hoorden we een geweldige special over de Beatles met leuke muziek en veel informatie. Die hele uitzending liep op 6200 kHz. (48m) en de ontvangst in Engeland was hee goed, terwijl het nu op het vasteland van Europa een stuk minder was. Het was dan ook een behoorlijke opluchting te horen dat, na Radio 48 Int. haar uitzending had gestaakt. de tweede special van de hand van Mike Davis zou uitgezonden worden via de 7315 kHz. Die special ging over Radio London, de voormalige zeezender. Het klonk erg lekker, totdat er plots niets meer te horen was. Datzelfde gebeurde met Eastcoast Commercial en dus schrokken we daar enigzins van. Even een belletje met ergens in Engeland. Dave was natuurlijk nog niet thuis, dus begonnen we de kriebels te krijgen. Enkele uren later het verlossende telefoontje uit Engeland: de beide stations bestaan nog steeds en er is niemand gepakt. Wel was men behoorlijk geschrokken. Dave had net de band verwisseld die ons naar Radio London deed luisteren en liep terug naar de schuilplaats waar Howard Bell de antenne van Radio 48 aan het demonteren was. Hij hoorde toen een auto naderen en schrok zich rot toen het een bestelbusje bleek te zijn met de kleur, die de meeste illegale stations de rillingen geeft. Hij probeerde er dus samen met Howard tussenuit te knijpen en de boel dan maar achter te laten, wat achteraf niet nodig bleek. Vanuit de struiken zagen beide heren het busje stoppen. Men keek eens bij de apparatuur en nieuwsgierig in de omgeving, maar men zag niemand. Toen zei een van de twee, dat het "slechts een piratenstation was" en dus niets om ongerust over te zijn. Het bleek de vogelwacht te zijn en die wilde -als het had gekund- wel een paar vreemde vogels tellen. Zover kwamen ze niet, want die vreemde vogels lieten zich niet zien. Toen het busje weg was, werd in aller ijl de hele Apollo-installatie afgebroken en nam men meteen de benen. Thuis werd er eerst maar een borrel genomen, want de schrik zat er goed in. Beide stations zijn na die datum uit de lucht gebleven, maar ze keren wel terug. Radio Apollo zal dat, als jullie dit lezen, al wel gedaan hebben. De reden van het zwijgen zat niet in het feit, dat de vogelwacht even naar "slechts een piratenstatic" kwam kijken, maar in het feit dat Dave even naar de Ross ging en daarna per vliegtuig naar het nog altijd zonnige Zuiden. En zelfs daar, met al die mooie vrouwen, drank en zon, klaagde meneer nog een beetje omdat er bijna niets op de radio te ontvangen was daar er teveel bergen waren. Vreemde vogel dus.
Intussen heeft Apollo Int. een nieuw infobulletin met waanzinnig veel informatie over het station en de meeste medewerkers, die R.A.I. mogelijk maken. Alle briefschrijvers -en dat waren er na de laatste uitzending bijna 100- kregen naast de bekende spullen zoals de QSL-kaart en een infosheet ook nog een vragenformulier om terug te sturen i.v.m. een luisteronderzoek. De medewerkers van R.A.I. willen weten wat de luisteraars van het station denken en wat zij eventueel voor veranderingen wi len hebben. Apollo is er immers voor de luisteraar. Het is de bedoeling dat men even goed onderzoekt hoe de luisteraar over het station en haar nevenaktiviteiten denkt. Er moeten er behoorlijk wat binnenkomen om een aardig beeld te krijgen. Mensen die aan het onderzoek willen meewerken, kunnen altijd zo'n formulier aanvragen. Voor Nederland kan dat via POSTBUS 19074, 3501 DB UTRECHT. Je kunt echter ook gebruik maken van de onderstaande adressen.

Wat kunnen we in de toekomst van Radio Apollo verwachten? Hierbij moeten we dus de aantekening maken dat het station best wel veranderen kan n.a.v. de binnengekomen lijsten, maar voorlopig staat er heel wat op het programma. Allereerst moet die Radio London Special van Mike Davis er nog uit. Dan volgt er nog een special over het nieuwe Radio Caroline, want daar zijn beide heren een poosje te gast geweest en er is erg veel bandmateriaal meegesleept. De Nederlandse service zal overschakelen van de keiharde headbanging naar minder harde muziek en er wordt al druk gewerkt aan een verzameling platen uit de vroege jaren '60. Mike Davis gaat door met specials en Dave Scott blijft een DX-show presenteren. Daarnaast blijft Marcel van Dam gewoon de Duitse service doen, die overigens bij onze buren bijzonder goed aanslaat, want de post die in Engeland vanuit Duitsland binnenkomt is de afgelopen maanden verviervoudigd. Dat is natuurlijk ontzettend leuk voor Marcel, want hij is gewoon een Nederlander, die toevallig goed Duits spreekt.
Dave Scott heeft trouwens onlangs nog iets aardigs meegemaakt. De telefoon ging en het bleek een journaliste te zijn, die een artikelenserie over vrije radio wilde maken. Of ze even langs kon komen. Dave vond het best en later, toen het gesprek plaatsvond wilde de journaliste niet vertellen, hoe zij aan Dave's telefoonnummer gekomen was. Toch vreemd. Maar goed, de journaliste heet Jane McArther en zij werkt voor de Sunday Express. De serie, die zij wilde maken, moet alle vormen van vrije radio bevatten en bestaat uit 4 delen. Het eerste deel gaat over Laser 558, een tweede over de piraten op middengolf en daar zouden dan weer enkele stations uitgepikt worden die het meest bekend zijn. Vooral Radio Jacky stond hoog op het verlanglijstje. De FM zou niet vergeten worden en de grote belangstelling voor de korte golf was haar ook niet ontgaan, dus ook daarover een uitgebreid artikel. Dave vond het allemaal wel leuk, maar zei hij te hopen, dat zij net zo positief over de vrije radio zou schrijven als ze nu met hem had zitten praten en uit het gesprek gebleken was. Daar zou hij zich geen zorgen over hoeven te maken. Ze wist toen nog niet te vertellen in welke uitgaven de artikelen zouden komen, maar misschien kunnen wij er de komende tijd nog wat over vertellen, want Dave heeft beloofd een exemplaar op te sturen. Er werden ook nog wat foto's gemaakt van de studio, die net af was en waar dus ruim 9 maanden hard aan gewerkt was.
Verder kunnen we nog mededelen, dat Apollo Int. in de komende maanden weer gewoon in de lucht komt en dat er ook uitzendingen zullen komen voor andere stations. Twee namen zijn inmiddels bekend: Radio Enterprise (NL) en Radio USA (Hawaii). Misschien dat men ook nog iets voor andere stations gaat doen, maar dat is nu nog niet zeker. Dan het nieuwe adres: P.O. BOX 5, HUNSTANTON, NORFOLK, PE36 5AU, ENGLAND.

MIDDENGOLF

Zo, dat was dan de korte golf. Er kwamen nog wel wat nieuwtjes binnen, die we nog even mee kunnen pikken. Zo was DELTA RADIO uit Nederland weer een keer te horen op 16-09-84 in de 41 mb. op 7320 kHz. SPECTRUM WORLD BROADCASTING heeft een enorme pech: door de storm werden de zenders beschadigd en men is druk nieuwe aan het bouwen. Voor het eind van het jaar hoopt men weer in de ether te zijn.
Verder kan ik jullie naar de ontvangsten verwijzen, die behoorlijk bijgewerkt zijn. Dan zijn er de laatste tijd weer wat vragen binnengekomen betreffende de middengolf. WRLI zou weer terugkomen, maar wanneer weet ik niet. Ik zou zeggen, lees de artikelen van John Wendale, want die is wel het best geinformeerd in Nederland. Geruchten zijn er genoeg. Radio Eastcoast Commercial bracht er zo eentje. Tijdens een van hun uitzendingen vertelden ze, dat het echt allemaal waar was en dat er serieus gewerkt wordt aan de terugkeer van een zeezender. Er zouden ook uitzendingen komen in de 41 mb. Simpel, dacht ik toen; zoiets verzin ik ook. Maar ik ben er iets voorzichtiger mee geworden, toen ik Chris Latlers, die altijd wel in is voor een nieuwtje, vertelde, dat Laser nog wel even weg zou blijven. Een dag later waren ze er! Dus let op Wendale! Die weet er meer van!
Dan zijn we aangekomen op de volgende, voor sommige mensen blijkbaar brandende vraag, of er niet eens iets over de middengolf geschreven kon worden. Vroeger werd dat in het FRM zo mooi meegepikt bij de korte golf. Er is wel wat nieuws, maar willen we er iets mools van maken, dan moeten er mensen zijn die meewerken.
De volgende berichten ontvingen we uit Engeland en Ierland:

RADIO HORIZON.

Dit is een station, dat een lokatie heeft in het Zuiden van Engeland. Door de maatregelen, die de regering wil nemen, zijn de medewerkers op het idiote idee gekomen om er definitief mee op te houden, maar hebben dat volgens de laatste berichten nog niet gedaan. Er wordt in de MG uitgezonden via 1611 kHz. met een zendertje van 2000 Watt. Bij betere kondities wordt het station wel eens in Nederland, België en Frankrijk ontvangen. Naast de uitzendingen zijn er ook nog verschillende programma's, die men via de FM-band uitzendt op 104 en 94.6 MHz.

RADIO JACKY.

Dit station, het oudste in London en misschien wel in heel Engeland, gaat niet uitzenden vanaf een zeezender. Dit werd onlangs ook een keer gezegd, maar het berust dus op een gerucht, dat absoluut niet waar bleek te zijn. De medewerkers van het station hopen in de nabije toekomst een vergunning te krijgen om legaal verder te kunnen gaan met het station. Inmiddels is men wel uitgeweken naar een nieuwe frequentie. Radio Jacky heeft aangekondigd door te zullen gaan zolang het mogelijk is en dat op 1584 kHz.

COUNTY RADIO.

De mensen uit Birmingham e.o. kennen dit station allemaal. Ook dit is een station, dat zich niet uit het veld laat slaan door de op handen zijnde maatregelen. Het station heeft verklaard door te gaan en dat doet men via 1323 kHz. MG. Daarnaast is men ook nog te beluisteren via de FM-band op 94.4 kHz. en de KG op 7350 kHz. Het station maakt gebruik van de bekende posthus in Edenbridge, maar daar zoekt men nu iets anders voor.

RADIO TELSTAR.

Een oudje, dat vorig jaar terugkeerde en dit deed met behulp van andere stations, waardoor het station via verschillende frequenties te beluisteren was. Intussen is er maar weinig veranderd. Het station zendt nog altijd uit en zal dat ook wel blijven doen. Van origine is dit een Schots station. Er wordt uitgezonden via 1323 kHz. in de middengolf.

RADIO VERONICA.

Dit is een station in de buurt van Cheshire. Er wordt op het moment uitgezonden via de FM-band op een frequentie van 103.2 MHz. maar men wil binnen afzienbare tijd ook op MG te horen zijn.

LONDEN.

In Londen heeft men de laatste maanden een ware explosie gehad van allerlei stations, zoals wij die in Nederland ook wel kennen. Het zijn de stations van de gastarbeiders, waarbij in Engeland en vooral in de hoofdstad de Grieken de boventoon voeren. Andere stations, die erbij gekomen zijn: Andromeda Radio (1278 kHz), een station dat iedere middag en avondd in de ether te vinden is, Radio Activity (94,1 MHz.) met als adres BCM BOX 94, LONDON WC 1 N 3 XX, Dread Broadcasting Corp. (95.9 MHz.), Countdown Raadio (92.1 MHz.), iedere dag in de ether na 16.00 uur. Radio Ganb zendt uit op 103.7 MHz., Radio Gemini op 105.3 MHz. en men vermoedt dat de medewerkers van dit station dezelfde zijn als van het KG-station.

LONDON WEEKEND RADIO.

Dit is ook een van de nieuwe stations, die de Londense ether vult. Het station doet haar uiterste best om redelijk te klinken, want er is de laatste tijd ontzettend veel konkurrentie in Londen. Er wordt uitgezonden in de weekeinden op 92.6 MHz. maar ook hier bestaan of bestonden plannen voor MG-uitzendingen.

SUNSHINE RADIO SHROPSHIRE.

Een enorme sprong heeft dit station de laatste periode gemaakt. Men is behoorlijk populair geworden. Met de Ierse organisatie heeft men niets te maken. Wel heeft men wat maatregelen genomen tegen de aktles die het station getroffen hebben, nadat men in Engeland lucht had gekregen van de popularitelt ervan. Men heeft de zender in een caravan staan, waar de wielen onder vandaan gesloopt zijn om niet weggesleept te kunnen worden. Daarnaast zijn er behoorlijke barricades opgetrokken om aktles te verijdelen. De banden worden nu automatisch gestart en men hoeft slechts enkele keren per dag op de boerderij te zijn, waar e.e.a. opgesteld staat. De post voor het station laat men ook gewoon naar deze farm sturen: VILLA FARM, GREETE, LUDLOW, SHROPSHIRE, ENGLAND.

We zullen het hier maar bij laten. Iedereen, die schreef, heeft inmiddels wel een reaktie gehad. Voor de ontvangstruhriek zijn de beste sinpo's gekozen. We hebben daarbij gebruik gemaakt van de rapporten, waarop ook de ontvangstapparatuur vermeld staat.
Reakties: POSTBUS 19037, 3501 DA UTRECHT.

DX-rapport

LUISTERSTATION VICTORIA,
POSTBUS 19037,
3501 DA UTRECHT.

ONTVANGER:
GRUNDIG SATELLIT 3400
ANTENNE: TELESCOOP.

	TIJD	STATION	LOKATIE	FREQ.	SINPO
05.08	09.45	APOLLO INT.	ENGELAND	6200	35233
	11.20	ENTERPRISE	NEDERLAND	6200	35333
	11.30	F.R.S.-H.	NEDERLAND	6204	25122
	11.35	UNID	NEDERLAND	6216	24122
	08.15	INTERNATIONAL	NEDERLAND	6225	15222
	09.15	UNID (QSO INT)	?	6228	35122
	09.30	UNID (INT.?)	?	6230	25122
	10.50	KRYPTON	ENGELAND	6264	34233
	10.45	WESTSIDE	IERLAND	6278	35222
	10.40	MI AMIGO	IERLAND	6285	25222
	09.30	MISTY MOUNTAIN	ENGELAND	6305	25122
	11.00	MISTY MOUNTAIN	ENGELAND	6317	25222
	13.00	WESTSIDE INT.	IERLAND	6327	25122
	09.30	NA N GAEL	IERLAND	6340	24222
	09.40	VALLERI	IERLAND	6869	14111
	10.00	DUBLIN	IERLAND	6910	24222
	10.05	VICTORIA	DUITSLAND	7295	14222
	08.30	ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	34222
	09.00	ATLANTIQUE 2000	FRANKRIJK	7330	24122
	10.15	CRYSTAL	ENGELAND	7375	35222
	09.10	101 INT.	DUITSLAND ?	7445	14222
	09.35	SUNRISE	ZWEDEN	11416	14322
11.08	11.00	DUBLIN	IERLAND	6910	34333
	09.10	VICTORIA	DUITSLAND	7295	34233
	11.15	MILANO INT.	ITALIE	7295	34333
	10.15	EASTC.COMM.	ENGELAND	7316	44444
12.08	09.30	APOLLO INT.	ENGELAND	6199	25333
	11.40	KOL EUROPE	ENGELAND	6224	24222
	10.00	48 INT.	ENGELAND	6235	23222
	09.45	WABC LEICESTER	ENGELAND (=KOL)	6238	23333
	10.15	BRITAIN R.INT.	ENGELAND	6240	35333
	11.10	KRYPTON INT.	ENGELAND	6265	23212
	11.50	WESTSIDE INT.	IERLAND	6278	34322
	10.15	BIG BROTHER	DUITSLAND	6283	45323
	09.40	W.M.R.	SCHOTLAND	6310	24222
	09.50	DUBLIN	IERLAND	6910	44333
	08.45	VICTORIA	DUITSLAND	7295	24122
	12.00	MILANO	ITALIE	7295	24122
	10.15	RADIO LONDON	ENGELAND	7316	34333
	09.35	R.WAVES INT.	FRANKRIJK	7340	25122
	11.20	KIWI RADIO	ENGELAND	7340	25122
	10.05	101 INT.	DUITSLAND (?)	7445	44333
18.08	10.40	NA N GAEL	IERLAND	6340	22222
	09.40	DUBLIN	IERLAND	6910	23333
	08.00	VICTORIA	DUITSLAND	7295	34233
	10.35	ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	24232
19.08		FRS-H	NEDERLAND	6206	24222
		PREMIER	IERLAND	6218	22222
		FREEDOM INT.	SCHOTLAND	6234	14222
		UNID	?	6238	12111
		KRYPTON INT.	ENGELAND	6264	34222
		WESTSIDE INT.	IERLAND	6280	44444
		VALLERI	IERLAND	6317	23212
		NA N GAEL	IERLAND	6340	15122
		DUBLIN	IERLAND	6910	25212
		TIME	ITALIE	7104	24111
		VICTORIA	DUITSLAND	7295	23122
		EARTH INT.	U.S.A.	7295	23122
		BATIDA	DUITSLAND	7320	23423
		ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	24222
		WAVES INT.	ENGELAND	7340	14111
		PACIFIC INT.	ENGELAND	7340	14211
		STATION 41	ENGELAND	7374	33333
	10.15	CRYSTAL	ENGELAND	7375	24122
	09.20	101 INT.	DUITSLAND	7445	24222
26.08	09.15	EMPIRE	ENGELAND	6205	24323
	09.30	UNID	NEDERLAND	6224	14111
	09.55	FREEDOM INT.	SCHOTLAND	6234	23222
	10.00	BRITAIN INT.	ENGELAND	6240	45333
	10.05	KRYPTON	ENGELAND	6265	35323
	10.10	WESTSIDE INT.	IERLAND	6278	24222
	10.20	MI AMIGO	IERLAND	6285	14222
	10.25	UNID	ENGELAND (?)	6300	15222
01.09	09.20	EASTC.COMM.	ENGELAND	6280	34333
	09.15	NA N GAEL	IERLAND	6340	34333
	09.30	DUBLIN	IERLAND	6910	44444
	10.00	VICTORIA	DUITSLAND	7295	34233
	11.30	MILANO	ITALIE	7295	34233
	09.45	ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	44344
02.09	08.55	FRS-H	NEDERLAND	6206	44444
	09.00	UNID	NEDERLAND (?)	6230	15111
	09.10	TONAIR	NEDERLAND	6240	35233
	10.20	KRYPTON	ENGELAND	6265	34223
	11.00	CAPITAL INT.	IERLAND	6268	24333
	10.05	WESTSIDE INT.	IERLAND	6280	34233
	11.00	SATELLITE B.C.	DUITSLAND	6280	34233
	10.50	UNID (CARRIER)	?	6283	4....
	11.10	MI AMIGO INT.	IERLAND	6290	14111
	09.00	BRIGITTE	BELGIE	6299	13111
	09.45	NA N GAEL	IERLAND	6340	23222
	10.45	DUBLIN	IERLAND	6910	35223
	09.30	VICTORIA	DUITSLAND	7295	34333
	11.25	MILANO INT.	ITALIE	7295	34333
	08.30	ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	33333
	09.00	WAVES INT.	FRANKRIJK	7339	24333
	09.40	PACIFIC INT.	ENGELAND	7339	24333
	10.05	K.B.C.	NEDERLAND	7339	24333
	11.00	C.L.C.G.	DUITSLAND	7339	24333
	12.00	UNID	?	7370	3....
	09.05	101 INT.	DUITSLAND	7445	33222
	09.30	SUNRISE	ZWEDEN	11400	25222
08.09	08.50	DUBLIN	IERLAND	6910	24222
	09.15	VICTORIA	DUITSLAND	7295	34323
	10.00	ABC TRAMORE	ENGELAND	7325	35233
09.09	11.00	UNID	NEDERLAND	6195	12111
	08.35	DELMARE	BELGIE	6206	44444
	10.40	48 INT.	ENGELAND	6220	22122
	09.45	BIG BROTHER	DUITSLAND	6225	34222
	09.00	UK RADIO INT.	ENGELAND	6240	24222
	10.40	BLUEBIRD INT.	NEDERLAND (QSO)	6241	24332
	08.00	TONAIR	NEDERLAND	6244	23222
	10.15	KRYPTON	ENGELAND	6265	33333
	11.00	UNID	ENGELAND (?)	6275	2....
	10.20	WESTSIDE INT.	IERLAND	6278	32433
	11.20	UNID	?	6283	2....
	09.00	VALLERI	IERLAND	6314	23222
	12.00	DUBLIN	IERLAND	6910	35333
	08.10	BNL-RADIO	BELGIE	7295	25333
	09.40	VICTORIA	DUITSLAND	7295	25333
	10.35	UNID	?(NONSTOP MUZ.)	7315	34333
	09.15	BLACK CITY	DUITSLAND	7320	25222
	10.15	BATIDA	DUITSLAND	7326	25232
	09.30	WAVES INT.	FRANKRIJK	7339	24222
	11.05	CRYSTAL	ENGELAND	7375	33433
	09.05	101 INT.	DUITSLAND	7445	34333
	10.30	TITANIC INT.	NOORWEGEN	11430	25122
15.09	08.00	DUBLIN	IERLAND	6910	45323
	08.10	VICTORIA	DUITSLAND	7295	35333
	09.35	EARTH INT.	U.S.A.	7295	35333
	10.00	ABC TRAMORE	ENGELAND	7335	34233
16.09	08.20	UK RADIO INT.	ENGELAND	6240	24222
	08.00	TONAIR	NEDERLAND	6243	25333
	10.00	KRYPTON	ENGELAND	6264	23233
	10.35	WESTSIDE INT.	IERLAND	6280	33333
	09.40	VALLERI	IERLAND	6315	23222
	08.15	DUBLIN	IERLAND	6910	35233
	09.00	DELTA	NEDERLAND	7325	45444
	10.30	BATIDA	DUITSLAND	7325	34322
	12.10	UNID	DUITSLAND (?)	7370	33222
	10.20	STATION 41	ENGELAND	7374	24222
	11.00	101 INT.	DUITSLAND	7445	25122
22.09	11.00	DUBLIN	IERLAND	6910	34333
	10.40	VICTORIA	DUITSLAND	7205	25233
23.09	10.30	W.M.R.	SCHOTLAND (?)	6200	24212
	10.00	UNID (DELMARE)	NEDERL./BELGIE	6207	23333
	10.10	FREEDOM INT.	ENGELAND	6240	24323
		WORLD MUSIC R.	NEDERLAND	6910	34333
		SPOLETO	ITALIE	7140	14222

DE ENGELSE ZEEZENDERS IN DE JAREN '60.

HERHALING UIT FRM JAARGANG 1975.

Hiervoor bestonden diverse plannen, variëerend van een BBC-zender, die de hele dag popmuziek zou verzorgen tot lokale stations -al dan niet onder supervisie van de regering- in de stijl van Manx Radio.
Al gauw bleek echter, dat zelfs een kommersjeel station nooit de vrijheid zou hebben van een zeezender, want een landzender wordt onmiddellijk geconfronteerd met de bepalingen van de "Copyright Act" van 1956, die voorschrijven dat een muziekstation niet meer dan 75 uur muziek per week mag uitzenden. De zeezenders kwamen vrijwel allemaal boven het dubbele van dit aantal, zodat het publiek nooit een algehele compensatie voor de zeezenders zou krijgen.

Een direkt gevolg van de afkondiging van de anti-piratenwet was in ieder geval, dat er geen nieuwe zeezenders meer bijkwamen. Er werd niets meer gehoord van Radio 365, Radio Channel, Radio Mayflower, Radio Cynavision, Radio Caesar en alle andere stations, die uitzendingen hadden aangekondigd in de loop van het jaar.
Op 21 september volgde weer een aanval op de piraten: Radio 390 ontving een dagvaarding, waarin het station werd aangeklaagd op 16 augustus op Red Sands Towers op onwettige wijze te hebben gebruik gemaakt van een zender. Ted Allbeury, die waarschijnlijk een boete van 100 pond en 3 maanden gevangenis te wachten stond, verklaarde zich door deze aanklacht niet te laten intimideren en de uitzendingen van Radio 390 gewoon door te laten gaan. Op de 29e ontving Roy Bates van Radio Essex een soortgelijke dagvaarding, die door hem fel bestreden werd. Als argument voerde hij aan, dat zijn station niet onder de Britse jurisdiktie viel vanwege de ligging buiten de territoriale wateren.
Tegelijkertijd werd er aangevoerd, dat het station een ander fort had bemachtigd; op Tongue Sands bij Margate en dat er plannen waren voor een nieuw station: Radio Albatross.
Dit waarschijnlijk om een andere lokatie te hebben in het geval dat het onmogelijk zou worden de uitzendingen vanaf Knock John Fort voort te zetten.

Een station ontving geen dagvaarding en dat was Radio City, nu eigendom van Dorothy Calvert, die al vantevoren had gezegd, dat ze een dagvaarding zou bestrijden. Haar man was al naar Schotland geweest om politiebescherming aan te vragen, nadat het fort in juni belegerd was en daar had men hem verzekerd, dat het fort buiten de Britse jurisdiktie viel.
In het kader van het wetsontwerp en de dagvaardingen van Radio Essex en 390 begonnen de andere stations zich af te vragen, hoe het verder zou moeten in de toekomst.
De direktie van Radio Scotland belegde een vergadering in Glasgow en kwam tot de konklusie dat ze moesten doorgaan om het trouwe luisterpubliek in Schotland en Noord-Ierland niet in de steek te laten.

Radio Caroline organiseerde meetings in het hele land en riep de luisteraars op petities te sturen naar de regering. Britain Radio en Radio England volgden dit voorbeeld.
De piraten werden al als afgedaan beschouwd, maar men was wel benieuwd, wat er er voor in de plaats zou komen. De B.B.C. zat hem al te knijpen, want men was er zich terdege van bewust, dat men een echte popzender nooit zou kunnen waarmaken. Om haar gezicht een beetje te redden, kwam de B.B.C. met de uitslag van een "onderzoek", waaruit moest blijken, dat de piraten nauwelijks een luisterpubliek hadden. Dit in schrille tegenstelling tot een enkele weken daarvoor gehouden onderzoek door een onafhankelijke organisatie, dat aantoonde dat de piraten een luisterpubliek hadden van maar liefst 27 miljoen mensen!
Ook beweerde de B.B.C. dat er per dag 4 keer zoveel mensen naar hun "light programme" luisterden dan naar alle piraten samen. In het jaarlijkse rapport over 1965/1966 ging de Beeb nog verder: de piraten zouden het "luistergenot" van vele luisteraars in eigen land storen en ook zouden ze wettelijke eigendommen van de Engelse artiesten, grammofoonplatenmaatschappijen en andere copyrighthouders schenden door geen auteursrechten te betalen. Maar toch zou de B.B.C. dan in ieder geval met een alternatief moeten komen, wat in de eerste plaats al onmogelijk was door het feit, dat men aan de voorgeschreven "needle-time" was gebonden.
De regering wilde in ieder geval geen zendvergunningen geven aan partikuliere ondernemingen, ondanks het feit dat veel Conservatieven openlijk de piraten en kommersjele radio in het algemeen steunden.

EINDE VAN RADIO 390

Eind november was het zover: de strijd van de zeezenders tegen de regering werd verlegd van de zee naar de rechtszaal en het zou de eerste keer worden, dat de G.P.O. een overwinning behaalde.

Op 24 november begon de rechtszaak tegen Estuary Ltd. de exploitanten van Radio 390, uitzendend vanaf Red Sands Tower in de Theemsmonding. Met behulp van 4 technici was het voor de G.P.O. een koud kunstje om aan te tonen, dat Radio 390 illegaal had uitgezonden. Moeilijker werd het om te bewijzen dat het fort onder de Britse rechtspraak viel, maar uiteindelijk lukte ook dit. De volgende dag, op vrijdagavond, voer Victor Davis met zijn boot "Mallard" vanuit Whitstable naar Red Sands Towers. Hij had een tape bij zich met een opname, die gemaakt werd door Ted Allbeury de woensdag daarvoor, op de vooravond van de hoorzitting. Op deze tape gaf hij de reden op voor de verdwijning van radio 390 en hij zei dat het zijn gelukkigste tijd was geweest. Daarna ging Radio 390, het "sweet music station", voorgoed uit de lucht.....

De volgende woensdag was de dag, waarop een andere piraat voor het gerecht voor zijn leven vocht. Mr. Roy Bates, oprichter en eigenaar van Radio Essex, moest voorkomen op Rochford Magistrates Court wegens overtreding van de Telegraaf- en Telefoonwet van 1949 door middel van het gebruik van een zender zonder vergunning vanaf Knock John Tower in de Theemsmonding.
Mr. Bates verscheen zonder verdediging en pleitte, dat het station buiten de jurisdiktie van het gerechtshof viel, daar het meer dan drie zeemijlen buiten de kust van Essex lag. Hij verklaarde, dat de nieuwe manier van vaststelling van de 3-mijls zone alles te boven ging, wat hij in zijn 25-jarige loopbaan als zeeman geleerd had. "Ik geloof dat bepaalde feiten enigzins worden verdraaid om tot bepaalde resultaten te komen", zo luidde zijn kommentaar.
Mr. John Newley, dezelfde openbare aanklager als tijdens de zaak tegen Radio 390, was aanwezig en hij probeerde dezelfde taktiek te volgen als toen. Ook ditmaal met hetzelfde resultaat. Mr. Bates liet het gerecht weten geen verklaring te willen afleggen.

Stichting Media Communicatie

Postbus 53121 – 1007 RC Amsterdam

Tel.: 020- 62.11.41 (Na 18.00 uur)

POSTGIRO: 4065700 BANK: 63.44.95.218

ZEEZENDERMIDDAG

Op 24 NOVEMBER a.s. organiseert SMC wederom een zeezendermiddag. Deze keer vertonen wij weer films. Bijvoorbeeld: de Laser film is aangekomen, een door SMC gemaakte film over onze boottochten naar Caroline en Laser, een film getiteld: "25 Jaar Zeezenders" + de aanwezigheid van Caroline DJ's, een technicus van R.N.I., we maken de winnaar bekend van de boottochtcompetitie enz. enz.
Adres: SPEERSTRAAT 7, AMSTERDAM. Vlakbij het Olympisch stadion. Te bereiken met trams 16 en 24. Aanvang: 11.00 uur. Entree: fl. 7,50.
Ook de auteur van het boek "20 Jaar Caroline": Hans Knot zal aanwezig zijn.

NIEUWE BOEKEN BIJ S.M.C.

1) HITSOUNDS OF THE SIXTIES. Het enige naslagwerk, waarin u alle hits uit Amerika, Engeland en Nederland gescheiden kunt vinden per maand en per land. Dus een overzicht vanaf jan.1960 t/m dec.1969. Fl. 17,50.

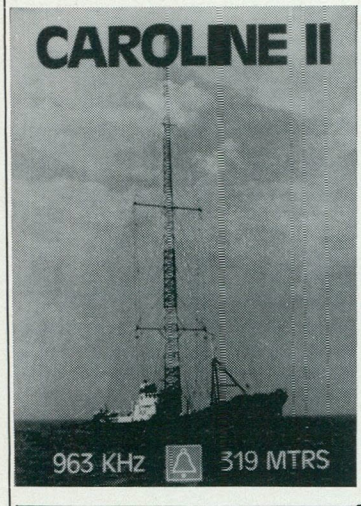

2) 20 JAAR CAROLINE, geschreven door o.a. Hans Knot. Verder commentaar overbodig. Een meesterwerk.Fl. 25,00.

3) RADIO CAROLINE FOTOBOEK, UITGAVE 2. Met o.a. 40 foto's van de Ross Revenge. Inclusief plaat Fl. 25,00.

4) PIRATE RADIO THEN AND NOW door Stuart Henry en Mike von Joel. Prijs ca. Fl.30.00. Dit boek behandelt de geschiedenis van de Engelse zeezenders in de jaren '60. Bent u geinteresseerd? Stuur ons dan een kaartje.

5) LAST OF THE PIRATES. A saga of everyday life on board Radio Caroline, geschreven door Bob Noakes. Nu leverbaar! Prijs ca. Fl.42,50.

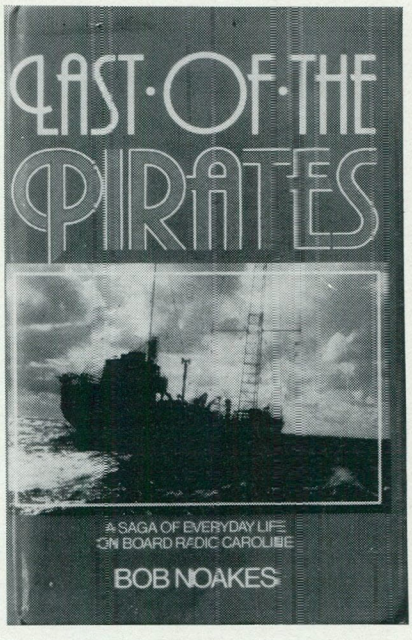

PLATEN

1) Geschiedenis Radio Caroline. De beroemde documentaire van Hans Knot. Fl. 12,--

2) Welcome Caroline/ 1e Dag van uitzending. Fl. 7,50

3) NIEUW! Rad o Veronica's Greatest Hits - gratis jingle EP Fl.19,50.
Met o.a. Troggs, Chris Andrews, The Herd, Santana, Elton John, Shocking Blue. Slechts tot eind december leverbaar, dus haast u!

4) Veronica's 100 jingles. De beroemde CBS LP + de beroemdste songs, groot gemaakt door Veronica. Fl. 16.00.

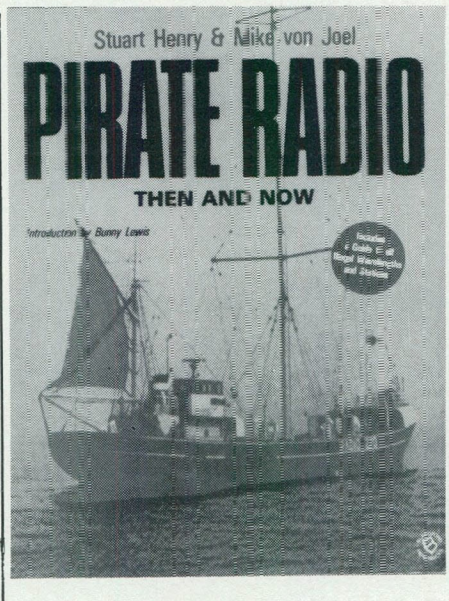

POSTERS

Radio Caroline kleurenposter	Fl. 9,50
Laser poster	Fl. 7,20
Beide posters samen voor	Fl.12,00

CASSETTES

1) Zeezenders 80-84: fragmentenvaria 1 1/2 uur adembenemende zeezeercer-avonturen, opgenomen en gemixt door Piet Treffers. De terugkeer van Caroline, de komst van Laser en Radio Paradijs. Fl. 18,50.
2) Zeezenders 74: documentaire over het jaar 1974 met o.a. de close-down van Atlantis. Fl. 15,00. Tijdsduur 45 min.
3) Zeezenderjingles. Tijdsduur 45 min. Fl. 15,00.
4) Flashback of the Sixties, deel 1. Jingles van London, Caroline, City, Radio England, Britain Radio, RNI etc.etc. Fl. 15,--.
5) Flashback of the Sixties, deel 2. Fl. 15,00.
6) Pirate Memories. Jingles van Atlantis, RNI, Caroline, MI Amigo + de geschiedenis van Paradijs. Fl. 18.50.
7) MI Amigo Souvenirs, Caroline Souvenirs, Caroline Farewell EP's nu op cassette. Alle 3 voor Fl. 18,50.

BOOTTOCHTEN:

We varen nu vanuit België en Nederland. Vanuit België kost een boottocht fl. 175,--. Vertrektijd 22.00 uur 's avonds, vervoer vanuit Nederland naar België wordt geregeld. Behalve dit prijsvoordeel is het ook plezierig te weten, dat de reistijd nu maar 6 uur is en dat wij nu ruim 4 uur op de Ross Revenge kunnen doorbrengen. U bent deelnemer door storting van fl. 100,-- op onze bank- of girorekening. Gevaren wordt uitsluitend tot windkracht 6. Brood meenemen s.v.p. Slaapzak en paspoort niet vergeten!

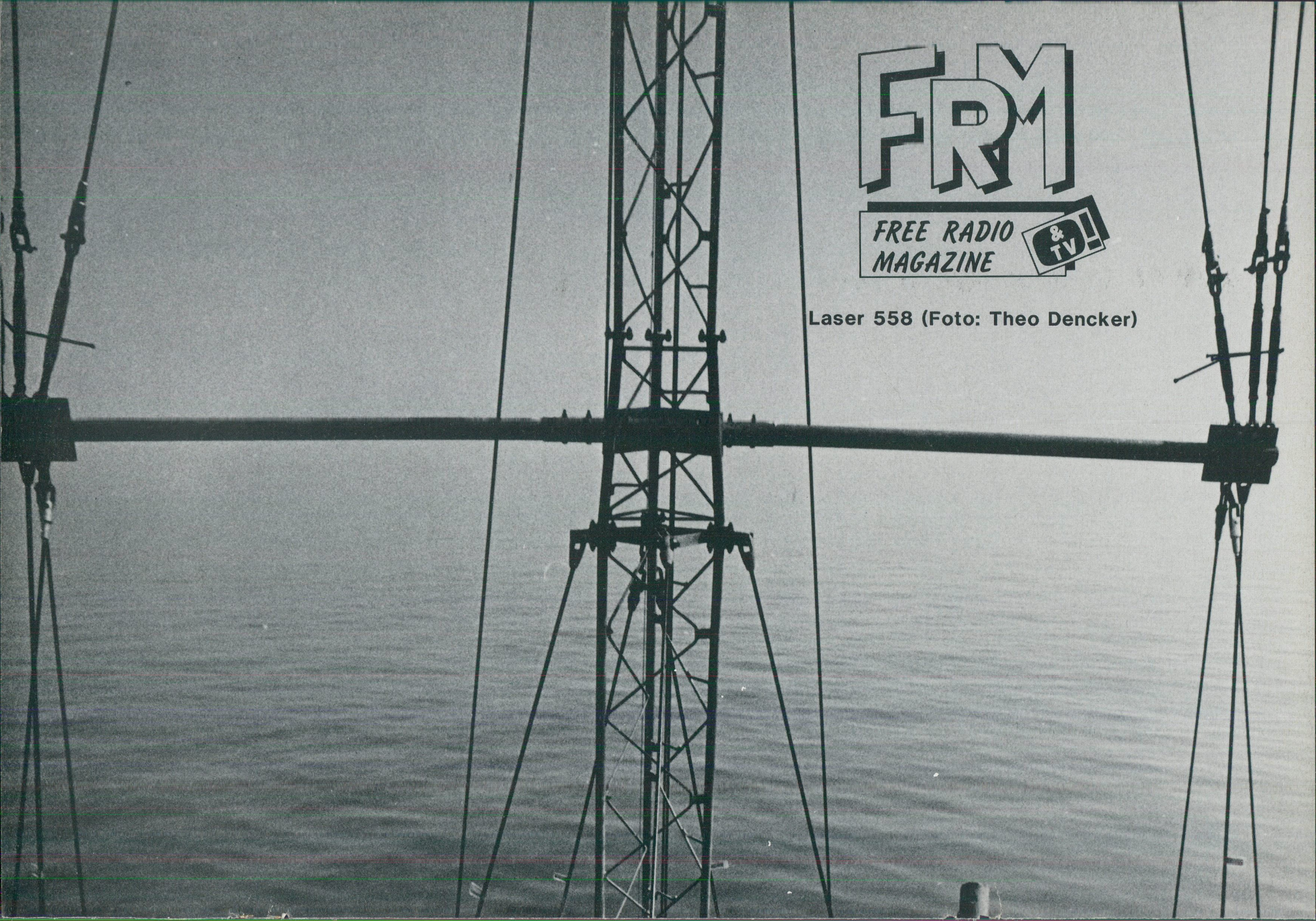

FRM

FREE RADIO MAGAZINE & TV!

Laser 558 (Foto: Theo Dencker)

ON- & OFFSHORE door John Wendale

Er valt heel wat nieuws in te halen met deze O & O, gezien de "Onthouding" in de maand oktober. Ik dank alle ingezonden briefschrijvers voor hun hartverwarmende op- en aanmerkingen. "We hebben er nota van genomen", zou Lubbers zeggen.
Min of meer in telegramstijl worstelen we door de afgelopen maanden heen. Helaas kunnen we de meeste zaken niet te uitgebreid behandelen, anders zou dat het hele F.R.M. in beslag nemen.

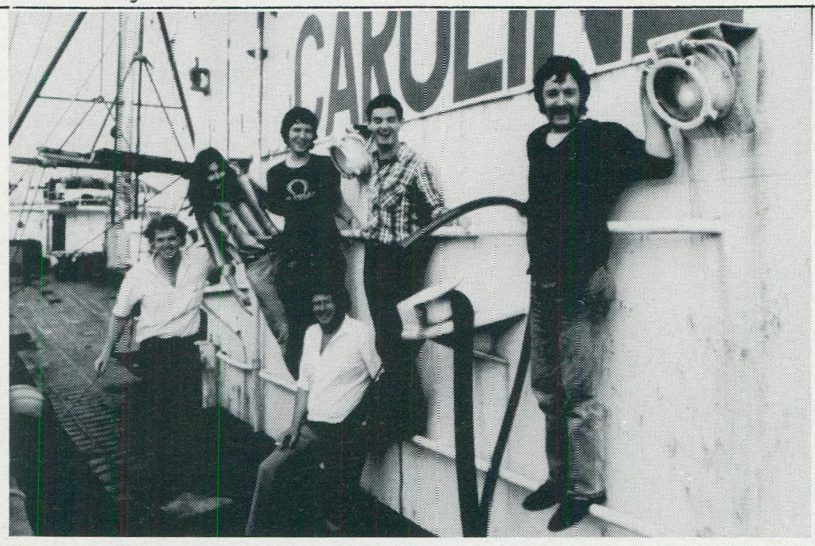

VLNR: TED, ANDY JOHNSON, DAVE RICHARDS, JAY JACKSON, STUART RUSSELL EN BOB DE KAPITEIN.

Radio Caroline

Zoals ik al had aangekondigd, heeft Caroline haar format drastisch aangepakt. De grote verandering vond vooral plaats na eind augustus, toen de Top 500 werd herhaald tijdens het 21-jarig bestaan van de zeezender. Om stevig met Laser te kunnen konkurreren werden zowel de presentatie, de jingles als de muziek meer aan de smaak van de massa aangepast. Dat dit ten koste gaat van een groep luisteraars die nogal verknocht is aan de wat zwaarder op de maag liggende muziek, heeft de Caroline-organisatie voor lief genomen.
We krijgen alleen het merkwaardige verschijnsel van een kluwen top 40-achtige radiostations, zonder enig duidelijk verschil in format: Laser, Caroline, Luxemburg, B.B.C. One en voor de Londenaars ook nog eens Capital Radio. En wie weet voegen zich over enige tijd ook Radio London ("Big L") en Paradijs bij dit clubje.
Caroline blijft voorlopig vrolijk doorgaan op twee frequenties en wordt met de dag populairder. Er wordt aan gedacht om de 50 kW zender van 963 kHz. te schakelen naar 576 kHz. en de 10 kWatter op 963 te zetten. Maar het zou best eens zo kunnen blijven, omdat de hinderlijke toon 's avonds uit 319 is vertrokken. Bij Caroline zegt men, dat de storing afkomstig was van Tunis, waar met een off-channelkristal op 962 kHz. (oude norm) werd uitgezonden. Tunis was er achtergekomen, dat dit 963 moest zijn en weg was de fluittoon.
Zoals ook al een van de briefschrijvers suggereerde, is 585 kHz. een aardige frequentie. Peter Chicago was daar ook al achter en mogelijkerwijs zal 576 een kanaaltje opschuiven.
Er schijnt een zeer serieuze kandidaat te zijn om op 963 kHz. een Nederlandse service te gaan runnen, inclusief radiodominees. O'Rahilly vraagt voor die huur echter nog steeds zo'n hoog bedrag, dat liefhebbers daardoor worden afgeschrikt.
Ronan zou er verstandiger aan doen om de zenderhuur bij aanvang laag te houden en het bedrag dan geleidelijk op te voeren. Als er dan toch een Nederlandse service moet komen, geef die dan ook een kans om te beginnen.

De diplexer om met twee signalen vanaf een mast te kunnen uitzenden, werd door Chicago zelf gebouwd. Geld om er een te kopen kreeg de superknutselaar niet van Ronan.
John Lewis voegde zich bij Caroline, ook wel bekend als Johnny Moss of Stephen Bishop. Deze ex-Carolliner mag een goede aanwinst worden genoemd. Johnny was nog maar net op de Ross, of zijn vriend Blake Williams gaf er de brui aan en ging -platzak- terug naar Amerika. Hoewel hij kans heeft gezien de eerste aanzetten te realiseren om van Caroline een echt publieksstation te maken, waren de betalingen er niet naar. Volgens Blake had hij nog 800 pond tegoed aan loon. Achteraf zegt hij spijt te hebben bij Laser weggegaan te zijn.
De Engelse pers staat trouwens regelmatig vol met berichten van de wanbetaling t.a.v. deejays. De Observer voegde daar onlangs nog aan toe dat de financiele situatie zo slecht is, dat het projekt spoedig in handen zou vallen van een religieuze organisatie uit Amerika. Moge God het verhoeden!

Toen Ronan eind augustus werd gevraagd, wie eigenlijk het nieuwe anker had (aan)gebracht, antwoordde hij de Engelse journalist: "De firma W heeft dat gedaan en ze pompten ons ook nog vol met olie". Ronan voegde er aan toe, dat ze de betaling wel kunnen vergeten. "Dat is hun straf voor 1968". De ler doelt hiermee op het wegslepen van de beide Carolineschepen in 1968 door de fa. W naar Nederland, waardoor Caroline pas vier jaar later weer in de lucht kon komen.

Over de start van de Laser Roadshow in Engeland, opgezet door ex-Carolliner Robbie Day, zei Ronan, dat het op deze manier erg handig was om te weten te komen, wat de konkurrentie aan het doen is..... Verder in deze O & O lees je er meer over!

Na een maand verliet Stuart Russell de steeds reestliger wordende Ross Revenge voorgoed. Zijn vakantie was om; hij is nu weer truckdriver. Peter Quinn horen we ook niet meer op Caroline. Hij werkt bij Southern Sound in Brighton. Overigens kreeg hij onlangs een aanbieding om bij Nova in Dublin te komen werken.
Vincent Monsey in New York, Caroline's zendtijdverkoper en postadres van het station, vertelde me dat hij in onderhandeling is met 4 tot 5 grote multinationale adverteerders, die zeer veel belangstelling tonen om op het station te gaan adverteren.
En dan.... zomaar op 14 september, klinkt de stem van Samantha (Dubois) op 319. Meer wil ik er eigenlijk niet over zeggen.....
Ook een nieuwe en uitstekende (naar mijn bescheiden mening) mannelijke deejay was vanaf die datum te horen, Walton Ashton. Ex-station controller Anie Challis heeft nu werkelijk genoeg van haar achterstallige salaris en onkostenvergoedingen, die zijn opgelopen (zo zegt zij zelf) tot 50.000 pond. Zij overlegt de beerput open te trekken en de vuile was van Caroline buiten te hangen -met name over Ronan- als ze niet snel wordt betaald.
In de maand september kreeg Peter Chicago het weer eens op zijn heupen. Volgens deejays die aan land waren gekomen, gaat hij als een dictator te keer. Zo loopt hij bijvoorbeeld zomaar de studio binnen, kijkt naar de platen die nog gedraaid moeten worden en zegt dan:" Oh

JOHN LEWIS GEEFT HET STUURHUIS EEN FRIS VERFJE. LASER STAAT SLECHTS IN DE GRONDVERF.
Foto's: Leendert Vingerling.

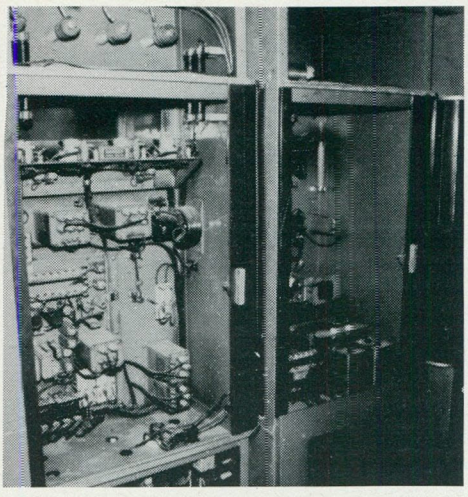

ACHTERAANZICHT FM-ZENDER

nee, die en die plaat worden niet gedraaid. Als je het wel doet, zet ik de zender uit". Zo verbood hij Jay Jackson om bepaalde delen van het nieuws uit te zenden. Jay pikte dat niet en stapte voortijdig van boord. In Londen deed hij zijn beklag bij Ronan. Die zat in een lastig parket, want hij is behoorlijk afhankelijk van Chicago.Maar toen Newsweek bij O'Rahilly meldde, dat zij hun campagne alleen wilden voortzetten op Caroline, als Jackson het nieuws zou verzorgen, moest Ronan Peter wel vragen om zich wat rustiger te gedragen aan boord.
Een van de nieuwe adverteerders zou wel eens "Budweiser" kunnen zijn, een Duits-Amerikaans biermerk.
Mike Barrington was onlangs nog aan boord om de tweede (defecte) generator te repareren. Aangezien er een nieuw filter nodig was om het apparaat goed draaiende te krijgen, stelde Mike aan Ronan voor een nieuw exemplaar te kopen. Ronan stelde ook hiervoor geen geld beschikbaar. "Als je een filter nodig hebt, dan haal je hem maar van die andere af", schijnt hij gezegd te hebben. "Barst", zei Mike toen en verdween.

En dan op 27 september heette Caroline opeens "Radio Caroline International". Geen wonder, met een All Europe Radio als konkurrent en een Wonderful Radio London International als (mogelijke) toekomstige rivaal; misschien zelfs de grootste. En ja hoor, op diezelfde datum wordt ook de "return of the Caroline Roadshow" aangekondigd en niemand minder dan Robbie Day is de organisator. Toen hij op 29 sept. even aan boord was van de Ross, las hij tussen neus en lippen door ook nog even het nieuws.
Inmiddels heeft Ronan Jay Jackson aangeboden om de "Afternoon Show" op Caroline te doen. Als pleister op de wonde.

Ronan is er trouwens erg zeker van, dat Laser een commerciele flop wordt. Hij denkt erover om de eigenaren "EURAD" een bod te doen en van de Communicator Radio Caroline North te maken.
De London Standard, de krant die het de zeezenders de laatste tijd met haar onthullingen nogal moeilijk maakt, wordt een doorn in O'Rahilly's oog! Hij overweegt juridische stappen tegen het blad. Maar welke advokaat zal hem nog van dienst zijn? Zijn voormalige New Yorkse advokaat John Leonard heeft nog steeds een rekening openstaan van (schrik niet) 100.000 dollar! En dat sinds maart 1983. Want daarna was het vooral de Spaanse advokaat Santiago Zabaleta die zorgde dat Ronan ongemoeid het schip uit Santander kon laten vertrekken uit de klauwen van James Ryan, Caroline's voormalige financiele bemiddelaar. Dat zijn financiele bemiddelingen uit niets anders bestonden dan puur frauduleuze praktijken is nu voor 99% komen vast te staan. Zonder dat Ryan het zich realiseerde,, is hij de gehele periode van begin 1981 tot "vandaag" aan toe door de F.B.I. in de gaten gehouden. Maar in het begin van 1983 werd het de Amerikaanse financiers te veel. Zij zagen min of meer in, dat zij door Ryan waren bestolen i.p.v. door Caroline en dienden een verzoek tot onderzoek in bij de F.B.I. om uit te vinden wat er met hun geld was gebeurd. Van de meer dan driekwart miljoen dollar was aardig wat verdwenen. Onlangs rondde de F.B.I. het onderzoek tegen James Ryan af en in totaal ontstonden 12 aanklachten tegen de "financiele" makelaar: 3 wegens meineed, gepleegd tijdens verhoren door de Grand Jury van het U.S. Justice Department, 6 gevallen van fraude en 3 gevallen van fraude per post, telefoon en telex. Het aardige is dat Ryan al in okt. 1982 bij de F.B.I. tegen de lamp liep.

Dit gebeurde toen een aantal F.B.I.-agenten een "undercover" operatie hadden opgezet om met een nepfirma voor financiele transakties een stel oplichters te vangen. Ryan kreeg lucht van deze nieuwe "firma" en probeerde op zijn beurt deze op te lichten voor aanzienlijke bedragen. Beter bewijsmateriaal kun je je niet indenken dan dat van de F.B.I.-agenten, die zich door Ryan lieten "oplichten". Op 4 februari van het volgend jaar moet Ryan voor deze 12 aanklachten voor de rechter verschijnen. En dan te bedenken, dat hij in november 1980 pas uit de gevangenis was ontslagen, waar hij 3 jaar had gezeten voor financiele zwendel e.d.
Nu we het toch over rechtszaken hebben: Andy Archer moet weer voor de rechter verschijnen, nog twee keer, zo werd mij verteld. Wellicht is hij in hoger beroep gegaan tegen zijn opgelegde boete van 600 pond.

DE LIVESTUDIO, VLAK VOOR BEGIN VAN DE UITZENDINGEN.
Foto's: Rob Olthof.

Op 1 oktober probeerde Caroline even uit hoe het zou zijn om het nieuws 3 minuten voor het hele uur uit te zenden. Het bleek niet te bevallen. Twee nieuwsuitzendingen verder werd op het hele uur weer gestart met de Newsweek News jingle.
Paul McKenna is weer een nieuwe deejay voor Caroline. Paul heeft o.a. gewerkt voor Radio Souvereign en bij Top Shop Radio. Hij zou ook trachten (hij is een vaardige producer) nieuwe nieuwsjingles te maken. Ook blijkt Jay Jackson weer terug te zijn gegaan, maar de toegezegde Afternoon Show presenteert hij duidelijk niet, gezien de komst van McKenna.
Jullie moeten allemaal de groeten hebben van Blake Williams uit Phoenix, U.S.A. waar hij weer bij zijn "oude" station werkt.
Op 8 oktober weer een nieuwe jock: Dave Windsor. En rond die tijd werd de Caroline Road Show de Caroline Rock Show, aangekondigd met een goede promo. Caroline zendt nu al 22 uur per dag uit en dat is niet mis.

LASER558

all europe radio

Ik was nauwelijks terug van vakantie, toen eind augustus een "verkoopbriefje" van Paul Alexander Rusling in mijn brievenbus gleed. Op een fotokopietje werd het boekje aangeboden, dat Rusling had geschreven nadat hij bij de Laserleiding in onmin was geraakt; "Rusling's Revenge" zou het epistel geheten kunnen hebben. Maar dat doet het niet: "The Lid of Laser 558" kreeg het als titel, oftewel de heerput van Laser 558 wordt geopend. Rusling vertelde in zijn briefje dat het boek onthullende feiten geeft over techniek en mensen. Voor fl. 55,-- zou ik het in handen kunnen krijgen. Gelukkig had een aantal Engelse vrienden het meteen al gelezen. Volgens hen is het zeer slecht geschreven en vertelt het boekje niets meer dan we allemaal al wisten. Bovendien doet Rusling het voorkomen alsof hij alles alleen heeft opgezet en dat de Amerikanen maar sukkels waren (zijn). Vooral Roy Lindau wordt voor alles uitgemaakt wat mogelijk is. Wie fl. 55,-- overheeft om het -ook nog slecht gedrukte- boekje te kopen, zal er wellicht spijt van krijgen. Dat Rusling's boek bij Roy Lindau slecht is gevallen zal niemand verbazen. Lindau vertelde mij dat hij een brief zal sturen naar de vrije radiobladen en organisaties, waarin hij precies uiteenzet, wat Paul Rusling werkelijk heeft uitgehaald en wat een tijdverlies het projekt heeft opgelopen door zijn ideeen, zoals de ballonantenne(s). Overigens blijft Rusling volhouden dat de werkelijke eigenaar een Ierse miljonair/zakenman is. Ook in een telefoongesprek met mij volhardde hij hierin en bevestigde, dat de naam die ik ooit gehoord had Ph.S. de juiste is. Lindau daarentegen zegt dat Rusling niet weet, waar hij over praat en dat de eigenaar van Laser EURAD is. Een Panamese maatschappij puur en alleen in het bezit van Amerikanen. Direkt nadat Rusling's boek was verschenen, publiceerde de London Standard het verhaal, dat BBC TV-medewerker Roger Parry bij Laser betrokken was geweest als adviseur. Parry verklaarde tegenover de pers dat het uit de duim was gezogen en dat hij niets met het station te maken had. Wel had hij ooit kontakt gehad met mensen van het station omdat hij een reportage wilde maken over Laser 558.

Op 26 augustus zei Jessy Brandon: "We're now going 24 hours!" Maar dat is nog steeds niet gebeurd. Rond die tijd was Mighty Joe Young aan boord om aan de zenders te werken. Met name gedurende de nachtelijke uren waas hij met testen ook "on air" te horen.
Omdat er vanuit Ierland nog altijd klachten kwamen over het storen door Laser op de R.T.E.-frequentie -ook nadat de Amerikanen filters op hun zenders hadden geplaatst om 4,5 van de 9 kHz. aan de randen van het 558 signaal weg te filteren- besloot Laser aan te tonen, dat zij het niet waren, maar Caroline vanaf 576 kHz. Hiertoe werd op zondag 2 september een paar uur niets uitgezonden, maar de zender bleef wel aan staan. De Ieren bleken overtuigd en weten nu beter. Caroline gebruikt namelijk geen filters en spettert er nog steeds op beide frequenties lustig op los in naastgelegen kanalen.

AAN DEK VAN DE COMMUNICATOR.

Tegen het eind van september had men aan boord van de Communicator eindelijk de tweede C.S.I.-zender van 25 kW. weer aan de gang. Het apparaat was voor onderdelen leeggeplunderd t.b.v. zender nr. 1. Beide zenders kunnen met 4 verschillende vermogens uitzenden: 5,10, 20 en 25 kW. De antennekonstruktie van Laser schijnt zo slecht te zijn, dat bij slecht weer het vermogen omlaag moet van 25 naar 5 kW., omdat er anders de meest vreemde dingen gebeuren, zoals vonkenregens aan dek en brandt er allerlei elektronika door.
De erfenis van Rusling? Volgens Lindau wel. Wanneer er een goed bod komt op het schip zal het worden verkocht en een nieuw schip zal daarvoor in de plaats komen. Maar wie wil zo'n kreng hebben? Wanneer dit F.R.M. in de bus valt zal het luisterenderzoek van Laser, gehouden in Engeland. Nederland en Belgie, afgerond zijn, dus meer daarover in het decembernummer.
Volgens Roy Lindau van M.M.I. in New York zal de uitkomst veel nieuwe adverteerders opleveren.

En dan.... iets meer dan een maand na het verschijnen van Paul Alexander's boekje "The Lid of Laser 558", neemt nog iemand wraak. Nota bene op de 13e september. The Punch Tavern Whitstable, het werkterrein van zethaas Paul Alexander Rusling, was in de middagsluitingstijd. Op een persoon na: Rusling zelf. Zijn vrouw en kinderen hadden kort voor sluiting het oude pand verlaten en het leek alsof er niemand meer was. Rusling was echter een dutje gaan doen op de bovenetage. Al gauw werd hij gewekt door een rooklucht. Vanaf die eerste etage wist Paul via een raam naar beneden te springen. De hele begane grond, d.w.z. de pub, stond in lichterlaaie. Ondanks de snelle komst van de brandweer brandde de pub geheel uit; de bovenetage liep alleen wat waterschade op. De volgende dag stelde de politie vast, dat de brand was veroorzaakt door een petroleumbrandbom en stelde een verder onderzoek in. Het zal duidelijk zijn, wie Rusling de schuld geeft van de brand: Roy Lindau. Deze zegt echter, dat het best zo zou kunnen zijn, dat Rusling de brand zelf heeft aangestoken; hij was tenslotte alleen thuis. De ware schuldige zal wel nooit gevonden worden.....

Robbie Day werd door Roy Lindau verteld te stoppen met de Road Show voor Laser, nadat Lindau had ontdekt dat Day informatie over Laser aan de verkeerde mensen doorspeelde en ook omdat Robbie Day had gezegd dat hij een partner had, die Erik Lundberg heette. Erik bleek echter Roger Carr te zijn, ook weer een ex-Caroline medewerker. Dit werd de M.M.I.-baas iets teveel van het goede en hij zette er een streep onder.
Paul Alexander Rusling echter heeft het niet opgegeven. Na de mislukking met zeezender Laser schijnt hij zijn oude plannen voor Scan Radio uit de kast te hebben gehaald. Een schip voor de Deense kust..... Hij schijnt ook alweer een financier te hebben gevonden. Zou het dezelfde of een andere rijke Ier zijn?

Op 1 oktober was het dan zover. Laser begon eindelijk -sinds de start op 24 mei- met reklame. "Ski Magazine" met ook alweer een adres op Madison Avenue, beet de spits af. Om het geheel wat commercieler te laten klinken, werden de promo's voor het eigen station rijkelijk de ether ingestrooid. Zo ook de spots voor de Communicator Club. De zondag daarvoor werd de "Sixties Sunday" doorsprenkeld met wat meer "nieuwe" jingles. Later op de dag de tweede commercial voor autoblusapparatuur van het merk "Ashwin".
Op 5 oktober ging de Nederlandse Laser Road Show van start, na diverse keren vooraf gepromoot te zijn op het station. Volgens organisator Frans van der Drift snapt men in Nederland nog niet zoveel van het begrip Road Show. Zo werd hij regelmatig gebeld door mensen, die kaartjes bij hem wilden bestellen. De toegangsprijs tot de R.S. ligt in ons land een stuk lager dan in Engeland, omdat het daar meer een happening is met meer aktiviteiten. Hier blijft het beperkt tot het "drive-in-discotheek" idee. De deejays zijn Nederlands, Vlaams en soms Amerikaans. Wanneer de deejays van het schip tijd hebben, komen ze een half uurtje presenteren. Er worden zalen geboekt voor ca. 400 tot 500 personen. Frans v.d. Drift beweerde overigens dat zijn spotjes op 558 gratis worden gedraaid in ruil voor de promotie die de Road Show voor de zeezender maakt. Van der Drift zegt niet direkt in kontakt te staan met Music Media Int. in New York, maar met M.M. in Nederland. Na van hem een posthusadres te hebben gekregen, was het makkelijk om via de P.T.T. de naam van de huurder van die posthus te krijgen. En dan is het soms frappant wie er achter zit. Ook nu weer.
In Belgie schijnt de "Laser Road Show" niet zo aan te slaan. Er zijn al zoveel drive-in shows van de "vrije radio's", die ook nog met zeer lage tarieven werken, dat er nauwelijks een "markt" in Belgenland is te vinden.

Volgens Roy Lindau kunnen bepaalde fanclubs (na beoordeling door M.M.I.) gratis info om laten roepen op Laser. Dus voorzitters van fanclubs in den lande: dit is jullie kans.....

Het blijkt dat Jessy Brandon toch zo nu en dan wat werk doet voor Capital Radio in Londen. Het schijnt voice-over werk te zijn dat op tape komt te staan. Tegen

HOLLY MICHAELS IN THE ON-AIR STUDIO.

een van de Capitalmensen vertelde Jessy, dat zee wist dat Laser "crap" klonk, oftewel niet te pruimen. Maar toch wil ze er blijven, in de hoop ook programme controler te worden. Ze gaf ook toe, dat het schip nu niet bepaald een goede keuze was geweest. Ook hoopt ze, dat er spoedig een goed jinglepakket aan boord komt. De huidige 4 jingles, die door JAM in de U.S.A. zijn gemaakt, waren het maximum. JAM wilde de goede relatie met de BBC niet verstoren.....

De Laser Lovers and Communicator Road Show kwam in Engeland ook weer terug "onder new management".

Op 15-10 was er weer een nieuwe Laserjock te horen: Dave Chainy. Hij bracht waarschijnlijk ook de cartridge mee voor de nieuwe adverteerder, de derde internationale krant van de wereld: "U.S.A. Today".

Helaas moet ik melden dat voor geen van de spots betaald wordt - dit uit zeer goede bron. USA Today's direkteur is een vriendje van Roy Lindau. Laser krijgt voor 25.000 dollar aan advertentieruimte in die krant om adverteerders te werven. Ook de direkteur van Ashwin Blussers is een vriendje van Lindau, d.w.z. een metro-vriendje. Hij ontmoet hem iedere ochtend in de metro in New York. Ski Magazine op Madison Avenue wordt ook al door een vriendje van Lindau gerund. Een ski-vriendje dus. Hoe lang kan dit doorgaan?.....

Red. Daar het niet mogelijk was de originele brief af te drukken, hebben we hier de volledige tekst in het Engels overgenomen, om eventuele misverstanden door vertaling te voorkomen. Bovendien gaat de inhoud toch alleen diegenen aan, die de Engelse taal kunnen lezen, aangezien het boek van Paul Rusling ook in die taal geschreven is.

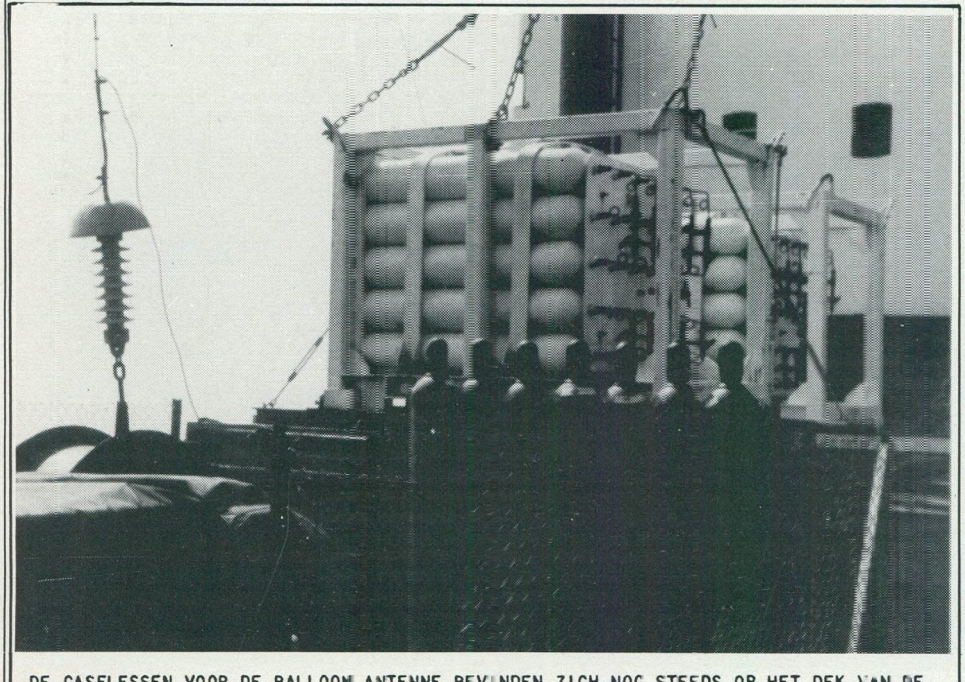

DE GASFLESSEN VOOR DE BALLOON ANTENNE BEVINDEN ZICH NOG STEEDS OP HET DEK VAN DE COMMUNICATOR.

DEZE FOTO'S WERDEN AFGELOPEN MAAND GENOMEM DOOR "P.H." TIJDENS EEN BOOTTOCHT VAN S.M.C.

BRIEF ROY LINDAU

Dear Sir,
I assume by now that Paul Rusling has sent you a copy of his book about Laser in the hope that you would write more about it.
His writings are not very honest and rather inaccurate. If I remained silent it would give the book an air of authenticity it doesn't deserve. Laser 558 is successful today because of the efforts of a great team of workers. While some people have left the project, the overall turnover in personnel is far lower than most land based radio stations. The real facts documented by file drawers of memos and letters in my office would make even duller reading than Paul's book.
Paul was just a minor figure. Deka Overseas, the original investor group, engaged him as an engineering consultant to oversee installation of transmitters and studio equipment on the M.V. Communicator. After equipment was installed he tried to get heavily involved with other phases of the operation like supply and programming.
When he returned to England he began to recruit British people to help with the project while the owners tried to keep it 100% American. When Laser tried to go on the air at 730 kHz. they discovered Paul had completely failed as the installing engineer. To begin with, he had recommended a frequency which caused interference with BBC Radio 4 in London. The balloon aerial system failed, but everyone had agreed that it was an experiment worth trying. Anyway, Paul had promised everyone if it did fail he would rig a "T" antenna system between the existing masts and have it operating at 45% of the efficiency of the balloon aerial --all in a matter of hours. But after two weeks of trial and error trying to defeat the laws of physics he was only able to put on a low power signal that was totally unmarketable as a Pan European medium. In the process he damaged several thousand pounds worth of equipment and caused fires on deck. He left things in such a mess that the owners had no choice but to let him go if they ever wanted to get Laser on the air with a strong signal. They then started to look for new investors and competent engineers and operators.
Ten weeks after Rusling's departure a new group, Eurad, S.A. with a 100% American crew and deejays successfully launched Laser 558. Paul Rusling had absolutely nothing to do with its success. His book is nothing but a feeble attempt to cover up his past mistakes. Any entries about happenings after his dismissal in March are based on hearsay and rumor. From his book and reports to the press in the past few months he's certainly not shown himself to be a friend of Laser or free radio. He obviously takes great pleasure in trying to bring down Laser and snitching on decent people he tried to recruit into the project. As a journalist he's a good publican: his book is like an account of a stable boy taking all the credit for a Derby winner.

Best regards,

Roy Lindau
President.

NIEUWTJES TUSSEN WAL EN SCHIP

Na het relaas over de twee drijvende popzenders wil ik jullie zeker de volgende korte nieuwtjes niet onthouden. In de Record Mirror van augustus schreef James Hamilton dat Carl Kingston (zijn vriend.....) in Dallas zou zijn om daar voor het station KVMX wat werk te doen. Een belletje naar Carl leerde mee dat hij nog steeds gewoon thuis zat. Carl beweerde te zijn uitgenodigd door de direkteur van KVMX, niemand minder dan Don Pierson. De (ex) Caroline DJ wist nog niet wanneer hij zou vertrekken. Wel moest hij toegeven dat zijn reis naar KVMX in Dallas ook te maken had met zijn belangstelling voor de terugkeer van Radio London. Hij hoopte dat, na daar goede kontakten te hebben gelegd, o.a. met John England van WRLI, er wellicht een baantje voor hem vrij zou zijn bij het nieuwe zeezenderprojekt.
De waarheid echter, kwam van John England Hij vertelde, dat Carl gebeld had naar Don Pierson, met de vraag of hij wat werk voor hem kon doen in de States. Dat leek Pierson wel aardig en zei: "Kom maar". Toen Pierson dit echter aan John England vertelde, kreeg hij de wind van voren. England zou gezegd hebben: "Ga nooit met een ex-Caroline medewerker in zee, dat gaat nooit goed". Bovendien gaat alles wat hij hier aan informatie oppikt over WRLI direkt naar Ronan O'Rahilly".
Als Radio London doorgaat, verwacht ik geen ex-Caroline jocks te horen, dus.....

++

The m/v Manor Park, het schip dat bijna de basis zou worden voor Radio Ventura, maar door tussenkomst van Chrisplan St.John en Paul Rusling niet voor dit doel gebruikt kon worden, is nu eindelijk wel verkocht. Het bracht nu nog maar 6.000 pond op. Vijf jaar geleden was de vraagprijs 20.000 pond. De koper is Andy Anderson. Nee, niet die Andy. De koper knapt het schip weer op voor vrachtvervoer.

++

Er gaan geruchten dat de Voice of Peace er een konkurrent bij gaat krijgen, die "The Voice of the Orient" moet gaan heten. Er is in de buurt een schip gesignaleerd met de naam m/v Jane, dat voor dit doel zou moeten worden omgebouwd.

++

Alan West zit trouwens op de VOP, waar hij als programme director zou gaan werken. Bij zijn aankomst bleek hij geen p.d. te kunnen worden. Iemand anders was in die tussentijd benoemd. Alan, die onder de naam Rob Scott werkt, flirt ook met (wat er van over is) Radio Paradijs.

++

Volgens een van de overgebleven Paradijsorganisatoren, is de rechtszaak over het zendschip weer een paar maanden uitgesteld. De Nederlandse overheid probeert de zaak zo lang mogelijk te rekken. Dat mag duidelijk zijn.

++

Op 30 augustus vierde Radio Nova in Dublin haar 3-jarig bestaan.

++

Op 27 oktober verscheen officieel het boek van Bob Noakes - "Last of the Pirates". De moeite van het lezen waard. Voor meer informatie kun je schrijven naar: Paul Harris Publishing, 40 York Place, Edinburgh EH1 3HU, Scotland. Tel. 031-5569696.

En dan Radio London: Ik weet nog steeds niet wat ervan te denken. De diverse bibliotheken die ik erover sprak schijnen heel serieus te werk te gaan. Ook een tweetal journalisten uit Dallas, die artikelen over WRLI schreven en interviews hadden met John England en Ben Toney kwamen tot de konklusie dat het allemaal heel echt leek. Het vervelende is, dat in tegenstelling tot andere plannen, hier werkelijk niets uitlekt over een (mogelijke) plaats waar het schip zou worden uitgerust etc. etc. Ik heb wel een foto bemachtigd van het type schip, waarvan John England zegt dat het dat moet worden, een z.g. bevoorradingsschip voor Noordzee olieplatforms.

Ondanks de weinige aanknopingspunten en de grote geheimhouding, blijf ik er bovenop zitten. Hopelijk dus meer nieuws in het decembernummer. Volgens de WRLI organisatie, zou Big L volgens de laatste planning nog steeds op 2e Kerstdag de lucht in moeten gaan. Ook de Voice of Free Gospel, het station dat het in de avonduren van Radio London moet overnemen, zou op die dag te ontvangen moeten zijn. Om eerlijk te zijn, ik begin er steeds minder in te geloven.....

JOHN WENDALE.

ZENDKRISTAL RADIO CAROLINE (963 kHz.)
(FOTO ROB OLTHOF)

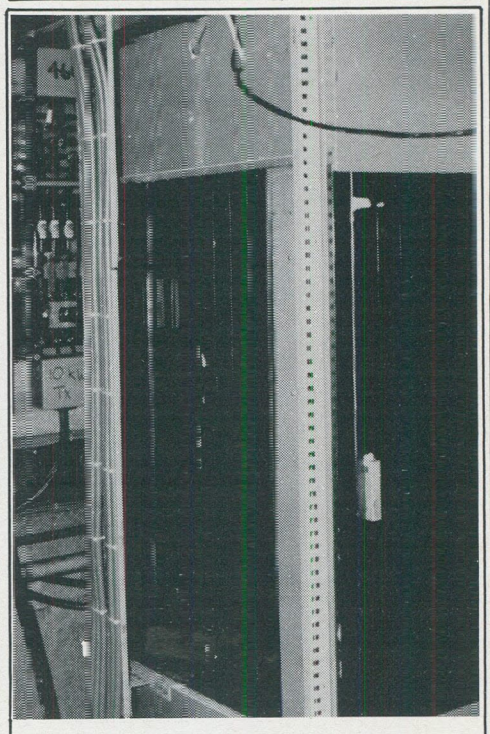

FM-ZENDER AAN BOORD ROSS REVENGE
(FOTO ROB OLTHOF)

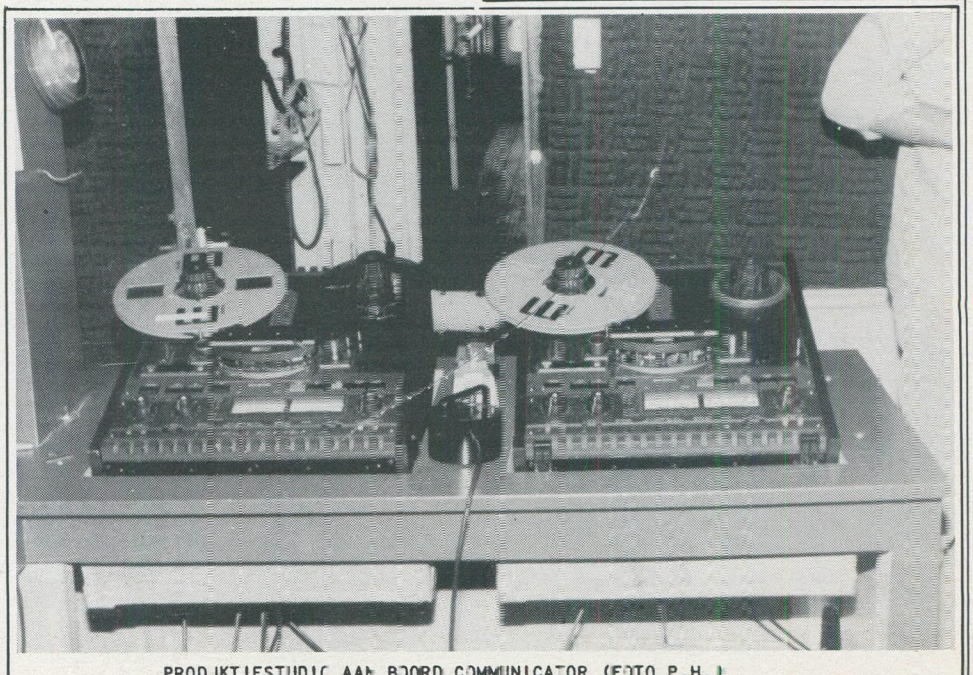

PRODUKTIESTUDIO AAN BOORD COMMUNICATOR (FOTO P.H.)

VAAR MEE MET S.M.C.

RADIO CAROLINE: af en toe nog een bui, maar hoofdzakelijk opklaringen.....

Het weerbericht typeert op dit moment de gang van zaken bij Caroline. Na een zeer langdurige inloopperiode,waarin geldgebrek de grote storende faktor bleek te zijn om deejays en dieselolie te kunnen betalen, lijkt er aan dit alles nu een einde te komen. Peter Chicago vertelde, dat er veel bedrijven een offerte hadden aangevraagd om airtime te kopen.Natuurlijk zal niet ieder bedrijf hierop positief reageren, maar de verwachting is wel, dat er toch minimaal een stuk of zes grote adverteerders bij zullen komen. Dat de financiele problemen bijna zijn opgelost blijkt ook uit de behoorlijke voorraad brandstof, die -na wekenlang op het randje van iets en niets te zijn gebleven- nu is opgebouwd tot probleemloos dertig dagen uitzenden. Om het geheel kracht bij te zetten, zijn de potten verf uiteindelijk ook gearriveerd en krijgt het schip zijn prachtige glans van vorig jaar augustus weer terug.

De goede vooruitzichten stemmen de deejays tot grote tevredenheid. De inwendige mens wordt voortaan versterkt door een nieuwe scheepskok, die de maaltijden op gezette tijden serveert. De teamgeest is door het gezellig tafelen weer opperbest. Shaun, zo heet de kok, stelt zelfs voor het diner een speciale menulijst samen.
Op onze weg door het schip troffen we enige weken geleden een nieuwe ster aan, Robbie Day genaamd. Robbie, bekend van de Laser Road Show, kwam kontakten leggen om de Caroline Road Show op te starten. Het plotselinge vertrek van Robbie Day bij de Laser Road Show heeft alles te maken met de verhouding Lindau - Day - geld.
Een Nederlandse Road Show zal niet lang meer op zich laten wachten. De Hollandse uitgave van Caroline kan de aanwezigheid van minstens een deejay garanderen. Simon Barrett, Grant Benson en John Lewis zullen elkaar afwisselen.
Over John Lewis gesproken: hij kreeg onlangs een kontrakt aangeboden om te gaan werken voor een lokaal, legaal station. Hij verkoos echter de sfeer en gezelligheid van Caroline boven het grote geld. Klasse, Johnny!

Zendertechnicus Peter Chicago vindt dat zijn werk als af kan worden beschouwd en zal binnenkort naar Dallas teruggaan om daar zijn werk als zenderhersteller te hervatten. De zenders werken momenteel optimaal en het succes van 576 kHz. had men in Londen en omgeving helemaal niet verwacht. De frequentie is zelfs tot in bepaalde delen van Wales te beluisteren.
Tijdens het korte bezoek van Peter aan Nederland, verbaasde hij zich over de onverwachte sterkte van het 963 kHz. signaal, dat hier veel duidelijker doorkomt dan in Londen, waar men met moeite Caroline eruit kan pakken.
Om de geruchten maar direkt weer hardnekkig de kop in te drukken: het bezoek van Peter aan Nederland was niets meer dan een vriendenbezoek en geen zakenreis in verband met nederlandstalige uitzendingen.
De terugkeer van Samantha Dubois was voor velen geen verrassing meer, omdat zij de vriendin is geweest van Peter. De heer Ronan O'Rahilly beheerst de kunst van het schaakspel zeer goed. Samantha, van geboorte Nieuw-Zeelandse, is de enige vrouw aan boord. Ze beheerst de Nederlandse taal behoorlijk, waardoor het voor de Nederlandse bezoekers prettig is om in hun eigen taal te woord gestaan te worden.

Al dit nieuws over Caroline doet vermoeden, dat Laser niet meer bestaat. Het tegendeel is waar, maar doordat de bezoekjes aan de Communicator slechts sporadisch worden toegestaan, is het echte "uit de eerste hand nieuws" schaars. Onzekerheid omtrent de problemen met het antennesysteem blijft voortduren, evenals betreffende de verstopte filters van de watermachine die van zout water zoet water maakt/moet maken. De relaties tussen de bemanningen van Laser en Caroline zijn weer geheel hersteld. Dankzij supersnelle rubberboten zijn interne bezoekjes weer aan de orde van de dag geweest in de mooie periode. Als je over een goede maag beschikt en stevige zeebenen hebt, is het maken van een boottrip de enige manier om eens een kijkje te nemen achter de schermen van de zeezenders. De trips blijven het gehele jaar door georganiseerd worden,maar vanwege de grote belangstelling is het verstandig tijdig te boeken.

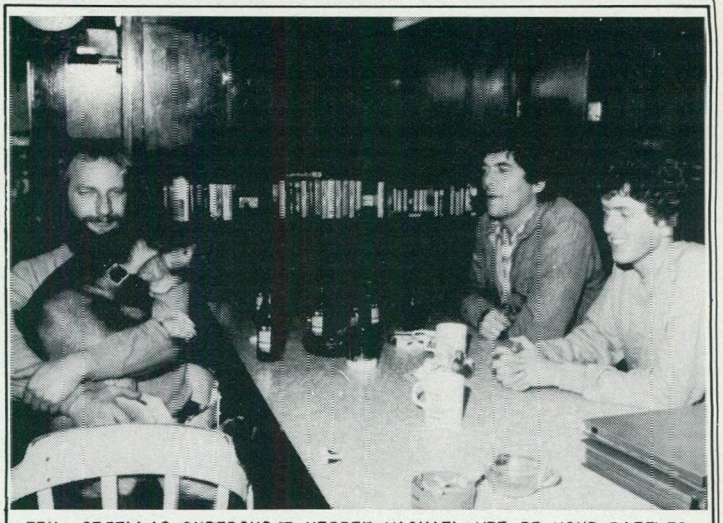

EEN GEZELLIG ONDERONSJE HEBBEN MICHAEL MET DE HOND RAFFLES, PETER CHICAGO EN "YOUNG MAN" GRANT BENSON.
(FOTO LEENDERT VINGERLING)

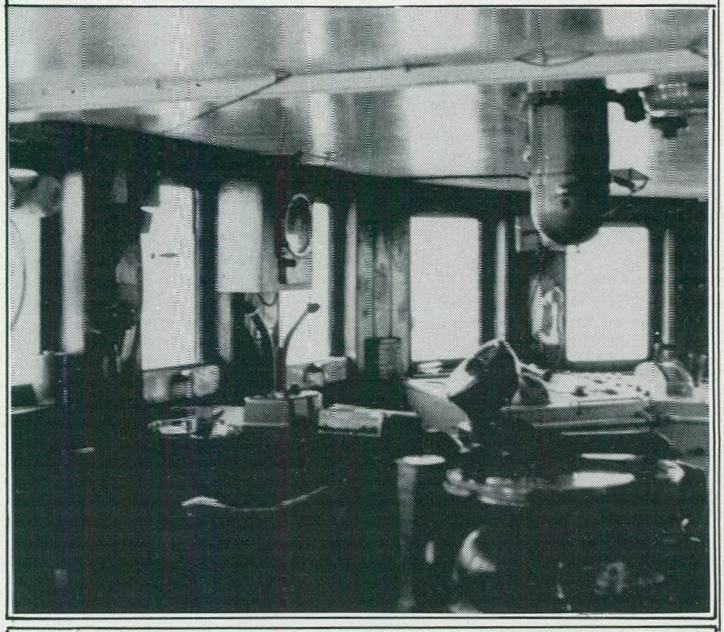

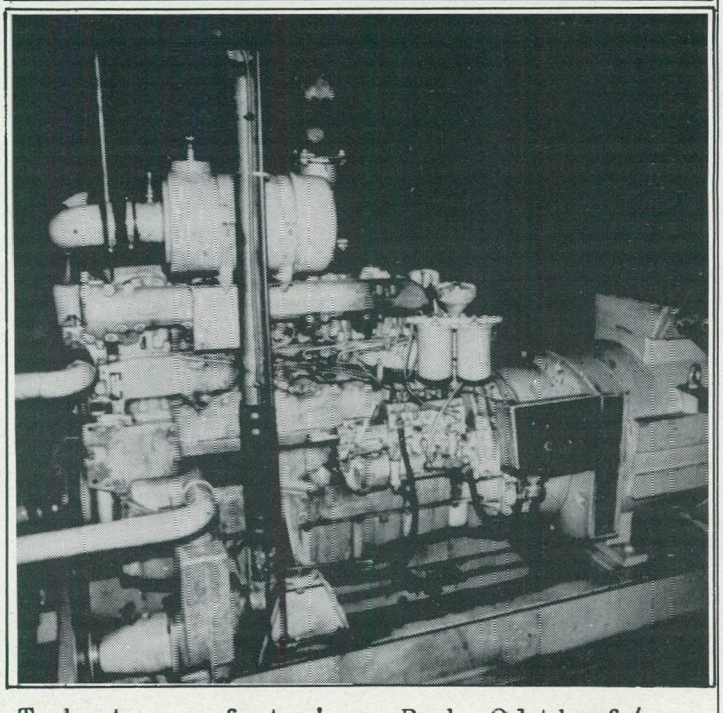

Tekst en foto's: Rob Olthof/
Leendert Vingerling.

BOEKRECENSIE:
'LAST OF THE PIRATES' - BOB NOAKES.

The Last of the Pirates, een titel die niet geheel de lading dekt van het boek, waarbij het behoort. Het boek vertelt over Radio Caroline maar dit station is natuurlijk niet 'the last pirate'. De ondertitel van het boek is wel geheel gelijkluidend aan de inhoud van het boek, waar we het over hebben:'The saga of everyday life on board Radio Caroline'. Rond deze tijd verschijnt het boek op de markt en is geschreven door Bob Noakes. Het is een boeiend en spannend verhaal van de zendertechnicus en ook latere deejay Bob, die in 1973 aan boord van de MV Mi Amigo kwam te werken en hier bleef tot enkele weken voor de invoering van de anti zeezenderwet in Nederland (31.8. 74). Bob begint zijn verhaal in 1972, toen de voorbereidingen waren gestart om Radio Caroline weer terug in de ether te brengen vanaf de MV Mi Amigo, nadat deze boot -samen met het zusterschip de MV Frederika- ruim 4 jaar lang voor oud vuil had gelegen in de haven van Amsterdam. De eerste hoofdstukken omtrent deze periode bestaat dus uit een verhaal van overlevering, hetgeen altijd wel tot enige kleine onjuistheden leidt. Maar daarna is het boek een aaneenschakeling van spanning, sensatie en sex. Van het laatstgenoemde is er, na het lezen van het boek, bij mij een beetje te veel gebracht. Het geeft soms een te schokkend beeld van het homo-sexuele leven. Je krijgt op pagina 11 meteen al te lezen dat Andy Archer gek op jonge knaapjes is en dat hij iedere woensdagmiddag na de Scheveningse bosjes ging om daar iets op te scharrelen etc. Maar goed, verder vertelt Noakes het hele leven aan boord en vooral het lijden van diegenen die op de Mi Amigo hebben gewerkt, zeer goed weer. De onderlinge saamhorigheid, het arrogante gedrag van anderen, het drugsgebruik aan boord, de financiële moeilijkheden, de vele pechsituaties waardoor het station vele malen uit de lucht moest De samenwerking met Atlantis en Mi Amigo, maar ook het enige echte ware Seagull verhaal zoals deze nog nooit is geschreven. De pogingen tot overname van de leiding over het schip door Carey, Palmer en Noakes, om er in 1974 weer een gezond station van te maken. Te veel om op te noemen. Aan het 237 pagina's tellende boek kun je vele avonden leesplezier beleven waarin eindelijk eens niet een historische opsomming maar een levensbeschrijving staat weergegeven. Noakes, nu een technies bedrijf hebbend in Amsterdam, heeft 7 jaar lang (met onderbrekingen) gewerkt aan het boek en het hoort zondermeer op de boekenplank thuis van elke zeezenderfan. De laatste hoofdstukken zijn ingeruimd voor de beschrijving van de tegenstelling ofwel van de luxeuze weken die Noakes nadien doorbracht aan boord van de MEBO II (RNI). Het boek wordt uitgegeven in Edingburgh bij Paul Harris Publ. en zal op de Nederlandse markt worden gebracht via een Importeur. Tevens is het boek leverbaar bij de Stichting Media Communicatie. De prijs van het boek, en hoe te bestellen zal worden weergegeven in de advertenties van de SMC.Hans Knot.

THE LID OF LASER

Anno 1984, 2 zeezenders en evenzo 2 boeken. Naast het boek van Bob Noakes is er nu ook een boek van Paul Alexander Rusling. Paul was eerder, in 1973, werkzaam als deejay, in de periode dat Caroline all day engelse programma's verzorgde via de 389 meter. Nadien heeft Paul zich bezig gehouden in het discotheken-circuit in Engeland, met het voorbereiden van een mislukt zeezenderprojekt (SCAN) gericht op Skandinavië en gedurende de laatste jaren ondermeer met het runnen van een ouderwetse engelse pub in het havenplaatsje Whistable. Maar, Paul deed meer. Vanaf begin 1983 is hij betrokken geweest bij de voorbereidingen van het LASERprojekt, heeft de zeer moeilijke periode meegemaakt tot aan de officiële start van het station in mei van dit jaar. Over deze periode heeft hij nu een boek geschreven. Voor de vele Laserfans zal het een boek zijn om van te smullen en voor de andere zeezenderfans zal het boek een openbaring zijn, want duidelijk uit het boek is te lezen onder welke omstandigheden, welk wantrouwen en verraad een projekt uiteindelijk tot stand komt. Het is niet mijn bedoeling om in een kort stukje te vertellen wat zoal behandeld wordt in het boek. Wel wil ik enkele zaken naar voren halen die mij verwonderd, verbaasd of geamuseerd hebben bij het lezen.

Eerst even twee missers: Allereerst vertelt Paul over de allereerste zeezender in de 50'er jaren (VOA), maar iedere zeezenderfanaat weet dat er in de eind 20'er en begin 30'er jaren al zeezenders waren te vinden voor resp. de kust van Australië en Amerika.Verder meldt Rusling dat de zenders van Paradise door de Nederlandse PTT ingebouwd dienen te worden in het ruim van het zendschip. Juist hierover moet nog een uitspraak volgen. Leuke bijzonderheden voeren echter de boventoon in het boek. Zo blijkt John Kenning van Sovereign Radio (London) in de begin periode betrokken te zijn geweest bij de voorbereidingen en dat met veel bravour

en verhalen over veel geld. Het schip de Gardline Seeker werd aangekocht door de Ierse investeerder in het projekt. Vanaf de aankoop is het duidelijk geweest dat men een 'in class' schip hadden gekocht. Hierdoor kan, bij een eventueel falen van het projekt, het schip direkt weer verkocht worden en terug worden gebracht in de vaart. Het lag tevens in de bedoeling dat de MV Communicator in principe twee stations zou gaan herbergen. Daarvoor waren de namen STAR radio en radio WAVES gekozen. Ronan O'Rahilly schijnt persoonlijk bij Lindau er op aan gedrongen te hebben de 1134 kHz te gaan gebruiken waardoor er geen onnodige storingen zouden ontstaan. Het boek heeft tot in de kleinste details een technische uitleg, iets wat in andere boeken over de zeezenders vaak gemist wordt. Verder is er te lezen dat er eerst 2 keer per uur nieuws zou worden gebracht op LASER en dat de deejays in geen geval commentaar mochten leveren op de items. Tijdens een vergadering zou Jessie Brandon spontaan gesteld hebben: Third World War just begun. 4 Nuclear bombs exploded. Now back to music with the Stones and Gett of my clouds. Lees hoe een ondeskundige kapitein de ballast overboord liet zetten en hoe Rick Harris, tijdens een tussenstop op de Azoren, werd gearresteerd. Hoe technici van de BBC en IBA geadviseerd hebben. Dat een oude bekende weer te voorschijn komt in de persoon van Robin Banks en dat een voormalig adviseur van Radio Nord (1960) nu ook weer terug te vinden is in het verhaal (Jack Mullaney). Een opzienbarend hoofdstuk is het verhaal omtrent de pogingen om via de bekende antennebalonnen de uitzendingen uit te stralen. Hoe na het mislukken van deze pogingen zelfs werd overwogen om het schip binnen te slepen en te verkopen. Gelukkig zijn er binnen het projekt, waaronder Rusling zelf. In het boek zijn tientallen, niet eerder gepubliceerde,foto's te vinden.

EEN NIEUW PRODUKT VAN TOP FORMAT! 'PRODUCTION IDEAS'

Een library ("bibliotheek") van meer dan 1.000 stockgeluiden, uitermate geschikt voor radiostations. Met nieuwsintro's, openers, jinglethema's, muziekaccenten, muzikale logo's, elektronische vocodergeluiden, stingers, computervoices plus allerlei spacegeluiden, syndrums, muzikale jaargetijdenthema's. Kortom: teveel om op te noemen!
Meer dan 1.000 geluiden en geluidseffekten, in lengte varierend van 4 seconden tot 1,5 minuut.
Leverbaar op 10 cassettebanden (C60) of 20 geluidsbanden 19 cm/s (volspoor, stereo). Allen opgenomen met DBX ruisonderdrukking.

Prijs: Op cassette FL. 1.250,--
Op band FL. 1.495,--

Caroline Radio Club

"GLANZENDE ROSS REVENGE poster z/w 31x21 cm." slechts fl. 2,50-
"GLANZENDE COMMUNICATOR poster z/w 31x21 cm." slechts fl. 2,75-
CAROLINE sticker Ø 11 cm. met Ross Revenge logo en tekst: Radio Caroline with love from the North Sea - 963 kHz. - 319 m; per stuk slechts Fl. 1,50; 7 voor Fl. 5,--; 16 voor Fl. 10,-- of 25 voor Fl. 15,--.
MI AMIGO DRIVE-IN SHOW kleurenposter *62x43cm Fl. 5,--. CAROLINE poster z/w 61x35cm. - 14 versch. foto's van Old Lady - studio, mast, newsroom enz. - Fl. 5,-- of 100 Bfrs.
CAROLINE poster *z/w 61x35cm. net als vorige poster, maar dan met foto's van Caroline South, Caroline North, Seagull, Nord, mv's FREDERICIA en MI AMIGO + antenne NA het zinken op 20.3.1980 Fl. 5,-- of 100 Bfrs./5 DM enz.
BESTELLINGEN bij vooruitbetaling op giro 1673943 t.n.v. Eduard van Loon, Postbus 319, 2690 AH 's GRAVENZANDE of per postwissel of per (aangetekende) brief; voor inl. Caroline Radio Club sluit a.j.b. 1 IRC of postz. bij.
* verzending in koker!

Een club om lid van te zijn.

HH EIGENAREN VAN RADIOSTATIONS!
Voelt u er wat voor om een professionele zeezender DJ een programma te laten presenteren? De DJ's in kwestie zijn Simon Barrett en Grant Benson. Simon and Grant komen een uurtje bij u presenteren voor Fl. 25,--. Bij een abonnement wordt de prijs van een uurtje verlaagd tot Fl. 17,50.
Voelt u er wat voor? Bel dan 020-621141 na 18.00u.

VOOR DE LAATSTE VRIJE RADIO INFORMATIE EN DE BESTE KOLLEKTIE VAN FREE RADIO ITEMS: TIJDSCHRIFTEN, PLATEN, BANDEN, VIDEOS, FOTO'S, POSTERS, T-SHIRTS, SWEAT-SHIRTS, CAR STICKERS, SUN VISERS EN DE NU AL BEROEMDE LOOP/FRAME MIDDENGOLF ANTENNES, NEEM KONTAKT OP MET:
"ANORAKS U.K." - P.O. BOX 539, BLACKPOOL FY1 4RE, ENGLAND.

Officieel "LASER LOVER T-Shirt" in 2 Kleuren,SML, 25 gulden.

LASER 558 Kleuren Poster, mv"Communicator" op zee met in de achtergrond de mv"Ross Revenge" 45x65 cm, slechts 15 gulden.

LASER 558 Kleuren Foto's, 3 sets van 10 Foto's, Sets LR.1., LR.2.,LR.3., gemaakt aanboord v/h Radioschip mv"Communicator" met Dj's en bemanning, Per Set van 10 Foto's 20 gulden.

Wij hebben ook boeken, Lp's, T-shirts,Vidio's,Foto's, etc. van Caroline en oude Radioschepen, vraag GRATIS lijst aan.

Bestellingen aan; Free Radio Campaign-Holland, Postgironummer 1074529, Postbus 17460, 2502 CL Den Haag, Holland.

POSTBUS 77
2700 SINT-NIKLAAS
☎ (03) 777.07.37

Tekst: José Herps

Foto's: Alfred Debels/ Radio 77

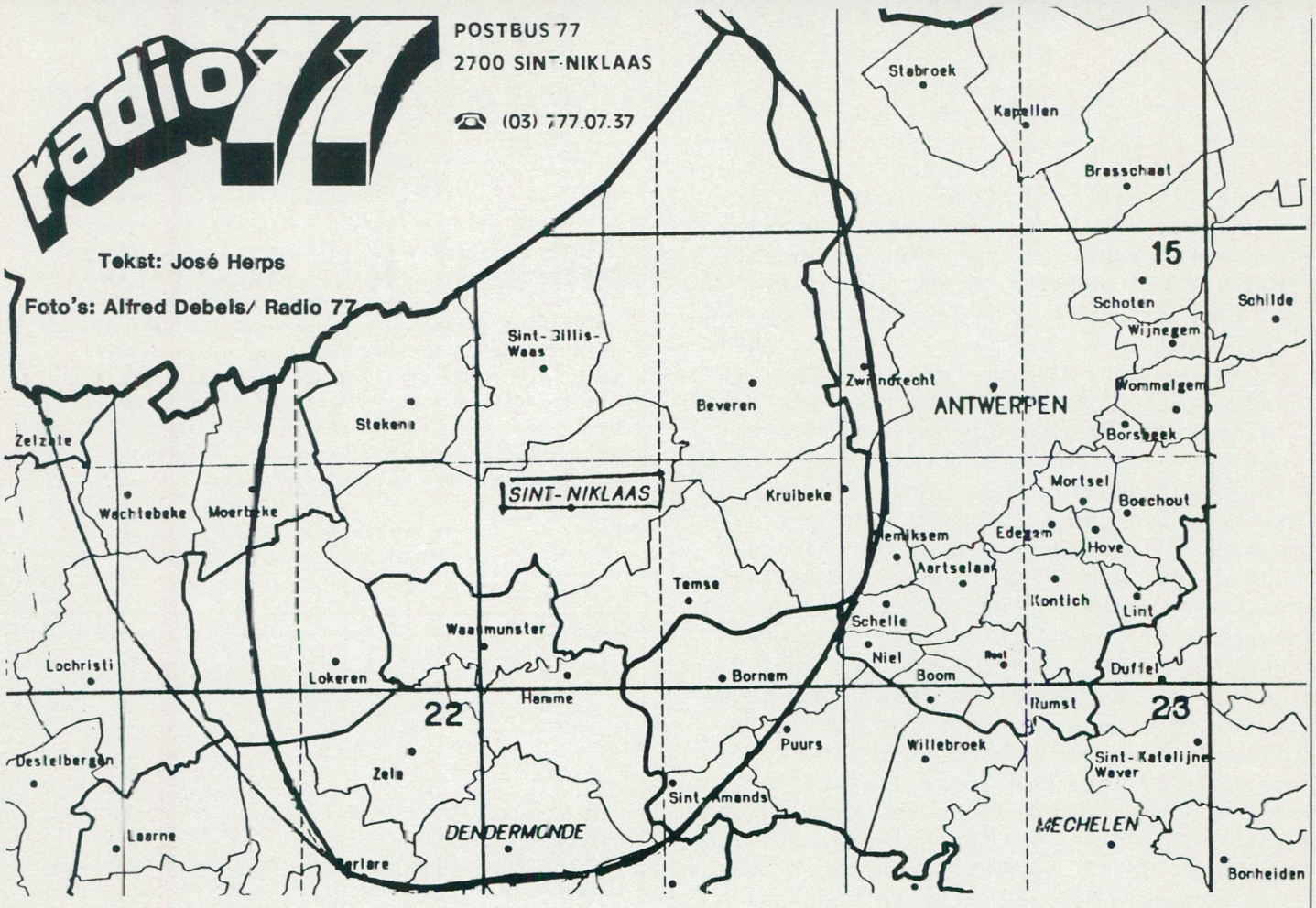

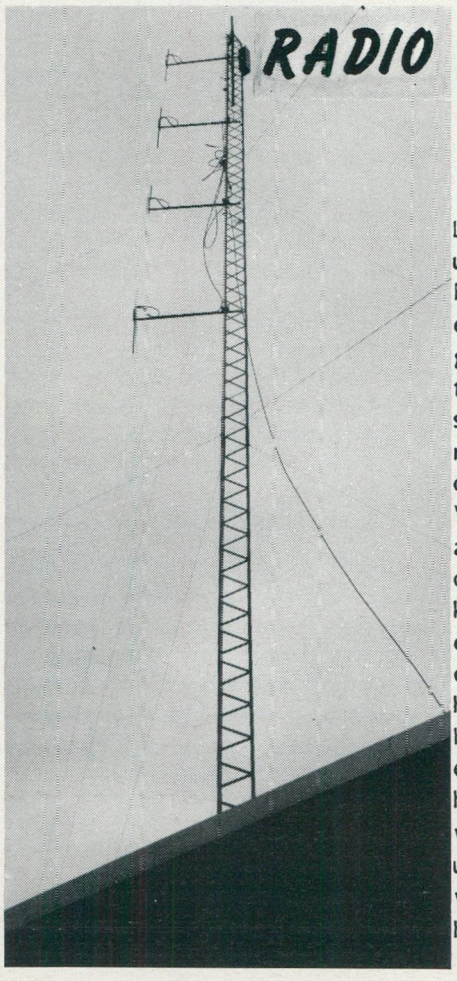

RADIO 77 WIL MET ALLES DE EERSTE ZIJN. (EN SOMS LUKT DAT AARDIG!)

De eerste kennismaking van de FRM-lezers met Radio 77 dateert uit mei 1983, toen dit station beschreven werd door Hans & Ko. Naar aanleiding van die reportage kregen wij ter redaktie een telefoontje van Pierre Cant, die tegenwoordig de (programma)leider van dit station is. Hij vond, dat de informatie, die toen gegeven werd, momenteel niet meer van toepassing is en vroeg om een "herkansing". Omdat onze vakantie nog net 1 weekendje lang was begin oktober, besloten we er zelf op af te gaan en spraken af voor zaterdag de 6e.

We bereikten St.Niklaas via een touristische route (m.a.w. afslag gemist) en met behulp van de beschrijving, die ik 's ochtends nog telefonisch van de dienstdoende DJ had gekregen, kwamen we in het gedeelte terecht, waar we moesten zijn. Twee enorme zendmasten bovenop een flat wezen de rest van de weg en we arriveerden. Op tijd kan ik niet zeggen, want die hadden we nog niet afgesproken, maar Pierre was er al.

Het bleek, dat we eigenlijk oude bekenden zijn (al hadden we elkaar nog nooit gezien). In de tijd, dat Baffle nog bestond, hadden we nog samengewerkt aan de bandenservice "Geschiedenis van de zeezenders", die toendertijd ook op Mi Amigo werd uitgezonden. De nostalgie dreigde even toe te slaan, maar we vermanden ons, want we waren tenslotte gekomen voor een hernieuwde kennismaking met Radio 77.

De koffie stond al snel op tafel en 't eerste,dat ik wilde weten,was de exacte frequentie. Sinds ons vertrek uit Antwerpen had ik over de FM gefietst om 77 te vinden, wat in de stad zelf niet lukte wegens het grote aantal stations.

Op de snelweg richting Gent lukte het wel en hoorden we alvast een gedeelte van de "Regionale Hitparade", gepresenteerd door Peter de Winter.
Pierre: "De officiele frequentie is -vanuit St.Niklaas- 101.4 MHz. Maar in Nederland worden we via Hulst op het kabelnet van de Casema omgezet op 100.8 MHz. We zijn zodoende ook in het grootste gedeelte van Zeeuws-Vlaanderen te ontvangen. Dit na een succesvolle aanvraag via de gemeente Hulst. Casema heeft toen een omzetter geplaatst en sinds november 1983 zijn onze uitzendingen via de kabel in Nederland te horen. Er zijn ons geen beperkingen opgelegd, alleen is het ons verboden op Nederland gerichte reklame uit te zenden en daar houden wij ons uiteraard aan.

Radio 77 is officieel gestart op 1 juli 1982. De naam komt van WABC uit New York".
(de bekende PAMS-jingles, beginnend met "77.....WABC", die inmiddels niet meer door 77 gebruikt worden).
"In het begin hadden we eigenlijk teveel medewerkers, waardoor het geheel nogal rommelig was. Stilaan is de boel beter georganiseerd".

Terwijl we praten, zit Peter de Winter vrolijk zijn Regionale Hitparade te presenteren, waarover Pierre het volgende vertelt:
"Deze hitparade wordt samengesteld uit de verkoopresultaten van de platenhandel in het Waasland (de streek rond St.Niklaas) en Zeeuws-Vlaanderen. Een beetje volgens het systeem van de Top 40, waardoor het een betrouwbare lijst is met -omdat de resultaten zowel uit Nederland als

DE HAL: "NOG EEN BEETJE KAAL, MAAR WE ZIJN NOG AAN HET INRICHTEN"

DE ON-AIR STUDIO

PETER DE WINTER: EN ZINGEN, DAT IE KAN!

Belgie komen- soms verrassende noteringen.
Wat medewerkers aangaat, zitten we nu op een vast aantal van 15 man, free lancers inbegrepen. Iedereen heeft hier een betaalde job. Deze salarissen worden betaald uit de reklame-opbrengsten. Het is nu eindelijk zover, dat wij vrije radio's met rust gelaten worden. Het Parket-Generaal heeft de procureurs hiertoe het bevel gegeven, daar de PVV en de CVP bezig zijn met een compromiswetsvoorstel om per uur 5 minuten reklame toe te laten. Wanneer deze wet aangenomen wordt, is nog niet bekend, maar dit is in ieder geval een gunstige ontwikkeling.

PIERRE CANT IN DE TWEEDE STUDIO IN DE RADIO 77 FLAT

Nu kunnen we tenminste aan uitbreiden gaan denken. We zitten hier in een gunstige lokatie ter opzichte van Nederland en we gaan dan ook binnenkort een antenne installeren, die speciaal gericht is op Nederland; de bedoeling is om hiermee tot Rotterdam binnen te komen". (Dat zal best lukken, want de DX-ers ontvangen 77 nu al behoorlijk goed. Kijk maar eens in de DX-rapporten van het afgelopen jaar.)
"De studio en de andere ruimtes in de flat zijn eigenlijk nog steeds in de inrichtingsfase. In het begin hebben we zoveel tegenslagen gehad: eerst een werkkraan tegen de antenne, een blikseminslag, de zender werd gestolen en in maart 1983 ook nog alles inbeslaggenomen wegens het uitzenden van reklame. Alles bij elkaar is dat een financiele ramp geweest, die we nu pas enigzins te boven beginnen te komen. Daarom ben ik blij, dat we in elk geval van de kans van inbeslagnames af zijn".

Als ik de foto's uit het meinr.'83 eens bekijk en de apparatuur vergelijk met wat er nu staat, is er toch al een hoop verbeterd in die tussentijd. Wat opvalt in de wand in de live-studio is een televisie volgens een van de laatste modellen met een ingebouwde printer voor teletekst. Deze wordt gebruikt om het nieuws mee samen te stellen. Ook kan men er het weerbericht, de top 40 en noem maar op mee tevoorschijn toveren.

Binnenkort wordt er een grote printer in gebruik genomen, want dan wordt het nieuws voortaan geleverd door de Gazet van Antwerpen via een telefoonmodem. Deze krant gaat dit in de toekomst doen met 12 grote Belgische vrije radio's. Zo werkt Radio 77 ook samen met I.P.B. (Informations Publicite Benelux), die o.a. de reklame voor R.T.L. verzorgt. I.P.B. heeft sinds kort een eigen regie voor de vrije radio's, die de toepasselijke naam "I.P.B. Transistor" heeft gekregen.

OPHIJSEN VAN DE 30 METER HOGE NIEUWE ZENDMAST

RADIO: 77
FREQUENCE: 101.4 MHZ.
VILLE: SINT-NIKLAAS
POPULATION DANS LA ZONE:
160.000

AUDIENCE GLOBALE: (68.700)
AUDIENCE 1 JOUR MOYEN (32.300)

CIJFERS VAN HET I.P.B. BETREFFENDE RADIO 77. DEZE CIJFERS HEBBEN ALLEEN BETREKKING OP HET BELGISCHE LUISTERGEBIED!

Adverteerders, die via I.P.B. worden geworven zijn o.a. Tide, Nestle, Mr.Foto, Buro Toerisme Tunesie, Sportpaleis Antwerpen, Rijk der Vrouw, Fiat en Toyota.

Pierre: "Onze spots worden aangekocht bij T.M. in Dallas en zelf ingesproken. We hebben daar wat konnekties opgebouwd, zodat we nu als eerste radiostation in Europa een heel jinglepakket hebben kunnen laten maken bij deze firma, ingezongen en wel. Deze serie heet "The Magic FM" en wij zijn daar erg fier op.
Normaal mogen jinglepakketten, die in Amerika nog op radio en TV draaien, niet in Europa uitgebracht worden. De enige uitzondering, die hierop ooit is gemaakt, is Veronica geweest, maar die hebben natuurlijk al langer hun kontakten in de States".

PROGRAMMA'S

Goed, de advertenties en de spots hebben we nu gehad, maar -wat natuurlijk het belangrijkste is bij een radiostation en zeker een groot- hoe zit het met de programma's? Tot nu toe hebben we alleen nog de Regionale Hitparade gehoord, die overigens prima klinkt, maar verder?
Pierre: Wij hanteren in de piekuren het z.g. H.H.O.T.; het "Hot Format". Daarbij staat de "H" voor "Hit", de tweede "H" voor "Hitback" (goede nummers uit de jaren '80-'83, die je niet zo vaak meer hoort), de "O" = "Oldie" ('60-'70) en de "T" tenslotte staat voor "Tip".
Buiten de muziek hebben we uiteraard de nieuwsuitzendingen vanaf 6.00 uur tot 24.00 uur. En let op: wij brengen elk uur ander nieuws (van Teletekst/Gazet van Antwerpen). Daarbij is drie maal per dag het nieuws regionaal. Tot nu toe bestond dat regionale nieuws alleen uit aankondigingen, maar vanaf nu gaan we er met de promotiewagen op uit om ook achtergrondinfo op lokatie,interviews, live-uitzendingen en noem maar op te kunnen doen.De wagen is uitgerust met telefoonverbinding (auto-telefoon), zodat we altijd met iedereen (ook de studio) telefonisch kontakt kunnen opnemen. Dit is een vrij dure aangelegenheid geweest, die we dankzij een sponsor hebben kunnen realiseren".
In een hoek van de studio had ik al een pak platen van Queen zien staan en ik had het goed geraden: er zou een special worden uitgezonden. Elke zaterdag tussen 18.00 en 19.00 uur is er zo'n speciaal programma onder de naam "Fanclub", waarin platen van een bepaalde artiest/groep nonstop ten gehore worden gebracht. En op deze avond was Queen dus aan de beurt.

DE EERSTE MET STUNTS

Nu komt Pierre pas goed op dreef. Enthousiast begint hij te vertellen over de diverse stunts, die Radio 77 op touw zet of heeft gezet:
"Volgend jaar zullen we drie maanden lang aan het Gardameer te beluisteren zijn op 88, 96.5, 96.8, 99 en 105.6 MHz. Dit dankzij een samenwerking met Radio Montebaldo. Stel je eens voor: op iedere frequentie hebben zij een 2 kiloWatt zender".
De afgelopen zomer was Pierre al in Italie om kontakten te leggen, wat een beetje moeilijk ging vanwege het taalprobleem, maar nu is alles in kannen en kruiken. Hij staat op om even later terug te komen met 4 singles van hetzelfde nummer, opgenomen door verschillende artiesten. "Tijdens dat zomerverlof hoorde ik de plaat "Kalimba de Luna" van Tony Esposito. Volgens mij zat er een hit in, maar het nummer was alleen op LP verkrijgbaar. Die LP heb ik meegenomen en een bandopname van het nummer laten horen aan verschillende platenmaatschappijen. Het resultaat is dat het nummer nu op 4 labels is uitgebracht door 4 groepen. Maar Tony is de enige echte versie en is door Radio 77 "ontdekt".

Iedereen, die dus in de maanden juni, juli en augustus naar het Noorden van Italie op vakantie gaat, zit goed, want dan hoor je in elk geval een station, dat ook iets voor de toeristen doet. Het station heeft een bereik van de Brennerpas tot Verona. Je kunt er zelfs via 77 naar toe; daartoe is er de "77 Travel Club" en dat kan best voordelig zijn.

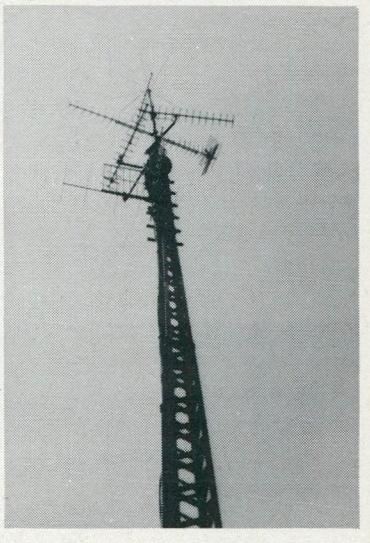

Zendmast Radio Montebaldo, waar via gerichte antennes het signaal van de (5 x) 2 kW zenders vertrekt, bovenop verschillende bergtoppen.

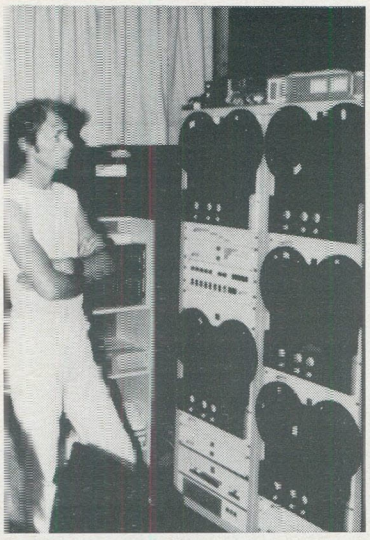

Pierre in Italie: de programma's van Radio Montebaldo gaan nonstop computergestuurd de ether in. In 1985 lopen hier de Radio 77 programma's voor de Belgische en Nederlandse toeristen.

radio 77

Pierre Cant links. Naast hem de station manager van Radio Montebaldo: Roberto Rossini.

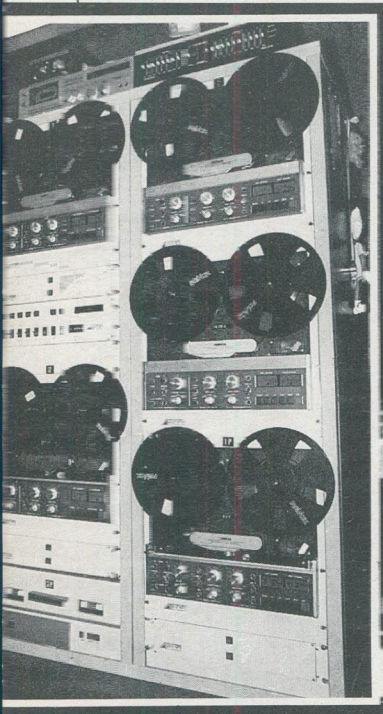

CONCESSIONARIA PER LA PUBBLICITÀ NAZIONALE
Divisione Radio Italia

Zo organiseerde men bijvoorbeeld dit jaar een reisje van een week naar Benidorm voor nog geen Fl. 400,--, waarbij o.a. een bezoek aan de Radio 77 Drive-In Show inbegrepen was. Maar als er gestunt wordt, gaat er ook wel eens iets mis. Pierre aarzelt eerst even om het te vertellen, beslist dan dat ook zoiets er bij hoort:
"Vorig jaar hadden we een prachtige stunt: wij zonden elke dag 4 maal een spot uit voor Air Florida en hadden een prijsvraag waarbij elke dag 1 gratis ticket naar Miami te winnen was. Dit is zegge en schrijve twee keer goed-gegaan en toen ging Air Florida failliet. Erg jammer, maar misschien kunnen we er nog mee doorgaan, want we zijn in onderhandeling met een andere luchtvaartmaatschappij, die wel belangstelling heeft. Ja, je moet toch bezig blijven en zo proberen wij dus met alles de eerste te zijn".

Ik vroeg me al af, wat al die Air Florida posters aan de muren moesten. We besloten dat er nu wel genoeg informatie op papier stond, maar voordat we weggingen, moesten we nog even de nieuwe jingleset uit Amerika horen. Terwijl Pierre de cassettes ging halen, dacht ik bij mezelf: "Dat zullen wel weer van die afgezaagde Amerikaanse wauwelspots zijn", maar dat pakte even anders uit..... Pierre had niets teveel gezegd: dit is inderdaad een subliem setje jingles. Ook erg leuk zijn de jingles, die Radio Montebaldo heeft gemaakt voor de zomeruitzendingen: in het Italiaans (bedankt, Teleac!) wordt Radio 77 aangekondigd als het "zusterstation" uit Belgie, dat volgende zomer te beluisteren zal zijn.
Nu nog wat foto's: de studio stond er vlot op, maar nu moesten Pierre en Alfred nog even halsbrekende toeren uithalen om op het dak te komen voor de foto van de zendmast. Ik bleef wachten in de -stille- ruimte, want de cassetterecorder was uitgezet en hoorde alleen een luidkeels zingende Peter de Winter, die zich met de koptelefoon op nergens van bewust was. Komisch effekt geeft dat altijd.
Nadat Peter's programma was afgelopen, volgde een nonstop uurtje, waarin mooi de halve studio afgebroken kon worden om een fraaie foto voor de omslagpagina te maken. Toen het filmpje, dat Pierre even gauw had gehaald, volgeschoten was, was het tijd om afscheid te nemen.
Wij begaven ons weer richting Antwerpen, na nog even een blik op de promotiewagen te hebben geworpen (mooi karretje, hoor!) en met Radio 77's nonstop muziek uit de luidspreker. We waren het er over eens, dat dit de eerste keer was, dat we in Belgie bij een leuk station waren geweest en dat we tot nu toe nog nooit ergens zo aardig ontvangen waren. Vandaar dat we hopen, dat Pierre en de zijnen hun plannen kunnen verwezenlijken en dat zowel de luisteraars in Belgie als in Nederland nog lang van dit station kunnen genieten.

VRIJE RADIO FESTIVAL:

DE BESTE VAN VLAANDEREN

Op 29/6/84 had in Eeklo (B) de bekendmaking plaats van de 40 beste vrije radio's in Vlaanderen. 372 Vrije radio's uit Vlaanderen hadden een 30 minuten durend programmafragment(en) opgestuurd. Het festival greep plaats onder impuls van Adriaan van Landschoot (de Belgische platen- en bloezenfabrikant, die in 1973 van start ging met zeezender Atlantis). Hoofdprijs was 100.000 BF (ca. Fl. 5.550,--).

PRIJS:

100.000 BF	1.	VRIJE RADIO LEUVEN (Heeft reklame)
20.000 BF		
19.000 BF	3.	FM OOSTENDE-RADIO ANDROMEDA
18.000 BF	4.	WLS-KLUISBERGEN (Reklame)
17.000 BF	5.	VERONA - TORHOUT
16.000 BF	6.	UFO - IZEGEM.
15.000 BF	7.	IMPULS - ROTSELAAR
14.000 BF	8.	AMERICA - MEULEBEKE
13.000 BF	9.	GENTSE RADIO OMROEP NOORDZEE
12.000 BF	10.	TELEX - HERENTHOUT

Nr.2 : Radio West uit Heist-op-den-Berg kwam zijn prijs niet ophalen en dus kreeg nr.1 deze prijs erbij. Vanaf nr. 11 t/m 40 kreeg elk station een prijs van BF 5000,--.
Het geheel werd gepresenteerd door Ad Visser en muzikale hoofdattraktie waren de Star Sisters.

HET 'LOW BUDGET' TARIEF

Iederéén kan nu in het F.R.M. adverteren: speciaal voor de "kleine" adverteerder, wiens advertenties niet in aanmerking komen voor de rubriek "abonnenties", is de prijs van 1/16 pagina verlaagd tot ƒ 25,--.

Wie dus in het komende jaar wil adverteren met platen, foto's, cassettes, boottrips en noem maar op, kan gebruik maken van dit speciale advertentietarief.

Voorwaarden: Deze kleine advertenties dienen vantevoren betaald te worden. Men kan een keus maken uit de volgende betalingswijzen:

- Per giro: Tegelijk met de opgave van de tekst een overboeking doen op postgiro 3538279 t.n.v. J.Herps/ F.R.M. te Amsterdam.
- Girobetaalkaart: Deze insluiten bij de advertentieopdracht.
- Eurocheque: idem
- Kontante betaling per aangetekende brief bij de advertentie-opdracht.
- Buitenland: per int. postwissel, Eurocheque of kontant per aangetekende brief.

MAXIMAAL 1 ADVERTENTIE PER UITGAVE

FTM jingle machines

EDDY'S ELECTROSHOP

De Clercqstraat 16 - Amsterdam - Telefoon (020) 837979

ZEEZENDERFANS OPGELET!! Bestel nu de "speciale uitgave" OFFSHORE, waarin goede artikelen en kwaliteitsfoto's staan van de zeezenders RADIO CAROLINE en LASER 558.
OFFSHORE WORDT UITGEBRACHT door de "Caroline Radio Club" in Nederland. Stuur nog vandaag een briefje van Fl. 5,-- of een banknootje van 100 Bfrs of een 5 DM biljet naar: cRc/Offshore - Posthus 319 - 2690 AH 's Gravenzande. Binnen 10 dagen ontvang je dan OFFSHORE magazine + gratis Caroline-sticker!!

GRATIS.....GRATIS.....GRATIS.....

HET SCHEMA VAN EEN ECHTE 1,25 KW FM-ZENDER, ALS U NU HET UNIEKE FM-ZENDERSCHEMABOEK BESTELT. MET DAARIN 32 GLASHELDERE FM-SCHEMA'S TOT 120 WATT + ALS EXTRA DRIE M.G.
BESTEL HET VOOR FL. 15,-- BIJ:
D.C.T. - POSTBUS 209, 1250 AE LAREN Nh. POSTGIRO: 55 72 382.

!! STORINGSVRIJE FM. APPARATUUR!!

5 watt - ƒ175,-	35 watt - ƒ375,-
20 watt - ƒ300,-	55 watt - ƒ435,-

vermogens leverbaar tot 220 watt.
onderdrukkingen volgens RTT norm.
zeer stabiel, volledige garantie.
BEWI PRODUCTS TILBURG 013-367216

PROFESSIONELE PHILIPS VOEDINGEN (CONTINU GEBRUIK)
TYPE 1: 18-24V 10-15A (VOOR BV. 2XBLY94) F275,--.
TYPE 2: 12-14V 15A (VOOR BV. 2XBLY90) F250,--.
TYPE 3: 12-14V 7A (VOOR BV. 1XBLY90) F135,--.
ALLE TYPES ZIJN KORTSLUITVAST EN BEVEILIGD TEGEN OVERSPANNING. SPANNINGSVERLIES OVER VOEDINGSLIJNEN KAN WORDEN GECOMPENSEERD (REMOTE SENSING). UITGEBREIDE DOCUMENTATIE GRATIS. INFO: 040-418683.

REBEL SOUND PRODUCTS
- produceert commercials vanaf 35.00
- heeft ruim 1001 titels gouwe ouwe
- speciale GOLDEN OLDIE lp aktie

BEL 03402 - 47477

NU 3 UUR LUISTERPLEZIER OP CASSETTE!
NOG EENMAAL HOOGTEPUNTEN VAN DE ZEEZENDERS:
VERONICA, RNI, CAROLINE, SEAGULL E.V.A.
VOOR FL. 10,-- HEEFT U DEZE UNIEKE CASSETTES.
BESTELLEN BIJ:
HETTE POSTHUMA,
BOCKAMASTRAAT 12,
8651 BE IJLST (FRL)

SOUND PRODUCTIONS ROTTERDAM
Grootste voorraad non-stop muziek van Nederland en verzending door geheel Europa.
Top 40,Disco,Mix Laser,Goud v. Oud,Evergreens,Euromix,Achtergrond,Specials enz., op band of cassette: zeer laag geprijst.
Bestel nu een info-pakket àFl. 1.- postzegels.
Nu bij bestelling 3 maal C90 4e gratis naar keus, meer hier over en allerlei andere aanbiedingen en kortingen in info-pakket.
Zelfs cassettes C90 vanaf Fl. 10.- all in.
SPR stunt: Tonar pick-upnaalden ongeacht model Fl. 10.-, zie info-pakket voor codenummers.
Bestel tijdig uw St.Nicolaas en/of Kerst non-stop banden cass.
Info aanvragen naar postbus 28590-3003 JB of 21182-3001 AD R'dam
Let op: de nieuwe serie C60 USA Disco non-stop is weer verkrijgbaar en nu ook een speciale New Wave cass. C60 Fl. 15.- All in

---

NU OF NOOIT! ZEEZENDERS OP VIDEO! PERFEKTE KWALITEIT; VAN MERCUR TOT LASER, DUS GEHEEL KOMPLEET (o.a. Ross Revanch, Mebo, Capital, Mi Amigo, V.O.P., London, Atlantis en nog veel meer). Leverbaar voor alle systemen! VANAVOND NOG BESTELLEN VOOR ƒ 100,-- (all-in) Ja, echt waar!!!! Tel. 02154-14678 of Postbus 659, 1200 AR HILVERSUM --NU DOEN--

---

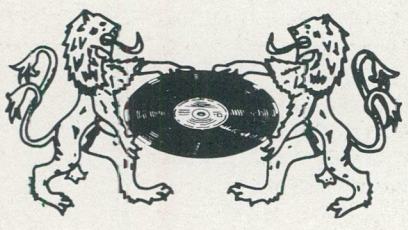

AMS

Postbus 52647
3007 KC Rotterdam

Tel.: 010 - 84 72 20

ALLROUND MUSIC SERVICE, de beste voor ingesproken Jingle's en Commurcials.
Winter aanbieding: 5 gesproken spots ƒ 200,- (geldig tot 31 dec.). Vraag naar onze Demo-tape. Tevens verkopen wij vele apparatuur voor Uw Station of Diskotheek. Leverancier van: FTM, Alecto, D&R, Fane en J.D. systems. Voor Radio-programma's kunt u ook bij ons terecht. Bel nu!!

De **CT-1000** cue-tone jingle-machine van **E.A.P.**, heeft een starttijd van minder dan 25/100 seconde. 3 jingle-cassettes met 12 jingles worden gratis bijgeleverd

Fl. 595,--

INTERIM INTERNATIONAAL TEL.: 023-356412

Techniek

Rect. MG-zender FRM 2-'84

In het febr.nr.van het FRM: M.G.zender 1400-1700 kHz. staat een blunder in het schema van de eindtrap (2 x 807 parallel). De stuurroosters van de PA-buizen dienen aan massa gelegd te worden, vermits het gaat om een geaarde roosterschakeling, waarbij een neutrodynatieschakeling mag weggelaten worden. De HF-sturing geheurt op de kathode (807) wat typisch is voor een "grounded grid" amplifier.
De modulatie kan geheuren in serie met de HT plaat + schermrooster of alleen in serie met de HT (+B) van de plaatkring (= zuivere anodemodulatie) zeker voor de 2.5 - 5 MHz. smoorspoel.
Voor de aansluiting van de buizen raadplege men het buizenboek.
LUYPAERT JOZEF, POSTSTRAAT 2, B-9370 LEBBEKE, BELGIE.

MG-zender FRM 9/10-'84

In het schema van de M.G.-zender uit het sept./okt.nr. zijn een paar foutjes geslopen: te beginnen met het schema zelf: de kathode (punt 4) van de 807 moet verbonden worden met massa (aarde) - zie tekening.

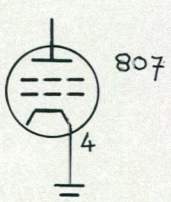

Verder een klein foutje in de tekst: bij 't hoofdstuk "Eindtrap" staat t.a.v. de negatiefinstelling: "Nu draait men het negatief terug net zolang tot de eindstroom gaat trekken". Dit zou moeten zijn: "net zolang tot de Anode van de eindbuis (807) stroom begint te trekken".
Vervolgens nog wat aanvullingen en opmerkingen:

DE ANTENNE
Bij ruimtegebrek kan op de helft van een langdraadantenne een spoel worden geplaatst:

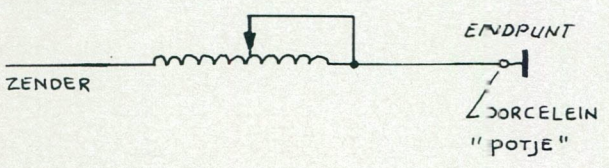

Bij een draadlengte van ca. 15 meter kom je uit op een spoel van ca. 80 windingen, draad 1,5 mm. (installat edraad) op P.V.C. doorsnede 80 mm. De spoel moet uitgevoerd worden met aftakkingen om de ca. 5 windingen. De juiste aftakking kan men op een eenvoudige manier vinden m.b.v. een oude buizenradio met afstemoog. (Ook een moderne radio met buitenantenne-aansluiting en afstemmeter is te gebruiken). Men stemt deze af op de gewenste frequentie en zoekt op de spoel de aftakking, waarbij de ontvangst op die frequentie het best is. Nu zit men redelijk goed met de aanpassing var de antenne.
Beter is het afregelen m.b.v. een S.W.R.-meter. Hiermee kan tevens de juiste aftakking op het Pi-filter gevonden worden. Zelf deed ik dit met een S.W.R.-meter van de 27 Mc. Een S.W.R.-meter, speciaal voor de middengolf verdient echter de voorkeur. (Heeft iemand daar misschien een schema van?)

Dan nog een opmerking betreffende het kristal: de trimmer van 30 pF is niet beslist noodzakelijk en kan ook weggelaten worden. Het kristal moet dan direkt met massa (aarde) worden verbonden.
Ik raad collega-amateurs op de M.G. aan om met een kristal te gaan draaien op een erkende frequentie (9 kHz. regeling; zie ook FRM sept./okt.). Vooral voor de "platendraaiers" die toch meestal op een vaste frequentie uitzenden. Het voordeel is, dat het gefluit, dat vooral 's avonds optreedt als de buitenlandse zenders sterker worden tot het verleden gaat behoren en dat klinkt ook veel mooier voor de luisteraars.
Het nadeel is echter, dat op een bepaalde afstand, waar de andere zender op jouw kanaal sterker is, jezelf vertrokken bent.
Nog een goede raad voor de platendraaiers: blijf zoveel mogelijk in de officiele omroepband (lager dan 1600 kHz). Hier in het Oosten schijnt men op zondag allemaal te moeten draaien op en rond de 192 meter en het resultaat is: veel storing. Er zijn overdag frequenties genoeg buiten de 192 m. (bijv. 200 - 220 meter). En wordt dan 's avonds zo'n buitenlands station sterker, dan wordt alleen je bereik wat kleiner; het hinderlijke gefluit in de buurt is dan tenminste verdwenen.
Zoek als kristalfrequentie natuurlijk niet een frequentie uit, waarop een regal sterk buitenlands station uitzendt.
Reakties of verbeteringen van het schema of de tekst zijn altijd welkom via de posthus van het FRM.

Groeten, "Apple".

P.S. Op de middengolf is de 9 kHz. afstand van toepassing. Weet iemand misschien ook welke regeling op de kortegolf geldt?

Reaktie Eksjun-Jojo FRM 7 en 8-'84

Betreffende de reaktie op het artikel vermogensmeting van mijn hand, door die "Jojo" uit Boskoop, even een wiskundelesje, voordat iedereen in Tilburg e.o., alsmede de FRM-lezers ondergetekende uitlachen of onkunde gaan verwijten!
Zoals Jojo al ze , meet je met dit schema de topspanning van de wisselspanning. De effectieve waarde bereken je dan door inderdaad door V 2 te delen. Ook is de totale weerstand van de weerstanden 50 Ohm. Welnu:

$$V = I * R \Rightarrow I = \frac{V}{R}$$

$$P = I^2 * R \Rightarrow P = \frac{Veff^2}{R^2} * R = \frac{Veff^2}{R}$$

$$Veff. = \frac{Vtop + 0,7}{\sqrt{2}}$$

$$\text{dus } P = \frac{\left(\frac{Vtop + 0,7}{\sqrt{2}}\right)^2}{50} = \frac{\left(\frac{Vtop + 0,7}{2}\right)^2}{50}$$

$$\text{en dit is wel degelijk: } \frac{(Vtop + 0,7)^2}{100} \quad ! ! ! ! !$$

Hè, JoJo ! Groeten van de Eksjun uit Tilburg.

A.S.S.H.
POSTBUS 360
1700 AJ HEERHUGOW.

ANTENNESYSTEMEN

DE RHOMBIC ANTENNE

afb.21

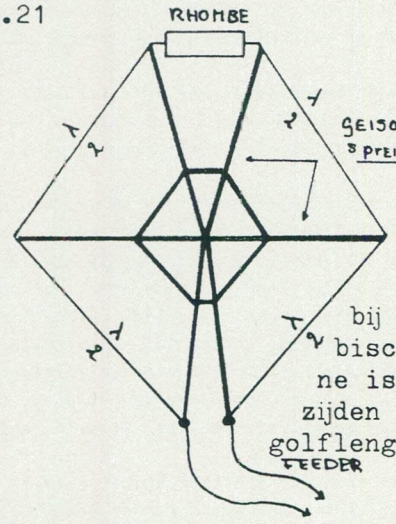

bij de Rhombische antenne is elk der zijden van 1/2 golflengte lang.

Een antenne, die slechts is weggelegd voor die hofkont onder de radio-amateurs, die de beschikking heeft over flink wat ruimte, is de rhombische antenne (fig.21). Het woord Rhombic is afgeleid van het Engelse woord rhombic, hetgeen "ruit" betekent. Wetende nu, dat elk van de zijden van deze ruit minstens een halve golflengte lang moet zijn, dan is meteen verklaard, waarom er zoveel ruimte wordt gevraagd. Hoewel de Rhombic niet zoveel toepassing zal vinden, juist vanwege het ontbreken van ruimte (of het zou een Rhombic moeten zijn voor de meterbanden) willen we hem in deze serie niet laten ontbreken. Aan het ene einde van de Rhombic zien we de feeder. Aan het andere einde wordt een afsluitweerstand aangetroffen. De feeder wordt afgestemd, dus hebben we niet met lopende golven te maken. Door de grote afmetingen van de Rhombic en de daaraan verbonden vaste opstelling is slechts ontvangst uit twee richtingen mogelijk. Het voordeel van deze antenne is de grote gain voor zwakke signalen, tot 15 dB aan toe. Maken we elk van de zijden van de Rhombic minstens 40 meter lang (= 1/2 golf voor 80 meter) dan is deze antenne bijzonder goed voor de 80,40 en 20 meterbanden. De specialiteit is de ontvangst van zwakke signalen. De hoekaankoppeling met de ruit hangt af van de draadlengte. Bij L= 3-X is die bijvoorbeeld 60 graden.

ONTVANGSTANTENNES

In het algemeen kunnen we stellen, dat elke zendantenne tevens als ontvangstantenne kan dienen. De eisen, gesteld aan een zendantenne of ontvangstantenne lopen niet zover uiteen. Het is zaak om ze zo hoog mogelijk boven de bebouwing uit te laten steken. Tevens, om zo min mogelijk verliezen door zolets als isolat elek te bewerkstelligen en tenslotte de zaken zo maken en afregelen, dat er geen kans is op storingen. Bij een zendantenne bijvoorbeeld omdat een feeder straalt. Bij ontvangstantennes, dat er geen storingen uit electrische apparaten binnenkomen.

Als we het over symmetrische ontvangstantennes hebben, dan is het ook hier noodzakelijk om deze antenne op de kabel aan te passen, zoals ook voor symmetrische zendantennes. Bij gewone ontvangst van de broadcasting stations wordt er niet naar gestreefd om het antennecircuit af te stemmen. Dit is, omdat het te ontvangen gebied breed is.

Bovendien verschillen de antennes van de luisteraars onderling wel heel erg. Enige specialisatie is hier welhaast uit den boze. Iets wat ook de fabrikanten van de ontvangers in de gaten houden, want er wordt gestreefd naar een compromis. Het enige dat afgestemd is, is het roostercircuit van de radio zelf en de koppeling met de antenne is heel losjes. De afstemming van het antennecircuit heeft natuurlijk een flinke winst aan signaalsterkte ten gevolge. Gezien echter de legio verschillen in antennes is de eenknopsafstemming problematisch. Dit zou bovendien een extra afstemcondensator vereisen.

Voor de zendamateur kan het noodzakelijk zijn om een zwakke tegenspeler binnen te halen. Dan is er al veel meer te zeggen voor die extra afstemmer. Als dit niet

afb.22

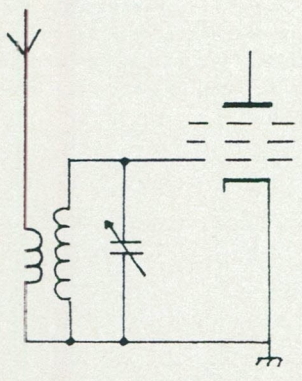

Bij de antennekoppeling van een gewone ontvanger is de antenne niet afgestemd

afb.23

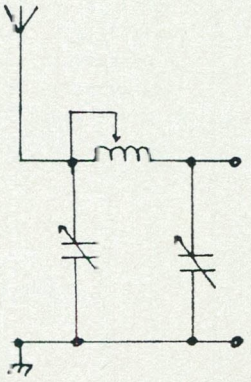

Het Collins-- of Pi-filter,nu voor een ontvanger geschakeld.

afb.24

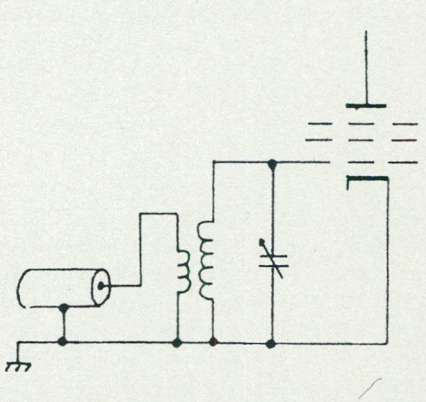

De aankoppeling van een coax-kabel op een ontvanger

Een coaxiaal-omschakeling met amphenol-plugs.
Met bekrachtiging van de spoel wordt de op A binnenkomende leiding naar punt C of punt B geleid.
De Zo blijft behouden.

afb.25

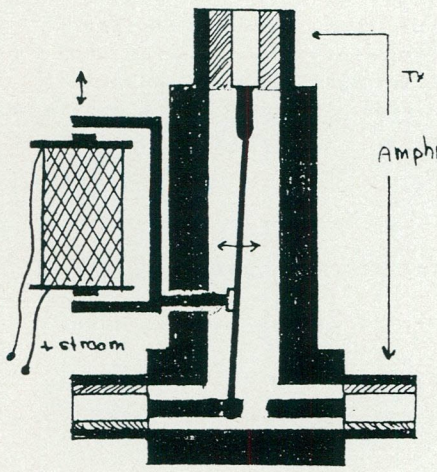

voldoende is, dan kan ook hier -op de ontvangstzijde- een Collins- of Pi filter goede diensten bewijzen. De vraag komt natuurlijk naar voren of het niet verstandiger zou zijn om er -naast de al opgezette zendantenne- een ontvangstantenne op na te houden.
In het algemeen is het echter zo, dat we niet tegelijkertijd kunnen zenden en ontvangen. Het komt er dus alleen op aan om tijdig over te schakelen van zenden naar ontvangen. Als dit ueberhaupt eens vergeten zou worden, dan zul je zeker gewaarschuwd worden door een vreemd geurtje, dat uit je ontvanger opstijgt en je reukorgaan zal bereiken.
Het omschakelen met de hand heeft het risico van het ophlazen van het detectordeel van je radio bij vergeten. Ook kan het je eindtrap van je zender beschadigen of ook ophlazen. Het is hierom, dat amateurs de electrische omschakeling toepassen. Makkelijker en bovendien eleganter dan de handomschakelaar. Zo'n electrische omschakelaar zouden we kunnen laten meelopen met het inschakelen van de zender, door op de microfoon een zogenaamde Push-to-talk-switch op te nemen. Een nog mooier systeem is het om het omschakelen te laten sturen door onze spraak of door ons telegrafiesignaal. Dit is een zuiver electronische omschakeling. Een schakeling, die dan wel zo snel moet zijn, dat de eerste lettergreep van het eerstgesproken woord niet verloren gaat. Deze manier wordt wel het "break-in" werken genoemd en vindt vooral toepassing bij SSB en CW.

Gebruiken we een coaxiaalkabel, dan kunnen we voor een electrische omschakelaar het z.g. coaxrelais, zoals in afb. 25 staat weergegeven, toepassen. Voor feeders is een dubbelpolige omschakelaar noodzakelijk -zie afb.26- en in beide gevallen moet de Zo (karakteristieke impedantie) van de kabel of feeder konstant blijven op de plaats waar de omschakelaar van zenden naar ontvanger en vice-versa zit, anders zouden er reflekties gaan optreden.
Nu zijn kontakten dingen, die het in de buitenlucht niet lang volhouden. Verder moeten ze bij het zenden probleemloos een zekere -soms sterke- stroom kunnen verdragen. Bij de ontvanger kan het dus nodig zijn om over te gaan van symmetrisch naar a-symmetrisch of omgekeerd. Deze problematiek hebben we reeds eerder besproken.

Bij al deze schakelinrichtingen is het toch wel noodzakelijk dat eerst de antenne van de ontvanger afgeschakeld wordt voordat de RF uit de zender zal gaan komen. Is dit niet het geval, dan is de kans reeel dat we met onze eigen zender de eerste buis van de ontvanger, meestal in de detectorschakeling of in de RF-versterker, om zeep helpen.

afb.26

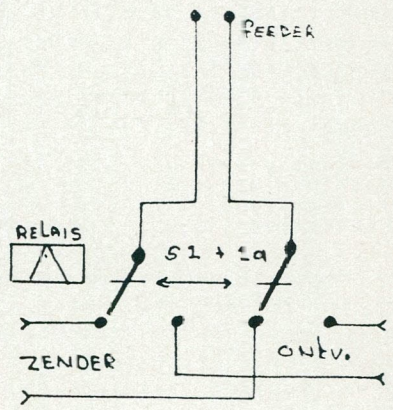

Het verdient wel aanbeveling om bij het zenden de ontvangeringang op aarde te leggen. Slechts bij het z.g. duplexen blijven zowel de zender als de ontvanger tegelijkertijd in de lucht. Dit doet men dan wel om telkens het woord -of teken voorover te vermijden waarmee wordt aangegeven, dat de tegenspeler aan het woord kan komen.

Een antenne wordt met de hand omgeschakeld van zender naar ontvanger. Toepassing ook m.b.v. een relais.

Het is een middel om de conversatie vlotter te laten verlopen, maar er zijn wel enige technische moeilijkheden te overwinnen. Ten eerste moeten we bij duplexen op een andere frequentie zerden dan die waarop we ontvangen. Er dient ook een goede zeefkring voor de ontvanger te worden gesitueerd, die afgestemd is op de eigen zender. Voorts is het verstandig om de ontvangerantenne of in elk geval de ontvanger zelf te voorzien van een goede afscherming, zo ver mogelijk weg van de zender-antenne.
De zendereindtrap van de zender moet ook van een degelijke afscherming worden voorzien. Deze maatregelen blijven noodzakelijk, ook als de zend- en ontvangstfrequentie ver uit elkaar liggen. Een staaltje van kunnen in dit opzicht vinden we in sommige mobilofoons. Alles is zeer kompakt gebouwd, maar toch is de RF-instraling in het ontvangerdeel voorkomen.

afb. 27

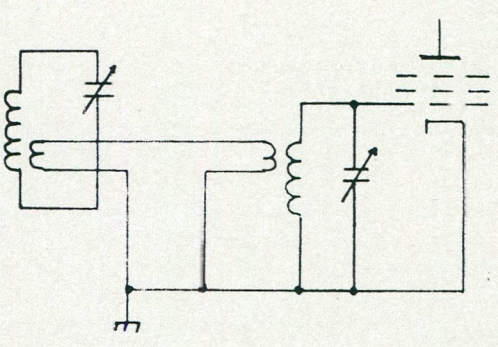

We gebruiken een afstembare tussenkring, die via een "link" op de ontvanger is gekoppeld.

Oscillator (VFO) voor FM met Dual-gate Mosfet (3)

Zowel in FRM 5-'83 als FRM 6-'83 stond een V.F.O. gepubliceerd, opgebouwd rond een mosfet, de BF 900. In beide nummers was wat onduidelijkheid omtrent de aansluitdata van deze BF 900. De schakeling uit FRM 6-'83 maar eens onder de loupe genomen, gebouwd, wat modificaties aangebracht en hier het resultaat:

TEST

Op de eerste plaats en dat geldt voor alle VFO's, die geschikt zijn voor FM, dient de DC uiterst stabiel te zijn en goed ontkoppeld voor HF. Een kleine rimpel op deze DC brengt al een deviatie (zwaai) teweeg, welke hoorbaar is als brom. Tijdens de test stond de frequentie-fijnregeling in de middenstand en was de oscillatiefrequentie afgetrimt op 105.000 MHz. De uitgang afgesloten door middel van een dummy-load (50 Ohm) op de ingang een LF-signaal van 1 kHz. en de deviatie op 75 kHz.

Voedingsspanning:	15 Volt DC (rimpel < 1 mV)
Opgenomen stroom:	50 mA
Uitgangsspanning:	60 mV (top-top)
Frequentiedrift:	< 0,005 MHz. over 5 h bedrijfstijd

De frequentiedrift meerdere malen bepaald vanaf een "koude" start tot een maximale bedrijfstijd van 5 h.
Op een doorsnee tuner (AKAI AT2450) over deze 5 h. geen drift bemerkt. Zolang een doorsnee tuner geen drift aangeeft, is deze verder niet meer interessant.
Op een counter (resolutie 0,001 MHz.) na 1 uur een drift van 0,005 MHz., daarna tot aan de 5 h. geheel vrij van drift.

BOUWTIPS

1. Gebruik een goede kwaliteit dubbelzijdig epoxyprint, waarvan 1 zijde dienst doet als massavlak. Op de punten "A" een doorverbinding naar dit massavlak.
2. Gebruik geouderde componenten, daar deze zich in de praktijk stabieler gedragen.
   Buig de aansluitdraden van de componenten subtiel op maat m.b.v. een puntbektang en voorkom altijd spanningen van mechanische aard. Houdt de aansluitdraden altijd zo kort mogelijk. Mechanische spanningen uiten zich in de praktijk vaak als frequentiesprongetjes, resp. frequentiedrift.
3. Wikkel de spoel -een spoel moet altijd rond zijn- op een spiraalboortje van 8 mm. en neem als spatie 1 mm.
   De aansluitdraden dienen een lengte te hebben van 8 mm., welke wordt bemeten vanaf de axiale hartlijn van de spoel tot aan de print. Zie tekening.
   Neem voor de draad liefst verzilverd of anders vertind Cu-draad van 1 mm.
4. Op de plaats voor het huis var de mosfet wordt een gat geboord van 5 mm., zodat dit huis ligt verzonken in de printplaat en de aansluitleads rusten op de koperbaan.
5. Na het bestukken wordt de oscillator in een metalen behuizing ondergebracht, zodanig dat het massavlak goed metallisch kontakt maakt met de bodem van de behuizing.
   Gebruik voor het fixeren van de print M3 boutjes met moeren en voer de aansluitingen uit met afgeschermde kabel (bijv. RG 174/U).

COMPONENTEN

Weerstanden:
==========

1:	100 kOhm
2:	220 kOhm
3:	150 Ohm
4:	47 kOhm
5:	47 kOhm
6:	47 kOhm
7:	100 Ohm

Overigen:
========

T1: BF900
D : cap.diode BB222 of eq.
PM: pot.meter lin.kool 10 kOhm
T : folietrimmer (grijs) 40 pF
FX: varkensneusje 6-gats, 5 gaten vuller met geem. Cu-draad 0,5 mm.

Condensatoren:
==========

1 t/m 4, 6 en 14:	1	nF ker.
5:	100	uF elco 25 V
7:	0,1	uF MKS
8:	2,7	pF ker. (zwart)
9:	3,3	pF ker. (zwart)
10:	4,7	pF ker. (zwart)
11:	10	pF ker. (zwart)
12:	18	pF ker. (violet)
13:	3,9	pF ker. (violet)
15:	1	nF ker. (rood)

VR: regulator 78L09 of 78L08
L : spoel, 4 wdg.,draad 1 mm. (zie tekst)

Alle weerstanden metaalfilm (1/4 W 1%), behoudens R5 welke een koolweerstand moet zijn (1/4 W. 5%). De kleur genoemd achter ce capaciteitswaarde is het temperatuurscoeficient van de condensator.
Een oscillator moet altijd ondergebracht worden in een geheel afsluitbare metalen behuizing en laten volgen door een goed gedimensioneerde volgtrap(pen), zodat terugwerking op de oscillator minimaal is.

Veel succes met de bouw. Zinvolle reakties e.d. zijn altijd welkom en kunnen gericht worden aan (retourpostzegel meezenden):
VEROBB, POSTBUS 230, 3720 AE BILTHOVEN.

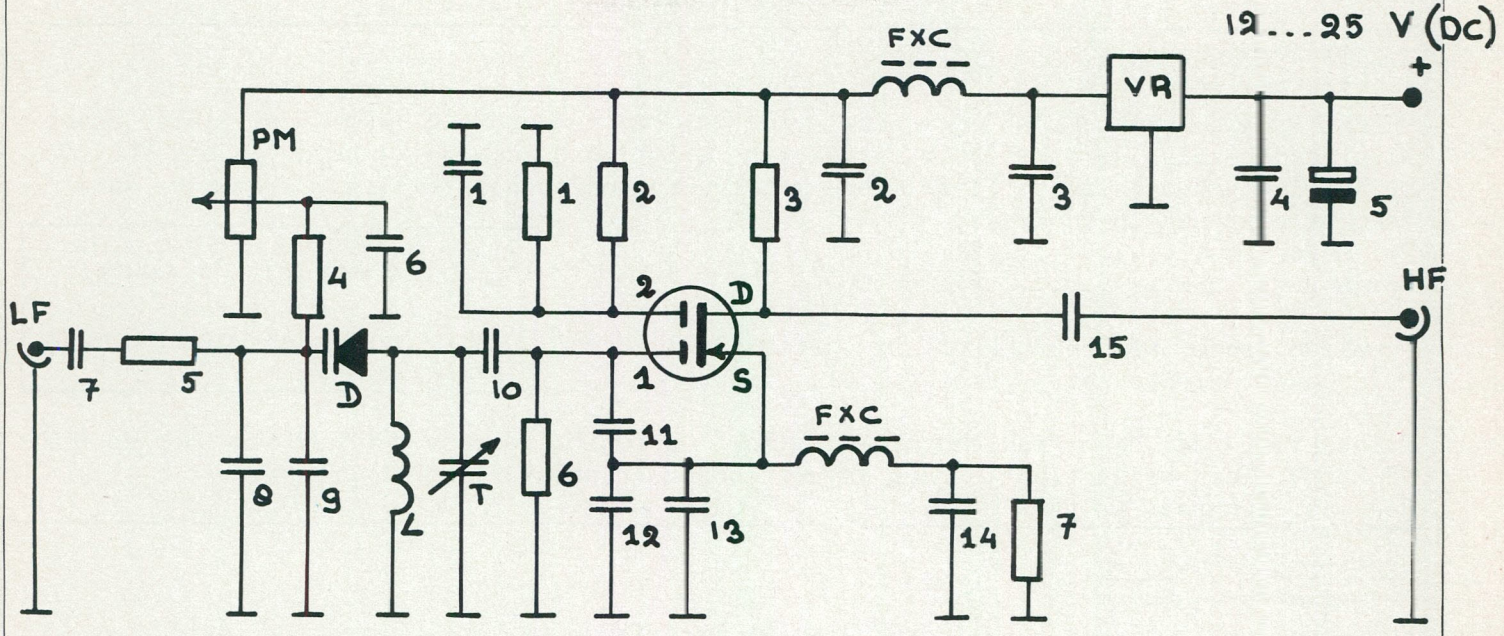

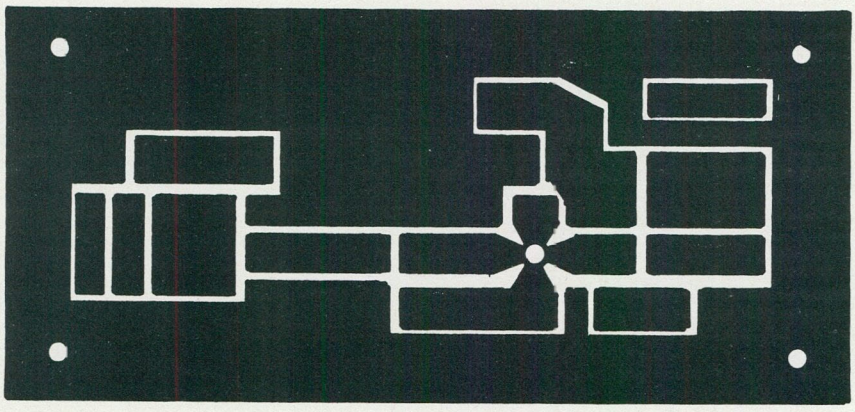

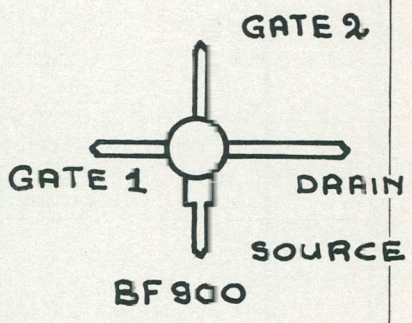

BOVENZIJDE

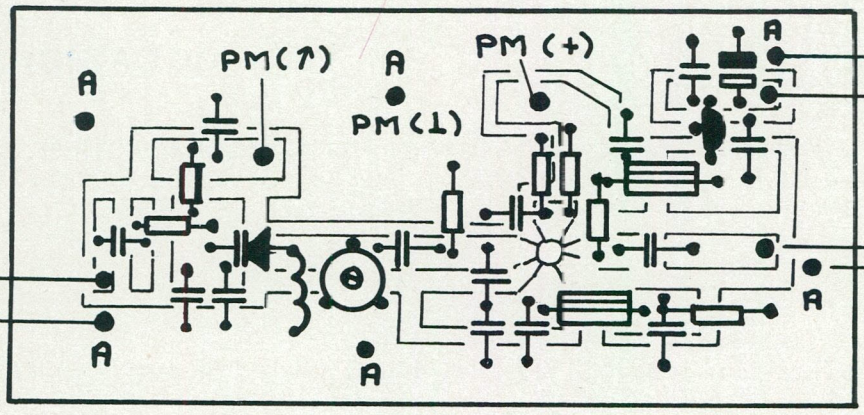

PM = POT. METER - AANSLUITING

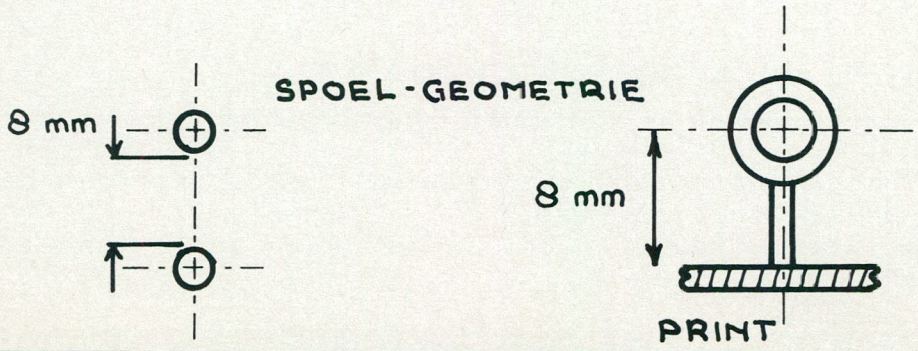

De nieuwe wet verbiedt straks ook de handel in HF-apparatuur,bouwpakketten,printen enz. en ook het adverteren ermee, dus dit is de laatste advertentie en de laatste kans om nog wat in voorraad te nemen.

5 WATT FM-ZENDERPRINT
****

DUBBELZIJDIGE print voor de bouw van de FM zender uit FRM Juni 1984. Zowel stuurzender als de oscillator op dezelfde print. Aansluimogelijkheid van een PLL. De print is geboord en wordt geleverd met een componentenopstelling. De laatste kans!! Neem er een paar in voorraad.
Prijs per stuk ..... Fl. 25,00
Prijs per 5 stuks Fl.100,00

Alleen de print van de 5 Watt zender kan via de Giro besteld worden door het bedrag over te maken op Giro: 909515 t.n.v. A.Debels,Postbus 10252 1001 EG Amsterdam.

Dezelfde zender als bouwpakket. De laatste 3 !!
Prijs onderdelenpakket + print ... Fl. 75,00

Print voor de bouw van een lineair. Zowel geschikt voor de MRF 238 als voor de BLY 87,88,89. Voor beide transistoren is een componentenopstelling leverbaar.
Nog maar een paar printen!!!.....Fl. 15,00 per stuk.

RESTANTEN ONDERDELEN
****

Voor de zelfbouwer!! Pakket trimmers. 65 keramische trimmers (Amroh en Arco) plus 45 folietrimmers. Van 20 tot 180 pF.
Slechts 1 pakket.....Fl. 65,00

Pakket transistoren:
9 x 2N3553...10 x 2N4427...25 x 2N918...5 x BFY90..Fl. 35,00 een prikkie dus!

Partij vertind koperdraad:
300 gr. 1,5mm....250 gr. 1mm....4 kg. 0,8mm....2 kg. 0,6mm. **50% KORTING**
Spotprijsje:.....Fl.20,00

Opbergladebakjes: per element Fl. 5,00

Zelfbouw 5-10 Watt monoversterkertje in kast. Alleen al de kast kost meer: Fl. 20,00

Verder nog wat HF connectors, chassisdelen en koppelkabels.

LET OP !!!!! DIT GAAT ER OOK UIT !!!! **OCCASIONS**

REGELBARE VOEDING: MONACOR type PS430.
Topapparaat uit deze serie. Regelbaar 0-20 Volt. Stroom kontinue 20 Amp. piek 30 Amp. Met Volt en Amp. meter. Beveiligd tegen kortsluiting, overbelasting en oververhitting !!!!! Gewicht 11 KG. Dus wel even ophalen!
Prijs:.....Fl. 250,00

FREKWENTIETELLER
****

Het oude model uit het FRM. Frekwentiebereik 20 KHz. tot 1 GHz. Ingebouwd in kast met voeding. Fl. 100,00

VOOR DE KENNERS!!!!!
****

NARDA DUMMYLOAD type 376 BNM. 40 Watt. DC 12,4 GHz. !!!! N-Connectoraansluiting. Fl. 200,00

INLICHTINGEN TEL: 020-320807
Het gaat hier om restanten, dus maak geen geld over via de giro !!
Eerst even bellen en bestellen.
Alleen de printen worden per post verstuurd. De rest moet zelf worden afgehaald.

VOOR UW TIENTJE VANGEN WE DE EERSTE KLAP OP

Het dumpen van radio-aktief afval gaat door. De strijd ertegen door Greenpeace ook. Voor één tientje van u, vangen we straks de eerste klappen op. Waardoor het dumpen publiciteit krijgt, en dus wordt bemoeilijkt. Dat vechten doen we altijd zonder wapens. Maar zonder dat tientje redden we het niet.

U blijft thuis, maar helpt ons met minimaal 'n tientje. Méér geld geven mag ook, graag zelfs. U wordt 4 x per jaar op de hoogte gehouden met onze Greenpeace kwartaalkrant. Bedankt, u hoort nog van ons.

Deze bon opsturen naar Greenpeace Nederland, antwoordnummer 10734, 1000 RA Amsterdam. (Postzegel niet nodig) Bellen mag ook: 020-236545. U krijgt per omgaande 'n acceptgiro en bent donateur. GREENPEACE

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

84-00-107

IK BLIJF THUIS, MAAR HELP GREENPEACE

FTM jingle machines

fa. simrek

Herenstraat 1ª - 3911 JA Rhenen
Telefoon 08376-6376

HET GROTE NIEUWS!!!
De FTM T500 serie
Een belevenis op het gebied van jingle-machines.
Vraag nu de uitgebreide informatie-folder aan bij de Firma SIMREK

SIMREK DIRECT DRIVE DRAAITAFEL

Deze direct drive draaitafel heeft een startt jd van 0,2 sec. en is door zijn minimale feedback een probleem-loze draaitafel voor „de studio" of „drive in show"

prijs *f* 839,-

MAXELL TAPE

Met een spoeldiameter van 18 cm, totale speelduur maar liefst 6,5 uur bij een snelheid van 9,5 cm/s, stuurt bij 0dB input plus 3dB uit!

prijs *f* 27,50

AUDIOPAK CARTRIDGES

ALLÉÉN IN NOVEMBER *f* 9,50 min. afn.10 stuks

Audio-Pak A-2 een professionele broadcast cartridge. Ervaring sinds eind 50er jaren. Professionele bandgeleiding met uiterst kleine fouthoek. Speciaal ontworpen aandruk-viltjes. Bandtransport vergrendeling. Het A-2 model heeft zijn betrouwbaarheid in de afgelopen 20 jaar duidelijk bewezen!

De fa. SIMREK richt ook compl. studio's in. Voor een vrijblijvend gesprek met één van onze mensen kunt u kontakt opnemen.

PS: Nu ook leverbaar Cartridge opbergsystemen

Lub-tape *f* 89,- / 10 kanaals stereo broadcastmengtafel *f* 1595,- / stereo-coder *f* 249,- / Bestel-, Kantoor-, en Afhaaladres: Herenstraat 1a, Rhenen (Utr.) Postorder-service binnen 24 uur door geheel Nederland. U kunt ons bellen van maandag tot en met zaterdag (ook 's avonds)!

Alle prijzen zijn excl. BTW - Prijswijziging voorbehouden